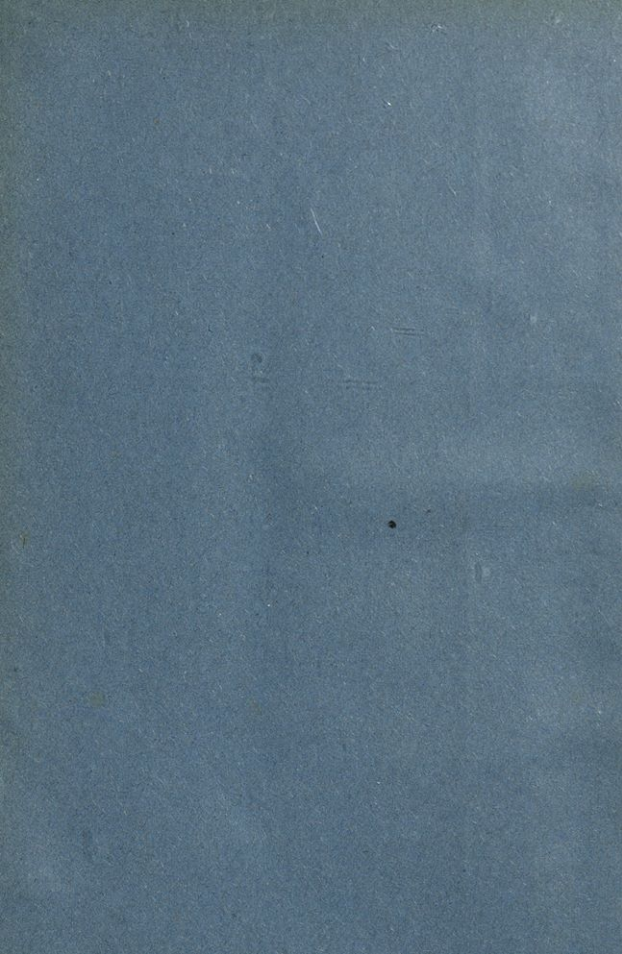

VII

34.506

lg

66 Stalstich u. Carl Mayer's Kunst-Anstalt Nbg

„Moja duša poveljuje Gospoda!“

MARIJINA VISOKA PESEM

ali
Magnifikat.

ŠMARNICE.

Sostavil
Andrej Kalan,
duhoven.

Z dovoljenjem prečast. knezoškofijstva
ljublanskega.

V LJUBLJANI, 1891.

Založila „Katoliška Bukvarna“ — Tiskala
„Katoliška Tiskarna“.

VI 34.506 lg

Z.N.

D(25.4.35.)

V znamenje iskrenega spoštovanja
pričujoče „Šmarnice“

spominu blagega pokojnega župnika

preč. gospoda

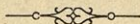
FR. KARUNA,

vzornega častilca Kraljice majnikove, ki
je leta 1889 te »Šmarnice« s sveto
gorečnostjo še v rokopisu prebiral svojim
faranom v trnovski cerkvi,

posvečuje

hvaležni pisatelj.

KAZALO.

Stran

Predgovor.

Magnifikat. (Psalm.)

Magnifikat. (Pesem.)

Marija - Šmarnica. (Sonet.)

Prvi dan.

Kak pomen ima Marijina pesem »Magnifikat«? 1

Drugi dan.

Marija poveljučuje Boga kakor Gospoda . . 12

Tretji dan.

Kako časti Marija Boga kakor svojega Gospoda? 22

Četrty dan.

Marija se raduje v Bogu 32

Peti dan.

Marija se veseli v Izveličarju 42

Šesti dan.

Marija se raduje v svojem Izveličarju . . 51

Sedmi dan.

Marija poveljučuje Boga, ker se je ozrl na nizko svojo deklo 60

Osmi dan.

Marija poveljučuje Gospoda, ker jo je nizko neskončno povzdignil 68

Deveti dan.

Marija napoveduje svojo slavo, ki se množi
od veka do veka 76

Deseti dan.

Marija slavi Boga zaradi milosti, ki jih je
skazal 84

Enajsti dan.

Marija slavi vsemogočnost božjo 93

Dvanajsti dan.

Marija slavi Boga, ki je na njej razodel svojo
neskončno svetost 103

Trinajsti dan.

Marija slavi Boga, ker skazuje svoje usmi-
ljenje vsemu človeškemu rodu 112

Štirinajsti dan.

Marija poveljuje usmiljenje božje, katero
skazuje posameznim grešnikom 121

Petnajsti dan.

Marija hvali usmiljenega Boga, ker po njej
ljudem skazuje usmiljenje 130

Šestnajsti dan.

Marija slavi pravico božjo, ki kaznuje mo-
gočne in napuhnene grešnike 139

Sedemnajsti dan.

Marija slavi pravico božjo, s katero kaznuje
sovražnike kraljestva božjega 148

Osemnajsti dan.

Marija slavi pravico božjo, ker ljubi Boga,
ker ljubi pravične in grešnike 157

Devetnajsti dan.

Marija slavi Boga kakor gospodarja vseh
stvari 166

Dvajseti dan.

Marija slavi Boga, ker ponižuje mogočne in
povišuje pravične 174

Edenindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ki se kaže vladarja ob
smrti, ob sodbi in večnem povračilu . . . 182

Dvaindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ki pravično in radodarno
deli ljudem natorne darove 190

Triindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ki radodarno deli čezna-
torne dobrote 199

Štiriindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ki tako pravično ljudem
deli plačilo v večnosti 208

Petindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ki usmiljen zvesto spol-
njuje obljube, katere je dal pravemu Izraelu 216

Šestindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ki radodarno deli svoje
milosti duhovnemu Izraelu 224

Sedemindvajseti dan.

Marija poveljuje Boga, ki svojo zavezo z
ljudmi potrjuje v nebeškem Izraelu na veke 232

Osemindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ker je zvesto in resnično
spolnil svoje obljube 240

Devetindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ker je po njej spolnil vse
svoje obljube 247

Trideseti dan.

Marija hvali Boga zaradi milosti, ki človeštvu
dohajajo po spolnjenih obljubah božjih . . 255

Edenintrideseti dan.

Marija povelčuje Boga večnega v bistvu in njegovih delih	262
---	-----

Sveta maša. (Po sv. Alfonzu Ligvoriju.) 271

Pristop	272
Gospod usmili se nas	272
Slava	273
Molitev	274
Berilo	275
Evangelij	276
Vera	277
Darovanje	278
Predglasje	280
Po predglasju	281
Tiha maša	282
Povzdigovanje	284
Po povzdigovanji	285
Oče naš	287
Jagnje božje	288
Obhajilo	288
Poslednje molitve	290
Mašnikov blagoslov	291
Poslednji evangelij	291
Molitve, katere naj se klečé opravljajo po vsaki tihi sv. maši	293
Lavretanske litanije	295
Molitve po litanijah	298

Predgovor.

 Mariji najdemo le malo zapisanega v sv. pismu; zato nam je tem dragoceneje to, kar nam omenja sv. pismo o božji in naši Materi. Med najlepše pa, kar vémo iz sv. pisma o Mariji, smemo brez dvoma šteti Marijino visoko pesem, ki se začnja z besedo: Magnifikat ali po naše: Poveličuje.

Ta pesem je biserno zrcalo, iz katerega nam odseva prelepa duša Marijina. Predmet pesmi je Bog vsemogočni, katerega pre-slavlja s hvalnimi in zahvalnimi

spevi — ponižna dekla Gospodova.

Ker je slava božja tudi namen Marijinih otrok, vredno jim je vedeti, kako slavi Boga njih Mati, vredno torej poznati Marijino visoko pesem, kjer nebeško-lepo naša Mati prepeva hvalo svojemu Bogu. — Duhovni vsaki dan v svojih molitvah pri »Večernicah« molijo to pesem, spodobi se torej, da se soznanijo ž njo tudi drugi verniki.

To je vzrok, da pričujoče Šmarnice vernim Slovencem pojasnjujejo to Marijino pesem.¹⁾ Izročam jih dragim svojim rojakom z namenom, da bi po mili

¹⁾ V podporo so mi služile knjige: Patis: »Vorträge über das Magnificat.« — Höllrigl: »Das betrachtete heil. Magnificat.« — Krukovski: »Die kleinen Tagzeiten«; razne zbirke vzgledov, »Življenje svetnikov« in razni listi.

naši domovini glasile Mariji čast in slavo, vnemale in utrjevale Slovence v češčenju božje Porodnice, da se tudi v prihodnje med nami za Bogom najprej preslavlja mogočno Ime Marijino, ki naj milostno varuje in podpira ljubljeni naš narod od roda do roda ter mu pri vsemogočnem Bogu v nebesih prosi dobrot in milosti potrebnih za njegovo časno in večno srečo!

V Ljubljani, praznik Marijinega oznanenja 1891.

Pisatelj.

Magnifikat.

Luk. I. 46—55.

*Moja duša poveličuje Gospoda,
in moj duh se veseli v Bogu, mo-
jem Zveličarju; ker se je ozrl na
nizkost svoje dekle; zakaj glej, od-
sihmal me bodo srečno imenovali
vsi narodi.*

*Ker veliko reči mi je storil
On, ki je mogočen, in sveto nje-
govo ime.*

*In njegovo usmiljenje je od
roda do roda onim, ki se ga bojé.*

*Moč je skazal s svojo roko in
razkropil je napuhnjene v misli
njih srca.*

*Mogočne je pahnil s sedeža,
in povzdignil ponižne. Lačne je
napolnil z dobrotami in bogate od-
slovil je prazne. Sprejel je Iz-
raela, svojega služabnika in se
spomnil svojega usmiljenja.*

*Kakor je obljubil našim oče-
tom Abrahamu in zarodu njego-
vemu na vekomaj.*

Magnifikat.

I.

Duša zdaj moja preslavlaj Gospoda
Čast mu doni naj od roda do roda!
Duh moj se v Bogu močno veseli,
Bogu-Zveličarju umrje, živi.

II.

Ker se ozrl je na dékle nižavo,
Peli narodi mu vsi bodo slavo;
Storil velike reči je za-mé
Močni, ki sveto je njega imé.

III.

Vsmiljenje njega brez konca in kraja
Zmiraj od roda do roda prehaja
Njim, ki postavo božjo vedó,
Njim, ki mu služijo v strahu zvestó.

IV.

S svojo roko on mogočnost skazuje,
Misli visokih ko dim razkropuje
S sedeža pahne prevzetnost srcá,
Nanj pa povzdigne ponižnost duha.

V.

Lačnim dodelil gostí je prijazne,
Pustil bogate je lačne in prazne;
Vsmiljeno Izrael je v délež sprejel,
Ki mu je služil, obljubam verjel.

VI.

Vsmiljenja spomnil se v prid je rojakom,
Kakor obetal je našim očakom:
Abrahamu, da usmilil se nas,
Njega zaroda na večni bo čas.

L. Jeran l. 1867.

Marija-Šmarnica.

Sonet.

Prišla si zopet, pomlad rajske-mila,
Vzmladelo vse in vse je oživelo:
Pozdravlja ptičev-pevcev te krdelo,
V cvetličja kras te zemlja je ovila.

V zelenem logu šmarnica priklila
Iz tal vesela je; nje cvetje belo
Po tebi, pómrad, je zahrepenelo,
Ti si lepoto mu in vonj vzbudila!

Pozdravljen bodi majnik, mesec sveti!
Po' tebi mi je duša zaželela:
»Marijo-Šmarnico« zrem v zornem
cveti!

O da Slovencem srca bi vskipela,
Da bi čez hrib in plan glasili vneti:
»Marijina — Slovencev je dežela!«

Prvi dan.

Kak pomen ima Marijina pesem : „Magnifikat“ ?

Lepe so pesmi, katere popevajo pobožni kristjani po vsem katoliškem svetu Mariji v slavo, in veseli jih tudi pojó Bogu in Mariji vdani Slovenci. Na pašnikih in po logih pojó pastirji pesmi Marijine ; razlegajo se po njivah in travnikih, čujejo se po domovih, kjer si pobožne Marijine častilke in častilci kratijo čas, lajšajo delo in množijo zasluženje z lepim petjem. Pač da : *Za Bogom častimo Marijo najprej!* pravi pesem po pravici. Nikdo ne vživa za Bogom tolike časti, kakor Marija, kateri je tudi premnogo pesem zloženih v slavo. In to zasluži Marija, ker je tudi ona zapela v slavo božjo prelepo pesem, v kateri pové dekla Gospodova, da jo *bodo srečno imenovali vsi rodovi na zemlji*. — Šla je

namreč po včlovečenju Sinu božjega urnih korakov v goré v hišo Caharijevo, kjer jo je njena teta, Elizabeta, napolnjena s svetim Duhom, počastila s prečudnim pozdravom: *Blažena si med ženami in blažen je sadl tvojega telesa! In od kod meni tolika čast, da pride k meni mati mojega Gospoda?* — Pač srečna srečna si, ker si verovala, ker izpolnilo se bo, kar ti je razodel Gospod. — Marija pa, ponižna dekla Gospodova, odkloni vso čast od sebe in dá čast Bogu, od katerega je vsak dober dar, in navdušena zapoje krasno pesem, ki se začinja z besedami: *Duša moja poveljuje Gospoda*, in ki se po latinsko imenuje „Magnifikat“.

Ta Marijina pesem, zapeta v slavo božjo, razlega se od roda do roda vsa stoletja v molitvah katoliške cerkve do današnjega dné in se bo glasila do konca sveta. Draga je ta pesem vernikom, ker jo je zapela Marija, od katere imamo tako malo zapisanega v svetem pismu. Zato hočemo v letošnjih „Šmarnicah“ premišljevati prelepo Marijino pesem „Magnifikat“. Družili se bodemo z Marijo in ž njo slavili trojedinega Boga. K temu

nas vabi Marija sama, rekoč: *Poveličujte z menoj Gospoda in skupno slavimo njegovo Ime!* Ps. 30. 4. — Danes premislimo: Kak pomen ima Marijina pesem „Magnifikat“.

1. Duša moja poveličuje Gospoda. Te začetne besede Marijine pesmi „Magnifikat“ nam naznanjajo njen lepi pomen. Marija s to pesmijo poveličuje in slavi Boga vsemogočnega, neskončno svetega in modrega, proslavlja ga, ker je neskončno usmiljen in pravičen, ker je tako popoln sam v sebi in tako svet in dobrotljiv v svojih delih.

Najprej Marija poje hvalo Bogu zato, ker je njej nekaj velikega, imenitnega storil *On, ki je mogočen, in čegar ime je sveto*; potem hvali Marija Boga za čudovite dobrote, katere že od nekdaj deli dobrotljivi Bog vsemu človeškemu rodu, in nazadnje glasi Marija Bogu slavo, ker je poslal Odrešenika na svet, katerega je obetal očakom. Ako se ozremo na

a) misli, katere nam razodeva ta pesem, ali če pogledamo na

b) Marijo, ki je zložila to pesem, reči moramo: Pesem „Magnifikat“ je najlepša pesem, kar jih je prišlo kedaj iz ust človeških.

a) Ta Marijina pesem preslavlja neskončnega Boga, ki je začetek in konec vsemu vstvarjenju, v katerem se gibljemo, živimo in smo; opeva njegovo usmiljenje, katero je skazal Mariji in po njej vsem ljudem, kaže, kako Bog blagoslavlja vse, ki se ponižno bojé Boga, a tudi naznanja, kako Bog pravični kaznuje grešnike, ki se mu preširni ustavljajo. — Res krasne, veličastne so te misli.

b) Najlepša med vsemi je ta pesem, ako pomnimo, kdo da jo je zapel. — Zapela je to hvalnico prvorojena hčerka Boga Očeta, o kateri sv. cerkev govori z besedami sv. pisma: Izšla sem iz ust Najvišega, prvorojena pred vsem stvarjenjem. Zapela je to pesem mati Boga Sina, katero strmeč povprašuje Elizabeta: Od kod meni tolika čast, da k meni pride mati mojega Gospoda?

— Zapela jo je vzvišena nevesta sv. Duha, o kateri zopet pravi sveta cerkev: *Pridi z Libana, nevesta moja, pridi z Libana, da bodeš kronana.* To pesem je zapela kraljica angeljev in svetnikov, kraljica nebes in zemlje, katero pozdravlja Gabriel nadangelj, rekoč: *Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj, blažena si med ženami!* Zapela je to pesem Marija, kateri so veljale besede: *Sv. Duh bo prišel v té in moč Najvišega te bo obsenčila, zato bo Sveto, ki bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji.* Mati božja torej je zapela pesem „Magnifikat“, zato je tudi pesem njena božja, navdihnena od sv. Duha — najveličastnejša, kar jih je prišlo kedaj iz ust človeških. V besedah te pesmi se nekako razlije in razodene vse, kar se je godilo v Marijinem srcu. Od zorne mladosti bilo in gorelo je srce njeno edino le za Boga, zato tudi jezik njen, ko se razveže, razlega hvalo božjo.

2. Kristijani, kaj pa nas Marija, mati naša, uči s svojo prelepo pesmijo?

Pred vsem nas Marija uči, da bomo p o n i ž n i. Elizabeta namreč je hvalila Marijo, poveličevala jo, kakor Mater božjo, toda Marija je odklonila od sebe vso hvalo in slavila le Boga, ki ji je skazal toliko milostij. Vse prednosti, ki jih je Marija imela na sebi, so bile dar božji, in to je Marija vedela, zato se je v prah poniževala pred Bogom, dasi jo je Bog postavil celó angeljskim vrstam kraljico. Res, Marija je bila v najvišji časti ponižna dekla Gospodova. — Kako pa mi, njeni otroci, ubogi grešniki? Oh, mi nismo nič, mi nimamo nič, s čimer bi se hvalili, in vendar kako dirjamo za hvalo, kako se trudimo, da bi nas ljudje povzdigovali. Mi jemljemo Bogu, kar nam je Bog dobrega dal in kar je božje, ter zlorabimo in se z darovi sami ponašamo. Da, še več: celó take reči in prednosti si lastimo, katerih nimamo, le da bi nas hvalili ljudje. Ako je torej Bog Marijo toliko ljubil, ker je bila v resnici ponižna, kako pač moramo mi biti Bogu zoprni, ker se nečimerni

povišujemo. Zato, otroci Marijini, učimo se ponižnosti od svoje dobre Matere, ker ponižnost je podlaga vsej čednosti in svetosti, kakor pravi Gregorij papež: Ponižnost je učiteljica in mati vseh krepostij.

Marija nas pa v svoji pesmi uči, da bodimo Bogu hvaležni za prejete dobrote. Marija namreč vé in spozna, kako jo je Bog povzdignil nad vse pozemeljske stvari in zato hvali in povečuje hvaležnega srca božjega dobrotnika; spolnovala je v tem besede svetega Avguština, ki pravi: *Kaj bi mogli še boljšega nositi v svojem srcu, kaj izpregovoriti z jezikom, kaj zapisati s peresom, kakor: Deo gratias! Hvala Bogu!*

Kristijani, kako smo pa mi hvaležni Bogu za prejete dobrote? Ali smo kaj v tej čednosti Mariji podobni? Vsaki dan, vsako uro, vsak trenotek dobivamo od Boga dobrote na svojem telesu, da si ohranimo življenje. Ali smo hvaležni Bogu za časne dobrote? Vsaki dan potrebujemo čeznatornih darov, da se ohra-

nimo v milosti božji, da ne zabredemo v greh, da se ne pogreznemo v večno pogubljenje. Ali smo hvaležni Bogu za vse te dušne dobrrote? Saj pravi že pregovor: Zahvala je druga prošnja. Tudi pri Bogu je tako; kajti sv. Krizostom piše: *Ker nam Bog vsaki dan skazuje brezštevilne dobrrote, če jih mi poznamo ali ne poznamo, če jih mi hočemo ali nočemo; isto tirja od nas, da se mu zanje zahvaljujemo, ker potem nam za našo zahvalo deli zopet novih dobrot.*

Slavimo Boga v vseh rečeh in povečujmo njegovo presveto Ime, kakor je to storila Marija!

Iz tega spoznate, kristijani, kako lep pomen ima Marijina pesem „Magnifikat“ in kako lepe nauke nam daje, ako si jo pogledamo le mimogredoč. Zato je sv. cerkev to prelepo molitev sprejela v svoje bogočastje in vsaki dan jo duhovni v večernicah po vesoljnem svetu molijo in prepevajo Bogu v slavo, Mariji v čast, sebi v pomoč. In kje bi našli lepšo molitev? Z Marijinimi bese-

dami se Bog najlepše časti in hvali za njegovo usmiljenje, katero skazuje človeškemu rodu. Da se tem glasovom pridružimo tudi mi, da tudi mi z Marijinimi besedami radi slavimo Boga in njegovo božjo Mater, zato smo si to pesem izvolili letošnjim Šmarnicam v premišljevanje. Mi bomo v teh večernih urah bolje spoznali svojo dobro mater, mi bomo jasneje umevali globoke skrivnosti naše svete vere. Spoznali bomo pa tudi, kaj je še na nas slabega in pomanjkljivega, da odstranimo in izboljšamo. Marija pa, milosti polna, bo nam pri svojem Sinu izprosila obilnih milosti, ker se bomo njej v čast zbirali v svetišču božjem.

3. Da boste pa toliko trdneje upali v pomoč kraljice nebeške, sledi naj k sklepu vzgled, ki kaže, da Marija ne zavrže svojih otrok v sili in da jim čudovito pomaga.

Nekega dne pelje se v Kanal La Manche princesinja Matilda, vnukinja cesarja Viljema zmagovalca. Na potu nastane strašen vihar,

kakoršnega niso pomnili stari krmarji. Storili so vse, kar je bilo mogoče, da bi ladijo rešili, toda vse zastonj, morski valovi so se vzdigovali vedno višje in ladija je jela zajemati vodó. Z vso silo se zažene strašen piš na ladijo. „Izgubljeni smo!“ zavpijejo mornarji v silni skrbi za-se in posebno za princesinjo. — Matilda pa, pobožno vzrejena od svojih starišev, zakliče oplašnim mornarjem: „Ne bojte se! Zaupajte na Marijo in gotovo nas bo rešila. Eden naj stopi na krov in pazi, da zagleda suho zemljo, tedaj hočemo zapeti Mariji zahvalno pesem in jaz obljubim, da hočem na tistem kraju, koder pridemo na suho, postaviti Mariji v zahvalo lepo kapelo.“ — Komaj kneginja izpregovori svojo obljubo, poizgubé se valovi, vihar prejenja, prijetne sape zapihljajo in skozi črno oblačno nebo zablesketa se svetlo solnce. V tem trenutku zagledajo tudi suho zemljo in kneginja zapoje pesem-zahvalnico Mariji, morski zvezdi v slavo, katero mornarji poslušajo razoglavi in sklenenih rók. Precej, ko stopijo na suho, izbere Matilda prostor, kjer takoj vložé vkladni kamen obljubljeni kapeli. To je bil začetek sloveči opatiji Vojenski, katero je po smrti Matildini sozidal njen Sin Henrik II., kralj angleški.

Predragi, tudi mi se vozimo na ladiji po nevarnem. viharjev polnem morji živ-

ljenja; priti nam je v varno zavetje, v nebesa. Ako hočemo, da se bomo rešili iz vseh viharjev, upajmo in kličimo, kakor nekdanja pobožna Matilda, na pomoč Marijo, morsko zvezdo, ki nam bo s svojo svetlo in mило lučjo kazala pot in nas srečno pripeljala v nebeško domovino.

Naloga:

Mesec majnik je mesec zelenja in cvetic, katere ljudje radi vežejo v šopke in ž njimi zaljšajo hiše in cerkve. — Kristijanom pa podaje cerkev že narejene šopke Marijinih cvetic, nabrane v prelepi rožnivenec, katerega cerkev priporoča vernikom moliti. Iz tega venca si bomo vzeli tudi mi vsaki dan šopek, ter se v molitvi veselili njegovih lepih barv in prijetnih vonjav.

Danes torej molite: Vero in 5 Češčena si Marij in pridenite prvo skrivnost veselega dela sv. rožnega venca: Ki si ga Devica od sv. Duha spočela z namenom, da bi nam letošnje Šmarnice obrodile obilno dušnega sadu.

Drugi dan.

Marija povelčuje Boga, kakor Gospoda.

Vse, kar je dobro, kar je lepo in kar je popolno, vse izvira iz Boga; zato se spodobi in je prav, da se vse zopet izliva v Boga, da je Bog, ki je vse vstvaril, tudi začetek, namen in konec vsemu stvarjenju, da vse stvari povelčujejo vsemogočnega svojega Stvarnika.

Mrtvi kamen naložen v silnih skladih po visokih, v nebo kipečih gorah oznanja svetu, da je Bog silen, vsemogočen, da se ne spreminja, da je od vekomaj do vekomaj vedno isti! — Rastline: trava, cvetice in drevesa, raznovrstne v svojih podobah, a enake v svoji rasti, povelčujejo Stvarnika, ki je trojen v osebah in vendar en sam Bog. Žive stvari preslavljaajo Boga živega od vekomaj do vekomaj in človek, krona vseh stvari, ga preslavlja s svojim spominom in razumom, s svojo prosto voljo.

Ako vse stvari, mrtve in žive, ako vsi ljudje tudi neverniki slavé Boga, kako naj bi molčali kristijani, izbrani kot izvoljen rod iz-

med tisočerih, kako naj bi molčali otroci božji, katere je prerodil s svojo milostjo? Zato kraljevi pevec vabi nebesa in zemljo, da naj se združijo in skupno slavijo Boga, rekoč: *Hvalite ga vsi njegovi sveti, sinovi Izraelovi, in ljudstvo, ki si mu blizo! Aleluja!*

Kaj čuda, da se med temi neštetimi glasovi, ki doné v nebesih in na zemlji v slavo božjo, milo in zvonko razlega tudi glas njegove božje Matere: *Duša moja poveljuje Gospoda!* — Marija torej pravi, da duša njena poveljuje Gospoda. In ravno to danes premislimo, da Marija slavi Boga, kakor Gospoda, kakor gospodarja nebes in zemlje, kateremu edinemu gre čast in hvala na veke.

Hvalo poj in veseli se, hči Sionska, ker glej, jaz pridem in bom prebival pri tebi, govori Gospod. Cah. 2. 10. Ta mogočna, ta imenitna hči Sionska je pred vsemi Marija. K Mariji namreč je prišel Gospod in v njej je prebival, zato se Marija veseli, zato hvalo poje v svoji prelepi pesmi „Magnifikat“. In koga Marija hvali in poveljuje? Ali hvali

sama sebe, ker jo je Bog odbral za svojo Mater in napolnil s svojo milostjo? Ali morda poveljuje Marija svoje čednosti, ker je srečna, blažena med ženami, katero bodo poveljevali vsi rodovi zemlje? Ali mar slavi Marija svojega ženina, sv. Jožefa, ali Joahima in Ano, katerima je Bog dodelil tako hčer? Ali se morda ponaša, da je iz kraljevega Davidovega rodu? Ali hvalo poje Marija posvetnim zakladom, veselju in vživanju? Ne! O vsem tem molči Marija, njena hvala se glasi drugače; njen glas odmeva med svet, rekoč: Moja duša poveljuje Gospoda! Kakor bi nam hotela reči: *Poslušajte, ker govorim o visocih rečeh in ustnice moje se odpirajo, da oznanjajo, kar je prav.* Preg. 8. 6. *Hvalite Gospoda vsi rodovi!* Ps. 116. 1.

Marija torej slavi Boga, kakor Gospoda, ker je sam v sebi neskončne hvale vreden. Bog edini namreč je dober, kakor pravi sv. pismo: *Ti sam si dober.* Jud. 1. 11. 6. In le Bog torej, ki je sam v sebi neskončno popoln in dober,

ki je vir vsej dobroti in popolnosti, vreden je neskončne hvale.

Marija povelečuje Boga, ker jo napolnuje njegovo neizmerno veličastvo z nekim svetim, otroškim strahom. Zares: ko Marija premišljuje popolnosti božje, da je Bog večen, da nima začetka in ne pozna konca, ko občuduje njegovo svetost, ki najde madeže tudi na angeljih, ko strmi nad njegovo vsemogočnostjo, v kateri je le hotel, rekel, dihnil in vstvarjeni so bili vsi neizmerni svetovi, vse stvari in tudi človek po božji podobi. Ko vse to premišljuje, tedaj se Marija nekako izgubi v tej neskončni božji velikosti, kakor se drobna kaplja izgubi v brezdanjem morju, kakor neznatni prašek v prostranem pogorju, tedaj nekako izgine v Bogu in dušo njeno napolnjuje strmenje in strah božji. Pač blagor ji: saj *začetek modrosti je strah božji*, pač srečna, ker v prahu pred Bogom občuduje Marija veličastvo božje in kliče svetu: Duša moja povelečuje Gospoda.

Marija nas s tem uči, komu naj velja tudi vsa naša čast in slava. Vse torej naj služi, vse naj bo posvečeno v čast božjo, da se dopolnijo besede psalmistove: *Kakor tvoje Ime, o Bog, tako naj seže tudi tvoja slava do pokrajín zemlje!* Ps. 47. 11.

Kristijan, ne pozabi: Bog je tvoj Gospod; ti torej nisi sam svoj, ampak božji; kar imaš, ni tvoje, ampak božje; nič na svetu ni tvojega, ampak vse je božje. Ti torej ne smeš sam sebe in svojih reči tako vravnavati, kakor bi bil sam svoj gospodar, ampak tako, kakor Bog hoče; ker Bog ti je vse dal, kar imaš in Bog te bode tudi sodil, kako si obračal svoje darove. Vprašaj se torej resno, ali tvoje misli, želje, besede in djanja časté Boga, kakor svojega Gospoda? Ali obračaš svoje počutke vedno v čast božjo? Ako tako ravnaš, izpolnuješ namen, za kateri te je Bog postavil na svet. Ako pa ne živiš tako, ako ne rabiš svojih počutkov v slavo božjo, tedaj kristijan, misliš, da živiš,

pa si mrtev, tedaj ne delaš za nebesa, ampak si nakopuješ sam svoje pogubljenje. Predragi, posnemaj svojo Mater Marijo in poveljučuj Boga, svojega Gospoda, v vseh rečeh!

2. Marija pa ne hvali Boga samo zato, ker je sam v sebi vreden neskončne hvale, ampak ker je časti in hvale vreden tudi v svojih stvareh, ki vsakemu očitno razodevljejo božje veličastvo in njegovo vsemogočno modrost. Bog namreč po svojih stvareh nepopolnim ljudem kakor v zrcalu kaže svoje popolnosti. *Moj Oče*, pravi Kristus, deluje *do zdaj* in *tudi jaz delujem*, t. j. kažem svojo vsemogočnost v vidnih stvareh in posebno s svojim čudovitim delovanjem pri ljudeh. Zares: Od *solnčnega vshoda* pa do *zahoda* je čudovito *Ime Gospodovo*!

Marija hvali Boga, ker je gospodar vsega dobrega in hudega, sreče in nesreče, veselja in žalosti, bogastva in revščine, časti in zaničevanja. On deli zdravje in bolezen, on daje življenje, on pošilja

smrt, vsemu je on gospodar in v neskončni svoji modrosti in očetovski ljubezni vse tako vlada in obrača, kakor je nam koristno v večno izveličanje. Zato pravi sv. Avguštin: *Vselej smo dolžni hvaliti Boga, bodimo veseli ali žalostni, ker Bog nas v bridkostih podučuje in tolaži v veselju.*

Tako slavi tudi Marija Boga, ker je njen Gospod. — Kristijan, ali ni Bog tudi tvoj Gospod? Ali nisi tudi ti služabnik božji, odločen, da mu glasiš slavo in čast? Ali ni torej tudi tvoja dolžnost, poveličevati božje mogočno Ime? In če ga ne moreš tako slaviti, kakor ga je slavila Marija, ali se pač prizadevaš, da ga hvališ saj po svojih slabih močeh? Ako ne delaš tega, ali ne zaslužiš, da ti Bog pošilja žalost namesto veselja, revščino namesto blagoslova, bolezen namesto zdravja, sramoto namesto časti in zgodnjo smrt namesto dolzega življenja? Zakaj stvari, ki ne časté svojega Stvarnika, ljudje, ki ne hvalijo svojega Odrešenika, kristijani, otroci božji,

ki ne poveljujejo svojega nebeškega Očeta, pač ne zaslužijo, da bi se veselili njegovih dobrot, da bi uživali njegovo ljubezen in kdor noče Gospoda nebes in zemlje udano častiti, ne mara uživati nebeškega veselja in zasluži, da za svojo hudobijo trpi večne kazni.

Kristijani, mi imamo za vsako stvar pohvalno besedo, ki le nekaj hvale vrednega kaže; za lepo obleko, za denar, za prijazen obraz, za posvetno čast in imenitnost; da, ljudje celó večkrat hvalijo, kar ni hvale vredno, kar je pregrešno in zlobno. Za vse take reči imajo ljudje hvalo v svojih ustih; le za Boga, za Gospoda, vrednega neskončne časti in slave, marsikdo nima tudi ene hvalne besede. Praznim stvarjem in minljivim rečem zažigajo kadilo, za Boga, svojega dobrotnika, se ne ménijo. Kaj pač čaka take pozabljene ljudi? Kako naj taki v nebesih hvalijo Boga na veke, ki se na zemlji ne ménijo za njegovo čast? Kako naj na večnem prestolu gledajo trojdnega Boga taki, ki na svetu vržejo Boga

s prestola in sami sebe, ali kako drugo prazno stvar: denar, čast, vživanje postavijo na oltar in temu služijo celo življenje?

Vzgled naj nam pokaže, kako zoperno je Mariji, ako človek v nečimernosti sam sebi dopada in se hvali v svojih prednostih:

Častita sestra Florida Čevoli, katero so med svetom imenovali Lukrecijo, slišala je kot otrok pri šestih letih večkrat, kako da so jo domači hvalili, da je lepa, prijazna in ljubeznjiva, da je pravi angeljček. Otroku seveda se je to dobro zdelo in v svoji radovednosti jo je gnalo, da bi se v zrcalu videla, če je res tak angelj, kakor o njej govoré. Ko je bila torej sama v sobi, stopi, ker je bila še majhna, na stol in s stola na mizo, da bi se pogledala v ogledalo, ki je nad mizo viselo na steni. Pred zrcalom ogleduje svoj obraz, kodraste lasce, lepo obleko in — nečimerne misli se naselijo v njeni dozda res lepi duši. Na enkrat zasliši v sobi glas, ki jo pokliče, rekoč: »Lukrecija, kaj delaš?« Deklica se prestrašena in osramotena ozrè na nasprotno steno, kjer je visela lepa podoba Matere božje in se trese od strahu, ko vidi namestu podobe živo Marijo stati pred

seboj. Marija ji reče žalostna z resnim, očita-
jočim glasom: »Lukrecija, ali že v tako zorni
mladosti nečimerno ljubiš, kar ni tvoje, kar
je božje. Pojdi in skrbi, da bo tvoje srce lepo,
trudi se, da bo tvoja duša lepa, ker to je
prava in stalna lepota, glej, da boš Bogu
vedno bolj podobna in potem boš enkrat res
lepa in srečna v raji na veke: to, draga moja,
je volja božja in to bodi tvoja prva skrb.«
Deklico, pri kateri je delovala še krstna mi-
lost, pretresejo te besede; osramotena stopi
z mize in stola na tla, ter se skrije v ko-
tiček, kjer milo joka, da je z nečimernostjo
žalila svojo božjo Mater. Ta dogodba iz
otročjih let je bila Lukreciji vedno pred očmi,
zato je vse dni le Bogu čast dajala, in da
bi to lažje storila, stopi v samostan, kjer je
ločena od posvetne nečimurne hvale kakor
sestra Florida Boga slavila in umrla v duhu
svetosti, in sedaj zares in za vselej lepa vživa
svojo srečo v Bogu, v večni lepoti, kateri
čast in slava na veke!

Naloga:

*Molite 5 Češčena Marij s skrivnostjo:
Ki si ga Devica od sv. Duha spočela, in pre-
mislite, s kako ponižnostjo je Marija sprejela
v srce svojega Gospoda, da ga tudi vi ponižno
prejemate v sv. obhajilu.*

Tretji dan.

Kako časti Marija Boga kakor svojega Gospoda?

Bog, naš Gospod, tirja od nas, da ga dostojno častimo; toda pri tem on nima namena, samo sebe poviševati, marveč tudi nam koristiti in pomagati; zakaj, mi Bogu ne moremo nič dati, česar bi ne imel, in kar ima, mu ne moremo vzeti. Bog nas je vstvaril, odrešil in posvetil, da bi ga častili, On nam je zato dal natorne in nadnatorne pripomočke in nam v plačilo pripravil nebesa. Zato pravi sv. Avguštin: *Bog hoče, da ga hvalimo in sicer zato, ker to nam koristi, ne pa le zato, da bi njega poviševali; ker neskončni ne more ničesar pridobiti in ne izgubiti.*

Da mi Boga častimo, to tirja od nas pravica; kajti Gospod ima pravico tirjati, da mu je njegova lastnina vdana in pokorna, kar skazuje s hvalo. — Da mi Boga slavimo, tirja od nas hvaležnost; zakaj kdor živi le od milosti in dobrot svojega Gospoda, ima vse, kar ima, le od njega; in kdor mu vse to dá zastonj, mu je dober in zanj največe dobro. Ali bi ne bilo zeló pogrešno,

ko bi mu ne bil hvaležen zato in mu s češčenjem ne kazal svoje hvaležnosti? Pa tudi ljubezen tirja od nas, da slavimo Boga, ker le iz neskončne ljubezni nas je Bog vstvaril in nam deli brezštevیلne dobrote; ljubezen pa je treba povračevati z nasprotno ljubeznijo; to svojo ljubezen pa Bogu le s tem skazujemo, da mu hvalo pojemo v srcu, z besedo in s svojim življenjem.

Kako da naj to storimo, tega nas uči Marija, kraljica nebeška, ki pravi v svoji pesmi, da »njena duša« povelіčuje Gospoda. Premislimo torej danes, kako Marija Boga časti kot Gospoda.

1. Marija pravi, da njena duša povelіčuje Gospoda. Da pa kdo more kaj storiti s svojo dušo, treba najpoprej, da je duša res njegova, da jo ima v svoji oblasti, da stori ž njo, kar hoče. V tem pomenu pravi Marija: Moja duša! Duša njena bila je v njeni oblasti in zato je lahko ž njo hvalila Boga. V tem je skrita globoka resnica. Vprašaj se, kristijan: ali je tvoja duša res tvoja, ali smeš po pravici reči: Moja duša.

Čudno se morda komu zdi to vprašanje; misli si: Kaj pa bo še moje, če duše ne bom smel imenovati svoje? Kako naj kdo drugi ima pravico in oblast do moje duše? In vendar, kristijani, kakor se to komu čudno zdi, vendar je res, da marsikdo svojo dušo dá kakemu drugemu človeku ali kaki drugi stvari v oblast. Jezus pravi: *Resnično, resnično vam povem: Vsak, kdor greh dela, je suženj greha.* Jan. 8. 34. Ali pa je suženj sam svoj gospod? Ali sme storiti, kar hoče? Ali ne dela ž njim gospodar, kakor mu drago? Grešnik torej ne more reči: Moja duša, ker duša ni njegova; ker on služi grehu, je duša njegova sužnja grehu. Pa Jezus še več trdi, ko pravi grešnikom: *Vi ste iz hudiča - očeta in hočete delati po željah svojega očeta.* Jan. 8. 44. Ako imajo grešniki hudiča za očeta, so torej njegovi otroci. Kaj pa, ali je otrok sam svoj gospod, ali smé iti, kamor bi rad? Ali nima oče vse oblasti do otroka? Torej grešnik ne more reči: Moja duša, ker je otrok

hudičev in njegova duša hudobnega duha. Sv. Pavel pravi, da so grešniki jetniki satanovi in opominja svojega učenca, da bi jih reševal iz verig satanovih. Grešnik je torej jetnik. In jetnik, ali je sam svoj, ali smé iti ven in noter, kamor in kadar mu drago? Ali ni popolno v oblasti onega, ki ima ključé od ječe? Grešnik torej, ki je jetnik satanov, ne more reči: Moja duša, ker duša njegova je jetnica satanova.

Kdor torej želi z Marijo Boga častiti, treba najprej, dajenja biti grešnik. Kdor bi v grehih bil in se vendar le delal, kakor da bi hvalil Boga, o takem veljajo besede sv. Pavla: *Pravijo, da Boga poznajo, pa ga tajé s svojimi deli.* Tit. 1. 16.

2. Kako si je pa Marija prilastila svojo dušo, kaj je Marija storila, da je lahko rekla: Moja duša povelíčuje Gospoda? — Po izvirnem grehu postal je ves človeški rod suženj satanov. Mi smo bili po natori otroci jeze božje, kakor tudi drugi, pravi sv. Pavel. Ef. 2. 3.

Marija pa je bila brez madeža izvirnega greha spočeta, ona ni bila noben trenotek v sužnosti satanovi; duša njena je bila njena last od začetka in zato je vedno z njo slavila Boga. Mi sicer nismo bili tako srečni, vendar smo bili v svetem krstu tudi mi rešeni oblasti hudobnega duha; saj pravi sv. Pavel: *Vi ste umiti, vi ste posvečeni, vi ste opravičeni v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa in v imenu Boga.* 1. Kor. 6. 11. Od tedaj so bile naše duše res naše in če bi jih bili z grehom izgubili, jih zamo-remo spet dobiti v zakramentu sv. pokore; zato nima človek nobenega izgovora, ako je v grehih, ako je duša njegova satanova in torej ne more ž njo Boga slaviti,

3. Tako si je Marija prilastila svojo dušo. Kako pa jo je ohranila? Vse svoje življenje se je varovala, da ni zabredla v zanjke satanove; časti svetá je niso mikale, zato je ni prevzel napuh, po posvetnem blagu ni hrepenela, zato je ni stiskala lakomnost in veselje tega sveta

je ni vabilo, zato se je varovala posvetnega vživanja.

Tako je bilo mogoče, da je Marija slavila Boga s celo dušo, z vsemi dušnimi močmi. Rada je spoznavala skrivnosti svete vere in tako Bogu darovala svojo pamet; rada je mislila na Boga in s tem Bogu izročala svoj spomin in kakor služabnica Gospodova je spolnovala le voljo božjo, in Bogu s tem dajala v dar svojo voljo, Marija je torej s svojo pametjo častila Boga v veri, s svojo voljo v upanju in s svojim srcem v ljubezni. *Boga časti*, pravi sv. Avguštín, *kdor vanj veruje in ga spoznava, kdor vanj upa in ga pričakuje, kdor ga ljubi in išče.*

Kristijan, kako je s teboj, kaj slavi tvoje srce, kaj povečuje tvoj jezik, komu skazujejo čast tvoja dela? Pač vendar ni tvoje srce altar, kjer bi se šopiril satan oblastno; pač ni tvoj jezik trobenta, s katero bi oznanoval satanovo slavo; pač vendar tvoja dela ne kažejo, da si suženj hudobnega duha? Kristijan,

ako v smrtnem grehu živiš, če tudi le v enem. nesrečnež, vse to se spolnuje nad teboj. Reši, dokler je še čas, dušo iz oblasti hudobnega duha, Marija, mati tvoja ti bo rada pomagala!

Marijina pesem „Magnifikat“ je pa še posebno zato tako pomenljiva, veličastna in sveta, ker je Marija takrat, ko je zapela to hvalnico, Jezusa nosila pod svojim srcem in sta Marija in Jezus, mati in Sin nekako iz enega srca govorila ta prelepi hvalospev. — Tudi v tem moramo mi posnemati Marijo. Saj je vsak pravični kristijan tempelj sv. Duha po besedah sv. Pavla: *Ali ne veste, da ste tempelj božji?* I. Kor. 10. 31. Z Bogom je torej združen tudi pravični in v tej prelepi družbi je pač Bogu hvala prijetna, človeku pa zaslužljiva. S tem sami Boga slavimo in tudi druge zanj vнемamo. O kako je taka služba imenitna in častna! Kako izgubljen in nesrečen je, kdor se za to resnično čast ne méní in se kakor veša obeša na minljivo pozemeljsko slavo, ki pa po besedah svetega

pisma izgine, kakor trave cvet in ž njo tudi človek, ki je v njej iskal svojo srečo.

Kako žalost mora čutiti Marijino materino srce, ko vidi, koliko je takih izgubljenih sinov in hčerá, ki so prodali svoje duše satanu v sužnost, in kako pač ona hrepeni in prosi, da bi se še o pravem času iztrgali sovražniku iz sužnosti, dobili zopet svoje duše v last, da bi smel vsak po pravici reči z Marijo: Moja duša poveljuje Gospoda. — Nastopna prigodba vas bo tega popolno prepričala:

V Parizu je živel imeniten gospod, katerega je še otroka njegov oče tje poslal v šolo; prišel pa je v roke slabemu učeniku, ki je napolnoval njegovo glavo z napačnimi, krivimi nauki. Ker mu je bila glava bolna, zato se je spridilo kmalu tudi srce, začel je silno nerodno živeti in živel je brez Boga, brez vere do svojega 70. leta. Neko nedeljo, bilo je 30. aprila leta 1837, šla je neka pobožna gospa, ki je bila znana s tem človekom in je tudi k njemu zahajala, memo Marijine cerkve, v kateri so ustanovili bratovščino Marijinega srca za spreobrnjenje grešnikov. Videla je, da je cerkev vsa razsvetljena in

da je zbrano vse polno ljudij. Tudi ona gré v cerkev in pozvé od duhovna, da imajo te pobožnosti namen, grešnikom izprositi popboljšanje. Gospa priporoči tudi onega izgubljenega človeka v molitev. Kmalu nato pride k njemu in čudi se, ko vidi, kako je gospod zmoten in zbezan, vpraša ga, kaj da mu je. „Nič“, pravi, „nisem bolan, pa moj duh je tako zbezan, da od ponedeljka nimam nobenega miru. Sitne misli me nadlegujejo in čudite se: v glavo silijo mi misli na Boga, na vero itd., na kar sem dosedaj le takrat mislil, kadar sem se norčeval ali zasmehoval svete reči.“ Gospa mu precej reče: „Videti je, da Bog želi vašega spreobrnjenja.“ On pa jo nevoljno in ostro zavrne: „Pustite take reči, saj me poznate, da tako praznoverje pri meni nima posebne veljave.“ — Gospa sporoči duhovnu, kaj se je zgodilo in grešnika zopet priporoča. Drugi teden je bil gospod še bolj zbezan. „Meni ni več živeti“, pravi gospej, ko ga obišče, „silno trpim. Strašne sanje so me jele trpinčiti v nedeljo večer in nimam več miru pred njimi. Spati ne morem in kadar se mi zadremlje, vidim pred seboj ojestrega sodnika, ki me obsodi v pogubo, ker nisem izpolnoval volje božje. Prepričan sem, da me te muke morajo v kratkem končati. Ali mi niste vi pravili o neki svetinji, ali bi mi jo mogli prinesiti, morda bi se jaz po-

miril.“ Gospa mu prinese svetinjo brezma-
dežnega Spočetja Matere božje. Hlastno seže
po njej, rekoč: „Ta svetinja me ne bode več
zapustila.“ — Gospa ga še v tretje priporoči
v molitev in ko ga tretji teden obišče, najde
ga mirnega in veselega, ter posluša vesele
njegove besede: „Odkar nosim svetinjo, sem
popolno miren in tudi počivam. V ponedeljek
po noči pa se mi je nekaj čudovitega pripe-
tilo. Vzbudim se namreč in vsa soba je bila
razsvetljena in belo oblečena žena je stala
pred menoj ter mi rekla: ‚Čas je, da se
spraviš z Bogom‘ in to se je ponovilo v torek
in v četrtek. Zadnjikrat mi reče: ‚Da, zadnji
čas je, da se spraviš z Bogom, zadnjikrat
ti to svetujem.‘ In tedaj mi srce ni dalo več
miru. Spravil sem se z Bogom in skušal
bom pokoriti se za svoje izgubljeno življenje in
skrbel, da saj zadnje ure obračam v svoje izveli-
čanje.“ In izgubljen služabnik se je vrnil k svo-
jemu Gospodu, k Bogu, ki je edini vse časti in
hvale vreden.

Naloga:

*Molite 5 Češčena Marij s skrivnostjo:
Ki si ga Devica v obiskovanju Elizabete no-
sila, in premislite, kako je Marija po svojem
Spočetju hitela v goré k sorodnikom, da je
bivala bližje nebes. Sursum corda! Kvišku
srca! bodi tudi naša zastava, ker na zemlji
smo tujci in v nebesih bomo še-le doma.*

Četrty dan.

Marija se raduje v Bogu.

Kdor Boga poveljuje, najde v tej hvali svoje največje veselje, svojo nepopisno srečo, ker se s tem vedno bliža svojemu namenu. To vidimo tudi pri Mariji: Ko v prvi vrsti dá dostojno hvalo svojemu Gospodu, tedaj več ne more skrivati čutil svojega srca, ne more več prikrivati svojega veselja, zato pravi v drugi vrsti svoje visoke pesmi: *In moj duh se veseli v Bogu, Izveličarju mojem.* — Ana, mati Samuelova, slavila je Boga, ker ji je milostno dodelil sina in kazala svoje veselje, rekoč: *Veseli se moje srce v Gospodu.* I. Kr. 2. 1. David je poveljeval Boga za pomoč, ki mu jo je skazoval in se je veselil te čudovite podpore: *Gospoda vedno vidim pred svojimi očmi; na moji desnici je, da ne omahnem . . . In zato se veseli moje srce in se raduje moj jezik.* Ps. 15. 8. 9. Izaja prerok gledal je v duhu prihod Odrešenikov in se je veselil: *Radujem se in veselja kipim v Gospodu, in moja duša se radosti topi v mojem Bogu.*

Marija pa ni, kakor Ana, spočela navadnega človeka, marveč Sinu božjega; Marija ni imela kakor David, Boga le v pomoč na svoji desnici, pač pa ga je nosila pod svojim srcem; Marija ne gleda v prihodnjost in ji ni treba pričakovati Odrešenika, kakor Izaja, ker je ona sama devica, o kateri govori isti prerok, rekoč: *Glejte, devica bo spočela in rodila bo sinu in imenovali ga bodo Emanuel, t. j.: Bog z nami.* Iz. 7. 14. — Toliko milosti je torej prejela, in ona naj bi se ne veselila, ona naj bi skrivala v srcu svoje veselje? Ne; to ni bilo mogoče. Pri tem nepopisnem veselju se odpró tudi njena sicer najraje molčeča usta, ki naznanjajo posebno veselje: *Moj duh se raduje v Bogu, mojem Izveličarju.* — Oglejmo si danes natančneje vzroke, zakaj da se Marija toliko veseli v Bogu.

1. Najprej se Marija zato tako veseli in svoje veselje razodeva v prelepi svoji pesmi, ker ji je Gabriel nadangelj rekel pri pozdravu: *Gospod s teboj.* — Pomislimo, kako je bil Bog z Marijo. — Bog neskončni, povsod pričujoči, ob-

sega, napolnjuje in prešinja vse stvari; Bog, vsegamogočni, neskončno modri in dobrotljivi, ki vse ohranjuje in vlada, bil je z Marijo, kakor je v vseh drugih stvaréh. — Bog je bil z Marijo, ker ji je podelil nadnatorne darove, milost in moč, da s svojo pametjo in voljo dosega svoj namen; tako pa je Bog tudi pri vseh drugih ljudeh, celó pri grešnikih. — Bog je bil z Marijo, ker ji je delil svojo posvečujočo milost, da je bila otrok božji, dedičinja nebeškega kraljestva, tempelj sv. Duha, in prebivališče presvete Trojice; tako pa je Bog tudi z vsemi pravičnimi. — Že ti nešteti darovi so tako imenitni, da je imela Marija vzrokov dovolj Boga slaviti in veseliti se v Bogu, Izveličarju svojem. Toda Bog jej je skazal še veliko večje in čudovitejše milosti. Bog prebiva v pobožnih dušah bistveno in resnično pri sv. obhajilu, ker Kristus pravi: *Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.* Tako je združen Jezus Kristus z vsemi pravičnimi v za-

kramentu sv. Rešnjega Telesa, tako je bil združen z Marijo, ko je postavil ta božji in najsvetejši zakrament.

Toda zapustimo zemljo, kjer nimamo več nobene stvari, ki bi se smela primerjati Mariji v časti, preselimo se v duhu v nebesa. Tam je Bog združen s svojimi angelji in svetniki, ki ga gledajo in uživajo v večnem veličastvu, kakor pravi sv. Janez: *Mi pa vemo, da mu bomo podobni, kadar se bode prikazal; zakaj videli ga bomo, kakoršen je.* I. Jan. 3. 2. Tako je tudi Marija zdaj z Bogom v nebesih, tako je bila ž njim združena že tudi na zemlji takrat, ko je zapela svojo visoko pesem.

Zdaj pa nimamo nobene stvari več, ne v nebesih, ne na zemlji, da bi jo vzeli za primero Marijini radosti; do višin božjih se nam je povspeti tje, kjer kraljuje presveta Trojica. Kakor je Bog Oče združen z Bogom Sinom, da sta kot oče in sin, v nekako podobni zvezi je Marija z božjim Sinom: Marija je njegova mati, Bog je njegov Oče. *Marija je Mati božja,*

s temi besedami naznanimo njeno tesno zvezo z Bogom; res po vsej pravici jo je pozdravil nadangelj Gabrijel: *Gospod je s teboj!*

Kristijan, pomisli, na kateri stopinji si ti združen z Bogom, in ali se smeš tudi ti veseliti z Marijo v Bogu, svojem Izveličarju? Ali si pač med pravičnimi, s katerimi se Bog druží, kakor z ljubljenimi otroci, ki se družijo ž njim v najsvetejšem zakramentu in tu dobivajo zastavo večnega življenja in združenja v Bogu? Ako pa je kdo v smrtnem grehu, pač ni, da bi se veselil, tudi če bi vžival vse radosti sveta, ker posvetno veselje mine in za grešnika nastopi po smrti večna žalost.

2. Res čudovite reči je Bog storil Mariji, ker jo je kakor mater sklenil s svojim Sinom. Marija se zato po pravici raduje. Toda Marija je vesela, ker je tudi od svoje strani vse storila, da je Bog njo izvolil za božjo Mater. Kristus, naš Bog, namreč pravi, da bo Bog poplačal vsako tudi najmanjše dobro

delo, katero smo iz ljubezni do njega skazali svojemu bližnjemu. Kako plačilo bo pač prejela Marija, ki teh dobrih del ni skazovala kakemu človeku, marveč Jezusu, Bogu samemu? Poslušajmo, kaj piše o tem sv. Anzelm: Marija je pri Jezusu izvrševala telesna dela usmiljenja: ona ga je kot gosta sprejela pod svojo streho, ga je oblačila potrebnega, nasitovala lačnega, napajala žejnega, gojila ubogega in nosila na svojih rokah. Ko je bil v trpljenji in križan, mu je na strani stala, kakor beremo v sv. pismu: Stala pa je poleg križa mati Jezusova. — Tako je Marija služila Jezusu, tako opravljala svoja dobra dela.

Predragi, kje pa so tvoja dobra dela, tvoje čednosti, tvoje zasluge? Morda mu namestu kraljeve krone pleteš s hudimi deli krono iz trnja, morda mu namestu častitljivega prestola, ki se spodobi tvojemu kralju, staviš križ, kakor hudodelniku in mu namestu kraljeve palice podajaš v roko zdrobljiv trst? Morebiti na novo križaš z grehi svojega Izveličarja?

Vendar ti pa morebiti vest daje spričevanje, da si že veliko dobrega storil na svetu, da si marsikomu pomagal v potrebi in ga rešil iz hude stiske. Vprašuj se pri tem, ali si to storil s pravim namenom, iz ljubezni do Boga? Zakaj če te je pri tem vodilo le natorno sočutje, če si s svojimi dobrimi deli iskal le časti in hvale, če si zato od drugih pričakoval morebiti dvojnega plačila, vedi, da si že prejel svoje plačilo, ker dobra dela, s takim namenom storjena, nimajo pri Bogu nič zasluženja za nebesa.

Posnemaj Marijo, katero je Bog povzdignil nad vse stvari, ker jo je poznal kot najbolj vdano, najbolj ponižno deklo svojo, ki pri vseh svojih dobrih delih nikdar ni iskala svoje slave, marveč v vsem dajala le Bogu čast in hvalo.

Tudi tebe bo Bog povzdignil in prištel med svoje otroke, ako boš spričeval z dobrimi deli, da si sin tistega Boga, čegar usmiljenje je od vekomaj do vekomaj, tudi tebi bo po Marijini

priprošnji odpustil grehe in te rešil večnega pogubljenja, kakor nam kaže naslednji vzgled:

Bogat in plemenit mladenič je šel od doma in popotoval po mnogih deželah ter se po različnih krajih mnogo mudil tudi pri krivovercih in nevernikih. Vere, katero so mu skrbna mati vcepili v mlado nedolžno srce, mu sicer svet ni mogel naenkrat vzeti, pač pa so mu slabi vzgledi oropali nedolžno srce, razuzdano je živel več let. Ko se je vrnil domu v Rim, pekla ga je vest in zato gre k patru Zuhi-ju, duhovnu iz reda Jezusovega, ter se mu izpové svojega nesrečnega pregrešnega življenja. Duhoven ga sprejme ljubeznjivo (ravna z izgubljenim sinom), prav po očetovsko, posluša njegovo spoved, spravi ga z Bogom ter ga vtrjuje v dobrih sklepih. — Ker pa je izkušeni spovednik dobro vedel, kako težko je grešniku varovati se greha, kateremu je bil vdan mnogo let; ker mu je bilo znano, da je navada železna srajca; ker je vedel, kako ga bodo mamile v greh notranje skušnjave in zunanje priložnosti: naročil mu je, naj nikar ne obupa, tudi če se enkrat, dvakrat izneveri svojim sklepom in pade v skušnjava; le vselej naj se vrne k spovedi, slednjič bo vendar le zmagala dobra navada. Mladi mož obljubi to spovedniku,

ker je bil ž njim tako prijazen in dober. Tako je — kakor je mladenič sam pozneje pripovedoval — zahajal k njemu k spovedi, vendar se je le malo poboljšal, slaba navada je bila pogosto tako silna, da je pozabil svojih sklepov in se zopet vdal grehu. Spovednika, se vé, je to bolelo, vendar je bil z nesrečnikom vedno prijazen in sklenil je poskusiti še en pripomoček. Ko namreč mladenič zopet pride k njemu, reče mu: Sin moj, ako želiš izveličati svojo dušo, sprejmi Marijo za svojo mater in gospo, v ta namen moli vsako jutro eno Češčena Marijo in ji pristavi to-le prošnjo: Gospa moja in mati moja! Tebi se vsega darujem in v znamenje, da sem tvoj, posvetim ti danes svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, svoje telo in svojo dušo, vse, kar sem in kar imam. Ker sem tedaj tvoj, varuj in brani me, kakor svojo lastnino in posestvo. To stôri in moli tudi vsak večer in trikrat poljubi tla. Ako čutiš čez dan kako skušnjavo, vzdihni k Mariji: Gospa moja in mati moja, spomni se, da sem tvoj, varuj me in brani me, kakor svojo lastnino in posestvo!

Mladenič obljubi, da hoče spolnovati ta lahki svêt; toda kmalu pride k spovedniku in mu pové, da mora po opravih zopet iti po svetu. P. Zuhi se prestraši, ko vidi v duhu nevarnosti, ki čakajo mladeniča med

svetom, prosi ga zadnjikrat, naj pač ne pozabi, da si je Marijo izvolil za svojo mater ter naj opravlja njej v čast naznanjeno molitev. Mladenič obljubi s solznim očesom in odide, spovednik pa gleda še dolgo za njim, ter ga izročuje Marijinemu varstvu. — Minula so štiri leta in mladi mož se zopet vrne domov in obišče svojega spovednika. Vesel mu sporoči, da od takrat, ko sta se ločila, ni bil nobenkrat nezvest svojim sklepom in da se je skrbno varoval slehernega greha. Marijo, katero ste mi vi izročili za mater, častil sem pridno vsaki dan in ona mi je, kakor skrbna in mogočna mati pomagala, da sem premagal grešne navade, da sedaj z Bogom spravljen uživam nepopisljivo veselje, ter z Marijo vsaki dan govorim: Moj duh se raduje v Gospodu, mojem Izveličarju.

Srečni mladenič, katerega je Marija rešila pogubljenja. Kristijani, ako bi mu bil kdo izmed vas podoben, stôri, kakor je ta mladenič storil in tudi zdaj bo vsak občutil varstvo Marije, mogočne naše matere.

Naloga:

*Molite: 5 Češčena Marij in skrivnost:
Ki si ga Devica v obiskanji Elizabete nosila,*

ter premišljuje, kako je Marija z Jezusom v srcu svojim sorodnikom skazovala dela krščanskega usmiljenja.

Posnemajte jo v dobrih delih, kajti: Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli!

Peti dan.

Marija se veseli v Izveličarju.

Oko človeško išče svetlobe, ušesu ugajajo prijetni, vbrani glasovi, okusna jed prilega se ustom, srce človekovo pa hrepeni po veselju, po ljubezni; srce naše hoče ljubiti in srečno biti v ljubezni. — Da bi pač srce iskalo ljubezni na pravem kraju, kjer se ni bati zmote in prevare, kjer cvete prava, stalna sreča! Pa ravno v tem se pogosto moti ubogo človeško srce, ker mnogokrat išče svojega veselja in ljubezni pri minljivih stvareh. Išče ga v denarju, v bogastvu — toda človek mora vse pustiti, ker prazni smo prišli na svet in prazni se ločimo s sveta, pravi sveto pismo. Išče ga v posvetni časti in imenitnosti, toda prazna je vsa slava in čast, katero človek dobiva od ljudij, pravi pobožni

Tomaž Kempčan. Človeško srce išče veselja v posvetnem vživanju, toda greh človeka ne nasiti, srce grešnikovo je prazno, srečno ni, ker vživanje mine, pekoča vest pa ostane. — Veselja in prave sreče človek ne sme iskati pri stvareh, ker ga ne najde stalnega; človek je vstvarjen za srečo v Bogu po besedah Avguštinovih: Za-se si nas vstvaril, o Gospod, in srce naše ni mirno, dokler se v Tebi ne spočije.

Marija je iskala, Marija je ljubila Boga in zato je našla v Bogu svojo radost in srečo, in te ljubezni božje prevzeta poje v svoji pesmi: Moj duh se veseli v Bogu, mojem Izveličarji. Premislimo danes, kako da se Marija raduje v Bogu, svojem Izveličarju?

1. Marija se raduje v Bogu neskončno popolnem; ona občuduje, razsvetljena po milosti božji, življenje božje, življenje presvete Trojice. Vse popolnosti so tukaj zbrane kakor v kristalu, tako raznovrstne in vendar enotne, vendar le en Bog. On živi od vekomaj do vekomaj, moč njegova in oblast je neskončna, nebesa so njegov prestol in

zemlja je podnožje njegovim nogam; pri takih mislih se človek nekako izgubi, vse stvarjenje mu nekako izgine izpred oči in povsod vidi neskončnega Boga. In zaradi tega, ker je Bog tako velik, tako popolen, tako neskončen, zato se Marija raduje in kaže najpopolnejšo ljubezen, ker razun ljubljeneza nič ne vidi, nič ne želi, nič ne ljubi, kakor njega in vse, kar je njegovega (*Amor benevolentiae*).

2. Marija se raduje v Bogu, svojem Stvarniku. — Bog namreč, neskončno srečni, želel je osrečiti tudi stvar, zato je vstvaril v času angelje in ljudi, da bi se vsaj nekoliko vdeleževali njegove sreče. Ker pa Bog tega ni storil prisiljen, ker ga je k temu naklonila njegova očetovska dobrotljivost, zato je jasno, da imajo vse stvari, posebno pa angelji in ljudje, sveto dolžnost, slaviti Njega, ki jih je po svoji dobrotljivosti poklical v življenje. Zato se Marija raduje v svojem Stvarniku in kaže s tem svojo ljubezen, ki vse, kar prejme od

svojega ljubljenca, obrača njemu v čast.
(*Amor amicitiae.*)

3. Posebno se pa Marija raduje v Bogu, svojem Izveličarju. — Misel na obljubljenega Odrešenika vije se kakor rudeča nit po celem starem zakonu, to je bil edini žarek, ki je napovedoval očakom luč, rešitev, srečo. Zato so očaki in preroki pripravljali izvoljeni rod Judovski na Odrešenikov prihod, zato so o njem toliko govorili svojemu ljudstvu. Zato so Judje silno hrepeneli po obljubljenem Odrešeniku in za tisti čas pričakovali zlato dobo, v kateri bo na novo vzcvetelo kraljestvo judovsko v moči in zunanjem blesku. Kakor drugi Judje, tako je tudi Marija silno hrepenela in težko pričakovala Izveličarja sveta. Takih čutil polna je prebiralala in premišljevala sveta pisma, v katerih so preroki tako natanko opisovali življenje Mesijevo in tudi čas ter okoliščine, kedaj da pride na svet. Brala je tudi Marija, da bo devica Izveličarjeva mati. Želela je živeti, da bi videla presrečno devico, kateri

bo došla tolika čast, želela ji je srečo vošiti, izvoljeni izmed tisočerih judovskih hčerá.

Kar naenkrat se dopolnijo časi in v hišico, kjer je bivala Marija, stopi angelj božji ter oznani prestrašeni in strmeči devici, da je Bog prav njo izvolil za devico, ki bo povila Jezusa v plenice. Ni čuda, da Marija ne more v svoji ponižnosti razumeti govorjenja poslanca božjega, ker ponižna dekla Gospodova nikdar ni upala tacih želj gojiti v svojem srcu. Toda ko na prigovarjanje angeljevo reče: *Zgôdi se mi po tvoji besedi*, tedaj je jenjal čas hrepenjenja, potihnile so mile prošnje: *Rosíte ga oblaki in vé nebesa dežite Pravičnega!* ker: *Beseda je meso postala in je med nami prebivala*, in ravno Marija je bila izvoljena posoda neskončnega usmiljenja božjega.

Izveličar torej je prišel na svet, obljube štirih tisoč let so se izpolnile! Marija je doživela ta čas, kako bi torej mogla, da bi se ne veselila v svojem

Izveličarju? Še več: Izveličar je prišel na svet in ravno Marijo izvolil za svojo mater in zato Marija ne more sama nositi tolikega veselja, zato hiti čez goré k svojim sorodnikom, da ž njimi deli svojo neskončno srečo, da jim razodene svoje nepopisno veselje, kakoršnega še nikdar ni občutilo človeško srce in ga nikdar ne bode.

Kristijan, ki se rad imenuješ Marijinega sina ali hčer, kako je v tem oziru s teboj, ali si kaj podoben svoji materi? Ali se veseliš v Bogu, ker je tako popolen in svet in vse ljubezni vreden? — Ali veš, da je On tvoj Stvarnik, da si torej ti njegova stvar, ki mu moraš biti pokoren in vdan? — Ali veš, da je Bog tvoj Izveličar, ki te je našel izgubljenega, na veke v smrt obsojenega rešil in zopet spravil z razžaljenim Očetom? O veseli se v Bogu, svojem Izveličarju in skrbi, da ne bo pri tebi zastonj njegovo odrešilno delo. Išči veselja in ljubezni pri Bogu, saj spoznaváš v življenji, da na svetu ni pra-

vega veselja, da pri stvareh ni prave in stalne sreče. Poslušaj, kar pravi sveti apostol Pavel: *Iščite, kar je zgorej, kjer Kristus sedi na desnici Očetovi*. Kol. 3. 1. Kdor se plazi še po zemlji, kogar ima še svet oklenjenega, odtrgaj se svetu, pribeži k Mariji in prosi njo pomoči! Prepričal se bo, da se Marija neče le sama veseliti v svojem Izveličarju, temveč da želi imeti krog sebe obilno svojih nedolžnih, pa tudi spokorjenih otrok, s katerimi bi se skupno veselila v Bogu. — Da je to res Marijina prisrčna želja, priča nam ta-le dogodba:

Na Španjskem, v mestu Valenciji bila je posebno znana imenitna, bogata in pobožna rodovina della Fonte. Tri hčere in sin Mihajlo so cveteli in rastli v zdravji in nedolžnosti svojim starišem v veliko veselje. Posebno skrbno so vzgojevali sina, kateri jim je imel biti v rodovini naslednik. Toda pre zgodaj, Mihajlo je bil še nedorasel mladenič, jim pomrjó stariši. Tako je bil mladi, neskušeni, bogati in zali mladenič sam med svetom, brez starišev. Takim ljudem ne manjka prijateljev, in tako so se tudi celi roji prilizujočih tovarišev sukali okrog Mihajla, ki so

pa žalibog več ali manj sprijeni tudi njega izvedli seboj v vrtinec razuzdanega življenja. Kakor vidite, je bilo Mihajlu bogastvo in telesna brhkost v pogubo. Ko bi bil on reven in priprost mladenič, ne bil bi imel toliko zapeljivih prijateljev in priložnostij. Nekega dne gre pozno zvečer po ulicah v oddaljeno hišo, kamor je bil povabljen na veselo družbo. Brez misli stopa po ulicah, opasan z mečem po tedanji šegi. Kar naenkrat začuje od strani glas: „Kam, nesrečnež, kam greš?“ Prestraši se, postoji, pogleda na vse strani, pa nikogar ne vidi; sam sebi se smeja, češ, da ga taka stvar plaši, in zato gre dalje; pa zopet sliši isti glas: „Nesrečnež, kam?“ Mraz ga spreleti po kosteh in ves trepeta na svojih udih, pa kakor da bi se sramoval svoje bojazljivosti, hiti zopet dalje. Toda hitro začuje še močnejši glas: „Nesrečnež, ti hitiš v svojo pogubo, v svojo smrt, pa nečeš vedeti!“ Sedaj je bilo mladeniču dovolj, vrne se in stopi v cerkev frančiškansko, ki je bila posvečena Mariji, poklekne pred podobo Matere božje, kjer je kot otrok tolikrat pobožno molil z dobro materjo; zahvali se ji za opomin, obžaluje svoje zmote in jej obljubi, da hoče poboljšati svoje življenje; v znamenje svoje obljube obesi svoj meč na steno poleg altarja. Drugi dan pa zvé, da se je podrla hiša, v katero je bil prejšnji večer

namenjen in da je podsula nekaj njegovih prijateljev, nekaj pa hudo ranila.

Mihajlo se loči od svojih hudobnih tovarišev in zvesto spolnuje Bogu in Mariji storjene obljube. Vzbudi se mu želja, da bi šel v samostan in tam še bolj popolno živel, toda veliko bogastvo in imeniten stan sta ga zadrževala, popolno se še ni otresel posvetnega prahu. Tako gre zopet nekega dné za opravi po ulicah. Nenadoma pade z visoke hiše debel kamen ravno pred njim na tla in mu spodnese klobuk, katerega krajev se je kamen v padcu dotaknil. Prestraši se, „le premaknil bi se bil še enkrat in razdrobljen bi zdaj ležal mrtev na tleh“; to premišljuje in se ozrè proti nebesom, rekoč: „Vem, Gospod, kaj hočeš, dobro vem. Prvikrat si me opominjal z besedo, zdaj me kličeš s kamnom, razumem tvoj klic.“ Naravnost gré v samostan Jezuitov in prosi, da bi ga sprejeli v družbo. Bil je tedaj star 21 let. — In postal je Mihajlo della Fonte velik služabnik božji, ki je čudovito deloval kot misionar med divjaki v Peru, in po drugih krajih. Marija, kraljica apostolov, ga je očitno podpirala v njegovem delu, dokler ni, zrel za nebesa, mirno zaspal v Gospodu, in se sedaj neprenehoma z Marijo veseli v Bogu, svojem Izveličarju.

Naj bo tudi nam Bog edino veselje na tem svetu, da bo tudi nam plačilo največje v večnosti!

Naloga:

Molite: 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki si ga Devica rodila, ter premislite: kako srečna je Marija, ko je našla Jezusa, ko ga gleda pred seboj v jasliah. — Skrbite, da ga iščete in najdete tudi vi, kakor ga je našel Miha della Fonte, ter v Izveličarju svojem najdete največjo srečo.

Šesti dan.

Marija se raduje v svojem Izveličarju.

Bog je vir vse hvale in vsega veselja; kdor je torej ločen od Boga, iz njegovih ust se ne more glasiti prava hvala, njegovo srce ne more čutiti pravega veselja. Taki so vsi grešniki, zato njih molitve nimajo nobene veljave pred Bogom, zato so njih srca tako nesrečna. O njih veljajo besede Gospodove: *To ljudstvo me časti z ustnicami, a srce njegovo je daleč od mene.*

Le, kdor je pravičen, Boga resnično časti, ker je prijatelj božji, ker ljubi Boga in ker tudi Bog njega ljubi. Le pravični ljudje so pa tudi veseli in srečni, ker se radujejo milosti božje na svetu in ker jim je zagotovljeno večno plačilo v nebesih. Vsem pravičnim zato pravi psalmist: *Veselite se v Gospodu, veselite se vi pravični.* Ps. 31. 11.; njim veljajo besede Jezusove: *Veselite in radujte se, ker vaše plačilo je obilno v nebesih.*

Jasno je torej: Kolikor tesneje in srčneje je človek združen z Bogom, toliko bolje spoznava Boga, toliko bolj se vžiga v njem ogenj ljubezni, toliko bolj se množi veselje in toliko glasneja in bolj vbrana bo hvala, s katero slavi svojega Boga. Kdo pa je bil tesneje združen z Bogom, nego Marija, kdo je jasnejše spoznal skrivnostnega Boga, kdo je bolj gorel v ljubezni do njega, kakor Marija? Zato je bila tudi čast in slava, s katero je Marija poveljevala Boga, Njemu posebno prijetna, zato je bilo neizmerno njeno veselje, katero je uživala v Bogu, svojem Izveličarju. Marija pravi v svoji pesmi, da se veseli v svojem Izveličarju. Premislimo torej danes,

k a k o se raduje Marija v s v o j e m Izveličarju?

1. Marija imenuje Boga svojega Izveličarja in to po vsej pravici. Ker Jezus, Sin božji, je bil v višjem pomenu Izveličar Marijin, kakor drugih ljudi. Marija ga imenuje svojega Izveličarja, ker je tudi ona potrebovala Odrešenika; tudi ona je bila Adamova hči. Toda Marijo je Bog odrešil drugače, kakor nas druge ljudi. Mi drugi smo bili spočeti in rojeni v izvirnem grehu, Marija pa ni bila v grehu ne spočeta, ne rojena, ker jo je Bog obvaroval tudi izvirnega greha in zato jo mi poslavljamo za kraljico brez madeža izvirnega greha spočeto, zato jo slavimo s posebnim praznikom brezmadežnega Spočetja.

Marija imenuje Jezusa svojega Odrešenika, ker je njen sin, in kakor mati s ponosom imenuje sina ali hčer svojega otroka, tako sme tudi Marija Jezusa imenovati svojega Odrešenika.

2. Marija po pravici imenuje Jezusa svojega Odrešenika, ker po njegovi

milosti ona ni bila le brezmadežno spočeta, ampak je tudi brez najmanjšega madeža končala svoje življenje na zemlji; zato pravi sv. Brnard: Velik je bil Jeremija v svoji svetosti, ker se je mogel varovati vsakega smrtnega greha; veči je bil v svetosti Janez Krstnik, ker se je mogel tudi varovati pogostih malih grehov; največa pa je bila v svetosti Marija, ker se je zamogla varovati vsakega greha in se ga je tudi v resnici varovala, ker je smela imenovati Jezusa svojega Odrešenika. Od svojega Izveličarja prejela je milosti polna toliko dobrot in prednosti, da kakor kraljica presega vse angelje in svetnike v kreposti in zaslugah. Zato pravi sv. Brnard: *Sveti Duh je Mariji podaril polno dobrot in milosti; da, upanje, ki je imamo, milost, katero pričakujemo, nam dohaja le po Mariji.*

Ako imamo vse to pred očmi, potem se ne bomo čudili, da Marija imenuje Jezusa svojega Odrešenika v onem trenutku, ko radostno pripoveduje

svojim sorodnikom, da je spočela od sv. Duha, da je Beseda meso postala in da prebiva v njenem deviškem telesu, zato se po vsej pravici raduje v Bogu, svojem Izveličarju. Ona premišljuje skrivnostno delo včlovečenja božjega, o katerem pravi sv. Brnard: *Angelj oznani, obsenči jo moč, sv. Duh pride, Devica veruje, spočne v veri, Devica rodi in ostane Devica*. To je skrivnost, ki presega našo pamet in zato piše sv. Peter Damijan: *Tej skrivnosti se čudi natura, slavé jo angelji, ljudje strmé, nebesa trepetajo pred njo in zemlja se trese, pekel pa se napolnjuje s strahom*.

Vse te prednosti je Marija prejela od Jezusa, svojega sina, zato se veseli v njem, v svojem Izveličarju.

Kristijani, vse to je postala Marija tudi zaradi nas; naša mati, zato, da bi bil Jezus tudi naš Izveličar, da bi se tudi mi vdeleževali in sodelovali pri njegovem odrešenju. — Vprašaj se kristijan: Ali je Jezus tudi tvoj Izveličar? To se pravi: Ali veruješ vse nauke, ka-

tere je Kristus, večna resnica, učil na svetu; ali si prizadevaš, da jih tudi izpolnjuješ? — Ali rabiš vse pripomočke, katere ti je tvoj Izveličar podelil in zaslužil s svojo dragoceno krvjo? Ali prejemaš rad in vredno svete zakramente, ki jih zahteva tvoje Izveličanje? Glej, če tako živiš, smeš z Marijo tudi ti Boga imenovati svojega Izveličarja, ker za-te ne bo zastonj delo odrešenja božjega, ti boš res izveličan in veselil se boš z Marijo na veke v Bogu, svojem Odrešeniku. — Kristijan, kaj pa, če tako ne živiš; ako delaš in živiš tako, kakor da bi Odrešenik ne bil prišel na svet, kakor da bi ne bil dal svojega življenja v dar za spravo za naše hudobije, ako ne maraš za njegove nauke, ki se ti oznanjujejo v cerkvi, ako ti je pot k svetemu obhajilu le redka ali celó popolno tuja? O če tako ravnaš, potem je za-te Kristus zastonj trpel in umrl, potem Jezus ni tvoj Izveličar; ker njega zametuješ, ne boš našel večnega izveličanja, ampak večno pogubljenje na kraju,

kjer je jok in škripanje z zobmi. Toda sedaj je še čas, da si tudi še pridobiš svojega Izveličarja; pribeži k Mariji, ki bi se rada z mnogimi otroci veselila v Bogu in prosi njo, ki je Mati Izveličarjeva, pa tudi tvoja mati, za milost pravega spreobrnjenja, da najdeš svojega Izveličarja. V tem ti bo Marija rada pomagala, ker zmotenim, zapuščenim, nesrečnim je ona dobra mati, ki želi videti vse otroke svoje na zemlji v pravi cerkvi Jezusovi, v nebesih pa pri Bogu, svojem Izveličarju, kakor se boš prepričal iz nastopne dogodbe:

Mlada deklica protestanških starišev našla je slučajno v svojem 14. letu katoliško molitveno knjigo, kjer je brala molitev: Češčena si Marija! Ker protestanti ne časté Marije, zato deklica dosedaj o Mariji in njenih molitvah ničesar slišala ni. Vendar se ji je toliko prikupila ta molitev, da se jo je naučila na pamet in jo rada ponavljala. Domači so jo svarili, naj opusti, češ, to praznoverje in ji pravili, da s tem oskrunja vero svojih očetov; toda deklica se ni dala odvrniti in je posebno rada častila Mater božjo. In Marija je z veseljem gledala na dobro hčerko ter izprosila

pri Bogu milost, da se je spreobrnila in povrnila v katoliško, edino pravo cerkev.

Bilo je neko nedeljo v majniku — tako je deklica pozneje sama pravila — ko sem šla iz radovednosti v katoliško cerkev, kjer je bila maša in pridiga; prvikrat sem pobožno poslušala božjo besedo. In ko sem jo tudi premišljevala v svojem srcu, se mi je marsikaj razjasnilo iz mojega prejšnjega življenja. Mladega dekleta so me mnogo vodili po glediščih in plesiščih, kamor sem brezskrbna rada zahajala. Toda, ko sem še-le zgodaj v jutro prišla domu, ob uri, ko sedaj vstajam, tedaj sem se sama sebi zdela zoperna in neprijetna; vse je bilo v neredu pri meni: lasje razmršeni, obleka poteptana, cvetke zvene, bolela me je glava, noge so mi bile težke in sedaj sem dejala sama sebi: Ne, to ne more biti namen, za kateri je Bog človeka vstvaril! Kaj sem po noči dobrega storila, kaj dobrega slišala in govorila? Vse je bilo prazno in nečimerno, vse le zmota in prevara. V najbolj šumnem veselji nisem bila nikdar vesela, ampak le omamljena. Srce se mi je umirilo, kadar sem bila sama in molila: „Češčena-Marijo.“ Nenadoma ji umrè oče, in mati se izseli ž njo v mesto, kjer so prebivali sami katoličani. Tu poišče hči katoliškega duhovna, ki jo podučuje v resnicah prave vere in trdno sklene, prej ko mogoče

prestopiti v pravo cerkev; pa mati in drugi domačini ji branijo; toda Marija ji pomaga. Zboli namreč za smrt in na smrtni postelji omeči svojo mater, da ji dovoli prestopiti; toda ta bolezen je bila le pomoč Marijina in ne v smrt namenjena, zato deklica ozdravi in vesela doživi, da tudi njena mati prestopi v katoliško cerkev. Po smrti svoje matere stopi v samostan in iz hvaležnosti do Marije in drugim v vzgled napiše l. 1832 zgodbo svojega spreobrnjenja, kakor ste jo ravnokar čuli.

Tako vodi Marija svoje častilce, da jih srečne pripelje pred obličje Boga, svojega Zveličarja; zato tudi mi ne zaostajajmo, in kakor dobri otroci radi častimo svojo mater.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij s skrivnostjo: Ki si ga Devica rodila, ter premišljuje Marijino čast, ker se sme Marija Jezusa kakor Mati veseliti; v teh mislih se bo množilo tudi vaše češčenje in zaupanje v Mater božjo, kar je vaša sreča; saj: Kdor upa na Marijo, ne bo pogubljen.

Sedmi dan.

Marija poveljuje Boga, ker se je ozrl na nizko svojo deklo.

Kolikor jasnejše je človeško oko, kolikor bolj je prosto vsakega madeža, toliko močnejše vplivajo nanj solnčni žarki, toliko čistejše vidi pred seboj vse reči. Tako tudi čeznatorna luč milosti božje toliko bolj razsvetljuje in ogreva človeško dušo, kolikor bolj je čista in ločena od vseh stvarij, kolikor bolj je ponižna. Kdor popolno spozna svojo revo, svoj nič, tak ob enem spoznava mogočnost božjo. In v tem je prava ponižnost, kakor piše sv. Tomaž Akvinski: *Resnično ponižen je, kdor se nič ne zanaša in ne ponaša s svojimi močmi, ampak vse pričakuje od božje mogočnosti.* — Mi smo videli, kako je Marija slavila vsemogočnega Boga, sebe pa zmanjševala; zdaj vemo, da je to storila zato, ker je bila ponižna.

In zato jo je Bog povzdignil in napolnil s svojo milostjo, ker pisano je: *Ponižnim Bog daje svojo milost.* Jak. 4. 6. — Ker se je Marija prav posebno poniževala, zato jo

je Bog prav visoko povzdignil, ker: *Ponižnost je prijetna, kakor lepa roža; svetla, kakor blesteča zvezda in dragocena, kakor biser*, pravi sv. Bonaventura. Zato je Bogu ta čednost všeč, zato se je radoval te čednosti tudi na Mariji in zato se je, kakor Marija sama pravi, ozrl na ponižno svojo deklo.

Poslušajmo torej danes, kako Marija poveljuje Boga, ker se je ozrl na nizko svojo deklo.

Marija v svoji pesmi sama sebe imenuje nizko deklo in zato slavi Gospoda vojskinih trum, ker se svoje nizkosti raduje. Na prvi pogled je to nekako čudno, ker ravno v tem trenutku dopoveduje, kako velike reči ji je Bog storil; toda Marija je bila ponižna služabnica Gospodova in zato je tako govorila.

Ta ponižnost vendar ne zmanjšuje Marijine vrednosti, pač pa jo množi in povišuje, godi se materi, kakor se je Sinu godilo, o katerem piše sv. Ambrož: *Gospod je postal vsem služabnik, Stvarnik vsega je trpel, noge umival, bil je križan, pa s tem ni nič trpel škode na svoji*

božji časti. On, vsegamogočni, nič ni imel, kar bi bil še pridejal svoji moči, zato je z včlovečenjem poveličal svojo slavo. Kristus namreč, kakor Bog in človek kraljuje na desnici Očetovi; zato je govoril učencema na potu v Emavs: Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel, in tako šel v svojo čast? Luk. 24, 26.

Zato Marija ni slavila sama sebe in svojega, marveč je poveličevala Boga in s tem je kazala svetu svojo ponižnost, katero občuduje sveti Avguštin, rekoč: *O res blažena ponižnost Marijina, ki je ljudem rodila Boga, prenovila nebesa, očistila zemljo, odprla rajska vrata in duše človeške rešila pekla! O res preslavna ponižnost Marijina, ki je bila odločena za lestvo, da po njej pride Bog iz nebes na zemljo. — Kar je Eva skazila z napuhom, to je popravila Marija s ponižnostjo; Eva je vsled napuha bila mati grešnikov, Marija vsled ponižnosti mati Odrešeni-kova. Z nevoljo gledal je Bog prevzetno Evo, milostno pa se je ozrl na Marijo. nizko svojo deklo. Prokleta je bila za-*

radi Eve zemlja, milost pa nam je došla po Mariji, zato sveta cerkev ob rojstvu Marijinem vesela poje, rekoč: *Tvoje rojstvo, deviška božja porodnica, doneslo je veselje vsemu svetu; ker iz tebe je izšlo solnce pravice, Kristus, naš Bog, ki je zatrl prokletstvo in prinesel blagoslov, osramotil smrt in nam podaril večno življenje.*

Kristijan, danes gledaš in občuduješ Marijo, nizko deklo Gospodovo in vidiš, kako jo je Bog ravno zaradi njene ponižnosti visoko povzdignil. Ali se ne bo tudi tebi omilila ta čednost? Ali bi ne želel tudi ti posnemati Marije v ponižnosti, da boš ž njo tudi povišan v nebesih. — Toda k a k o živi ponižen človek?

Kdor spozna, da je on sam in vse, kar ima, od Boga, tak mora živeti, kakor Bog hoče, mora svoje darove rabiti po volji božji, in on ne sme sam seboj in s svojimi rečmi gospodariti brez Boga. Ako je namreč vse božje, moramo vse obračati Bogu v slavo in čast iz ljubezni do Boga. Lucifer, nesrečni angelj,

porabil je božje darove, da bi proti Bogu sebe povišal, in zato je bil s svojimi sodrugi iz nebes pahnjen. Prva dva človeka sta zlorabila darove božje ter stregla ž njimi svojemu poželenju, zato sta bila pregnana iz božjega vrta, zato sta se morala pokoriti v solznem domu in bi še sedaj, kakor zavrženi angelji, vživala svojo kazen, ko bi se ju ne bil usmilil Bog v svoji neskončni ljubezni. O in koliko ljudi je tudi še danes, ki še vedno zlorabijo božje dobrote in milosti, kakor nekdaž Lucifer in prvi stariši, da služijo svojim strastem, živijo v grehu, umrjô v grehu in se pogubé na veke. In zakaj tako ravnaajo? Zato, ker niso ponižni, ker nečejo sami sebe vkloniti Bogu, nečejo Bogu dati časti in slave, katera se mu spodobi, zato se jim Bog ne približa s svojo milostjo, ker Bog se ustavlja prevzetnim, ponižnim pa daje svojo milost.

Učimo se torej ponižnosti pri Mariji! Ne pozabimo, da nam je Bog vse, in da mi nismo nič, da smo prah in pepel. V vseh rečeh imejmo Boga pred

očmi, Njega hvalimo in poveljučujmo in v Njem se radujmo, saj uči Jeremija prerok: *Modri, ne ponašaj se s svojo modrostjo, in močni ne s svojo močjo, in bogati ne s svojim bogastvom; temuč kdor se hvali, naj se hvali s tem, da mene pozna in vé, da sem jaz Gospod, ki skazujem usmiljenje in pravico na zemlji; ker to je meni vseč.* Jer 9. 23. 24. — V Bogu se je Marija hvalila; mati naj bo tudi vzgled svojim otrokom.

Poslušajmo, kako je Marija kaznovala prevzetnega mladeniča, da ga je na duši in telesu osrečila:

Mladenič, rojen v mestu La Fleche na Francoskem, hodil je v oddaljenem mestu v šolo. Kakor se pa rado godi, da dijakom in vojakom nikoli ne preostaja denar, tako je bilo tudi s tem mladeničem in zato piše domov starišem po denar. Stariši pa mu ga ne pošljejo, ali ker ga niso mogli, ali pa, ker so se bali, da bi ga ne zapravil. Sin se silno jezi in huduje ter piše očetu in materi silno razžaljivo pismo, popolno je pozabil na četrto božjo zapoved in v svoji prevzetnosti zmerjal in očital starišem, kako da zanemarljajo svoje dolžnosti. Toda komaj stariši pismo

dobé, zadela je že kaznen prevzetnega mladeniča, oglušil je namreč tako, da ni prav nič slišal. Iskal je pomoči pri zdravnikih, toda povedali so mu po dolgem preiskovanju, da je neozdravljiva njegova bolezen. Pustiti je moral šolo, ker nič ni slišal nauk in bil je grozno nesrečen; vendar nič ni mislil, da bi bila to kazna za njegovo prevzetnost.

V svoji nesreči sklene potovati na Laško v Loreto, da bi mu morda pomagala Marija, ker je zastoj vsa človeška pomoč. V njegovi družini so namreč prav posebno zaupanje imeli do Matere Božje in jo vsak dan častili. Pred Vnebovzetjem Marijinim pride v Loreto; precej se napoti v skrivnostno hišico Marijino, se sklone pred altar in prosi zdravlja Marijo, tolažnico žalostnih. Truden in spehan od pota, zadremlje pred altarjem in spečemu se prikaže Marija v nebeški lepoti; spremljata jo dva človeka; mladenič ju precej spozna, bila sta njegov oče in mati. Vsi trije stopijo pred mladeniča in Marija vpraša očeta in mater: „Ali je ta mladi človek vajn sin?“ Žalostno rečeta: „Da, to je najin sin.“ Marija vpraša, ali želita, da bi njujin sin zadobil zdravje in zopet preslišal? — „Prosiva, Gospa, da mu skažeš svojo milost.“ Sedaj pa stopi Marija k mladeniču, mu pokaže surovo pismo, katero je v svoji prevzetnosti pisal starišem, rekoč: „Na, beri!“ Mladenič se v spanji pre-

straši in spozna, da je tisto pismo, katero je on starišem pisal; da je oglušil zaradi svojega napuha; ves osramoten je pred Marijo in stariši in prosi milosti. Marija se dotakne s svojima rokama njegovih ušes — in nagloma izgine. Mladenič se vzbudi ozdravljen in natanko sliši, kako drugi v kapelici molijo in vzdihujejo. — Vse to on pové duhovnom v oni cerkvi in s prisego potrdi svoje besede.

Kristijani, posebno ti krščanska mladina, uči se iz tega, kako zoperna je Bogu in Mariji prevzetnost, kako mila in draga pa jima je ponižnost, za katero se prizadevajmo vsi v svojem življenju!

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij s skrivnostjo: Ki si ga Devica v tempeljnu darovala. — Občudujte ponižno deklo Gospodovo, ki Bogu daruje najdražje, kar ima, namreč svojega Sina, in trudite se, da ste vedno podobnejši Mariji — ponižni dekli Gospodovi!

Osmi dan.

Marija povelíčuje Gospoda, ker je njo nizko neskončno povzdignil.

Pogubil se je človeški rod, ker se je, kakor nekđaj Lucifer, dvignil zoper Boga, svojega Gospoda, in rešitev mu je le tedaj zagotovljena, ako posnema Kristusa v ponižnosti; zato nam vsem pravi Izveličar: *Učite se od mene, ker jaz sem krotak in ponižen iz srca, in mir bote našli svojim dušam.*

Izveličar nam pa tudi kaže, da je poniževanje pot, po kateri pridemo do časti in slave. Zato vpraša učenca: Ali ne veste, da je moral Kristus trpeti in tako vstopiti v svoje veličastvo? in o njem pravi sv. Pavel: Zato ga je Bog povišal in mu dal ime nad vsa imena, *da se v imenu Jezusovem pripogibajo kolena vseh, ki so v nebesih in na zemlji in pod zemljo in vsak jezik spozna, da je Gospod Jezus Kristus v slavi Boga Očeta.*

Ako torej hočemo biti tudi mi v slavi Boga Očeta, moramo posnemati Jezusa v ponižnosti, ker sv. Brnard pravi: Kristus je postal človek, da bi nas obogatil s svojo rev-

ščino, da bi nas povišal s svojo ponižnostjo, da bi se z Bogom družili in postali ž njim enega duha, zakaj kolikor ponižnejši si, toliko večja slava te čaka.

Marija je spoznala to resnico, bila je v resnici ponižna in zato v preroškem duhu govori v svoji visoki pesmi, rekoč: Od sedaj me bodo srečno imenovali vsi rodovi.

Poslušajmo torej danes, kako je Bog povzdignil Marijino ponižnost.

Vечно-resnične so besede Gospodove: *Kdor se ponižuje bo povišan; kdor pa se povišuje, bo ponižan.* Prav posebno nam resnico teh besed kaže naša nebeška kraljica. Marija je bila ponižna pred Bogom; imenovala se je njegova dekla, zato jo je Bog izvolil za svojo mater; Marija je živela ponižna med svetom, zato pa je Bog določil, da jo ves svet proslavlja kot božjo mater, Kraljico nebes in zemlje, da jo srečno imenujejo vsi rodovi na zemlji.

Kristijan, kaj hočeš ti? Ali želiš biti tudi ti povišan, kakor Marija? Vem, da vsi želite biti z Marijo v časti, toda vpra-

šajte se, ali se vam bodo izpolnile vaše želje, ali se ponižujete, kakor Marija; premislite svoje življenje.

Toda pri tem premišljevanju ne smemo sami sebe motiti ali slepiti. Vedeti moramo najprej, kdo da je v resnici ponižen. Zakaj marsikdo je morebiti v resnici reven, priprost, zaničevan, pa je vendar lahko še prevzet in visok, in skušnja nas uči, da je tudi med be-rači silno veliko predrznega napuha. Nasproti pa se zgodi, da so bogati, imenitni, častni, v resnici ponižni. Kaj torej treba revežu in bogatinu, da je v resnici ponižen? Poslušajmo, kaj pravi na to sv. Brnard: *Ponižnost nas opravičuje, ne pa poniževanje. Koliko je poniževanih, pa niso ponižni. Nekatere ponižujejo, pa so srditi zato; druge ponižujejo in ti to potrpežljivo prenašajo, in tretje ponižujejo, ti pa trpé z veseljem poniževanje; in ti zadnji, ki z veseljem trpé poniževanje, so v resnici pobožni.*

Marija torej ni bila zato v resnici ponižna, ker je bila revna, nepoznana

in priprosta, ampak zato, ker je v vseh rečeh Boga hvalila, sebe pa poniževala, vse dobro in hudo, kar ji je Bog naklonil, obračala v njegovo čast, in če ona pravi v svoji pesmi, da jo bodo od sedaj srečno imenovali vsi rodovi, se neče s tem poviševati, ampak povišuje le Boga, ki si je izvolil njo, nevredno stvar, da svetu po njej oznanjuje svojo slavo.

Kaj pa, ali ponižnost človeka res osreči? Na to odgovarja nam Marija, ker pravi, da bodo njeno srečo proslavljali vsi ljudje. Poslušajmo, kako pobožni Janez Gerzon Marijo imenuje srečno. On pravi: *Dovoli, o presveta, stokrat srečna Devica, da te počastimo! Srečna si prvič, ker si verovala, kakor pravi Elizabeta. Srečna si drugič, ker si milosti polna, kakor te je pozdravil nadangelj Gabrijel. Srečna si tretjič in blažena, ker je blažen sad tvojega telesa. Srečna si četrtič, ker ti je storil velike reči, On, ki je mogočen. Srečna si petič, ker si mati Gospodova. Srečna si šestič, ker si mati in devica.*

Srečna si sedmič, ker pred teboj in za teboj ni tebi enake.

In s čem si je Marija zaslužila to sedmero, nepopisno srečo? Ali ne s tem, da se je ponižno vdala volji božji v vseh rečeh?

Ponižnost deli že v tem življenji človeku pravo srečo: ima pokoj in veselje srca; kakor pravi sv. Krizostom: Ponižni človek najde ljubezen, ostane miren in vedno vesel, zakaj, kjer je ponižnost, pravi Evzebij, tam je mir, tihota, veselje.

Tako veselje, tak mir je vživala Marija in takega miru se bomo veselili tudi mi, ako se bomo prizadevali v resnici ponižni biti.

Ako torej želimo sebe osrečiti, ne smemo se ločiti od Marije, marveč kakor otroci se moramo tesno okleniti svoje matere; mi je ne smemo žaliti z grehi, ker je naša mati, ker sveto pismo pravi: Neumen je človek, ki zaničuje svojo mater. — Kdor preganja svojo mater, je zaničljiv in nesrečen. — Proklet je

pri Bogu, kdor žali svojo mater. Ako to velja že od natornih mater, koliko bolj bi se še pregrešil, kdor bi žalil svojo nebeško mater? Kako bi tak smel upati, da bo izveličan, ker pravi sveti German Mariji: Nobeden ne bo izveličan, o presveta Devica, razun po tebi; nikdo ne prejme milosti, če mu je ti ne izprosiš.

Marija si želi otrok sebi podobnih, ki jo radi časté in katerim ona zato tudi rada pomaga in jih osreči na veke, kakor nam priča naslednji vzgled:

L. 1627. je umrl otrok, pri katerem se je po pravici smelo reči, da ga je Marija pripeljala v srečno večnost. Duhoven iz Jezusove družbe je namreč v Aslu na Belgijskem vstanovil družbo Marijinih otrok, kakoršnih družb je veliko razširjenih po svetu. Med temi Marijinimi otroci se je posebno odlikoval desetleten deček, kateremu je bilo ime Julijan. Bil je tih, krotak, pohleven, nedolžen, kakor angeljček in vsi so ga radi imeli. Posebno pa je z veseljem, kakor Marijin otrok, vsak dan počastil Mater božjo; bil je prelep vzgled vsem drugim tovarišem, in njegovi učeniki so imeli na njem veliko veselje. In po pra-

vici. Zakaj Julijan je bil pravi častilec Marijin, on ji ni bil zvest le v zdravji, tudi v bolezni je pokazal, kako da zná posnemati svojo nebeško mater. — Julijan namreč nevarno zboli, telo mu oteče in ko se oteklina razboli, napravijo se mu po koži turovi, ki so se gnajili, tako, da je bil celi život Julijanov ena sama velika rana; silen smrad in neznosna spečenina sta mučila mladega Julijana, toda on ni tožil, ampak mirno je trpel neznosne bolečine. Neki dan pride mati po navadi k njegovi postelji in zdí se, kakor da bi se sin pogovarjal z neko gospo. „O ljubezniva Gospa moja!“ te besede mati večkrat razločno sliši iz Julijanovih ust. „Gospa, bliže prinesite dete, katero pestujete v naročji“, zopet spregovori deček. Ker mati misli, da se dečku blêde v pol-spanju, pokliče ga ter mu reče: „Julijan, bodi miren, saj razun mene ni nikogar pri tebi.“ Sin pa ji reče: „Ne, mati, vi ste še-le sedaj k meni prišli, toda Gospa, s katero govorim, je že dlje časa pri meni; le pogledjte jo, kako se mi prijazno smehljá, kako me ljubeznivo vabi in kliče k sebi. — Mati odpustite mi, če sem vas kedaj razžalil, ker jaz bom o polnoči umrl.“ Mati se zjoka pri teh besedah, misli sicer, da je deček zmešan, zato ga tolaži, da bo kmalu zdrav, da bo kmalu hodil v šolo in z Marijinimi otroci pozdravljal božjo mater! — „V ne-

besih!“ zašepeče deček in obtihne. Zdravnik pride, pa ne najde še tolike nevarnosti, toda na večer se bolniku shujša in res okoli polnoči Julijan zaspi v Gospodu, kakor je materi povedal. — Da ga je res spremila Marija v večnost, priča tudi to, da je truplo, iz katerega ran se je širil težak, neznosen in zopern duh, po smrti otrokovi izgubilo ves smrad in da se je po sobi razširjal prijeten duh, kakor v kakem cvetličnjaku. In vsi, ki so hodili mrliča kropit, so se temu čudili. Duhoven pa jim je rekel: „Tako srečno umirajo Marijini otroci.“

Kristijan, ako si želiš tudi ti srečne smrti, ako želiš na vekomaj srečen biti, bodi priprost in ponižen, kakor ta otrok, ker veš, da Kristus pravi: Resnično vam povem, ako ne bodete, kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki si ga Devica v tempelju darovala in pre-mišljajte, kako je Marija v tempelju z Jezusom darovala tudi sama sebe. Darujte tudi vi Bogu vsaki dan svojo dušo in telo, posebno pa še takrat, ko pristopite k sv. obhajilu!

Deveti dan.

Marija napoveduje svojo slavo, ki se množi
od veka do veka.

Čudno bi se morebiti komu zdelo na prvi pogled, da Marija, najponižnejša stvar na svetu, v svoji pesmi napoveduje, kako jo bodo proslavljali vsi ljudje na zemlji. Tudi Marija se čudi, zato pravi: *Glej, od sedaj me bodo srečno imenovali vsi rodovi.* Marija pravi: Glej, pomisli, čudi se z menoj, na veke bodo mene slavili.

Res, treba se je čuditi tem besedam. Kako namreč je mogoče, da bi kako žensko slavili vsi ljudje? Saj je Bog Evo in vse njene hčere obsodil, da bodo morale pokorne biti in veliko trpeti, ker je po ženi prišel greh na svet, po grehu pa prokletstvo nad človeški rod. In sedaj naj ves človeški rod eni ženi slavo poje. To je nekaj novega in dozda neznanega. Da, nekaj novega! Zakaj prišla je žena, ki je kači strla glavo, ki je vzela moč zakletemu sovražniku človeškega rodu, ki je donesla človeštvu Odrešenika in tako osrečila vse rodove. — In ta čudovita

žena je Marija, ona je srednica, mati, kraljica vseh ljudi, ki je prinesla svetu novo, nepoznano življenje, zato se pa tudi njena slava glasi pri vseh rodovih na zemlji in se bo glasila do konca sveta.

Premislimo torej danes: Kako čudovito je to prerokovanje in kako se do danes natanko spolnuje.

Dragi poslušalec, kaj bi ti rekel, ko bi prišla kaka revna, priprosta, neznanca žena v oddaljeno gorsko hišico k svojim sorodnikom in bi naenkrat ta neznatna žena rekla domačim: Čudite se in strmite, ker glejte, mene bodo vsi ljudje po vsem svetu častili in poveljevali! — Kaj ne, domači se ji bodo smejali, morda bodo še celó mislili, da se je ženi zmešalo v glavi, ker tako nespametno govori. Toda kaj bi rekel, ko bi prišel od tiste dobe čez 2000 let zopet na svet in bi videl, da žena ni nespametno govorila, da se ji ni mešalo, ampak da se do pike natanko spolnuje, kar je ona prerokovala, da se njena

slava širi od veka do veka, da jo res blagrujejo vsi rodovi na zemlji.

Glej, kristijan, tako je bilo pri Mariji. Takrat, ko je Marija te besede govorila, bila je priprosta, revna, vsemu svetu nepoznana devica, ki je šla v gore k svojim sorodnikom in jima povedala, kaka čast da jo čaka na zemlji. In danes, skoro 2000 let od tedaj, vidimo, kako se natanko dopolnjuje njeno prerokovanje, saj smo sedaj tudi pri Šmarnicah zbrani zato, da se družimo onim rodovom, kateri povelečujejo Marijo, saj ravno mi sedaj tudi izpolnjujemo to njeno prerokovanje.

Marijo slavé vsi rodovi zemlje.

Marijo slavé prelepi prazniki, ki se obhajajo njej v čast.

Marijo slavé prekrasne cerkve, ki so zidane njej v čast. Koliko je Marijinih cerkvâ le po naši lepi slovenski deželi, po visokih gorah in prijetnih dolinah, po raztresenih vaseh in bogato obljudenih mestih!

Marijo slavé altarji, kipi, podobe, svetinje, ki nosijo njeno ime; slavé jo Marijini redovi, bratovščine, pesmi, molitveniki oznanjujejo njeno čast.

Marijo povelikujejo sveti kraji, božja pota po vesoljnem svetu, kjer posebno obilno in radodarno siplje svoje milosti v solznem domu zapuščenim otrokom. Slavijo jo spominki ljubezni, hvaležnosti, spoštovanja, ki se vidijo po vseh krajih; umetnost in veda povelikujeta Marijo: krasne podobe na očitnih krajih, učene knjige proslavljajo Marijo. Neštete množice ljudi: otroci in starčki, možje in žene, mladeniči in mladenke, kmetje in vojaki, učeni in priprosti, knezi in berači, vsi jo slavijo dan za dnevom in noč in dan se dviga njena čast proti nebu. Da, res je, kar je govorila kraljica nebeška: Glej, od sedaj me bodo srečno imenovali vsi rodovi! Kjerkoli se časti Ime Sinu božjega, povsod se razlega tudi Ime njegove božje Matere, ker „Kristus je Gospod“, pravi sv. Arnold, „in Marija je Gospa, ker

povzdignjena je nad vse stvari; in kdorkoli pripogiba kolena pred Jezusom, priklanja se tudi s spoštovanjem pred njegovo materjo.“

Marijo slavijo angelji nebeški, ker ona je njih Kraljica, poveljujejo jo verni na zemlji, ker jim je po njej došlo izveličanje, časté jo duše v vica h, ker od nje upajo, da bodo kmalu rešene hudega trpljenja, da bodo v njeni družbi kmalu gledale Boga v nebeški lepoti; pač zato pravi po pravici sv. Brnardin: Toliko stvari služi prečastiti Devici, kolikor jih služi presveti Trojici.

Velika je torej Marijina čast vsa stoletja, posebno pa je razširjena in vtrjena njena slava v naših časih.

S kako slovesnostjo se praznujejo povsod Marijini prazniki, kako radi obiskujejo častilci Marijini njene božjepotne cerkve! Goste trume romarjev hodijo skupaj, molijo sv. rožni venec, litanije Matere božje, popevajo njene pesmi navdušeno in glasno, da odmevajo po logih in dobravah — da, vse Marijo časti.

Toda to še ni dovolj: Cele mesece kristijani posvečujejo mogočni Materi. Cvetoči majnik je že nekaj desetletij posvečen vedno cvetoči nebeški Devici. Šmarnična pobožnost se širi od leta do leta. Sedanji sv. Oče, ljubljeni naš zlato-
mašnik Leon XIII., posebno časté Marijo in zato so njeni slavi posvetili celi mesec oktober, da se jej z molitvijo sv. rožnega venca razlega po vesoljnem svetu slava: „Kraljici sv. rožnega venca.“

In ravno s sv. rožnim vencem so posebno naši pobožni očetje že od davnih časov častili Marijo posebno v večerni molitvi. In kdo vé, jaz si skoraj upam trditi, da se imamo mi Slovenci ravno pobožnemu češčenju Matere božje zahvaliti, da nas je Marija, zatiralka krive vere, ohranila v edino pravi katoliški veri, da je odvrnila od nas Lutrovo krivo vero, ki se je bila kakor razdirajoča povodenj vsula čez naše kraje in žugala poplaviti pravo vero naših očetov.

Bodi ti iz dna srca tisočera hvala zato, o mogočna Kraljica; tej zahvali,

dovoli, da priložimo milo prošnjo: Tudi zanaprej nam in tistim, ki pridejo za nami, stoj na strani kakor dobra mati in nas ohrani edine in zveste katoliški cerkvi. Mi pa ti obetamo slovesno, da bo tudi naša pobožnost do tebe rastla od dné do dné, da bomo tvoje ime sami poveličevali in tudi oznаноvali svojim bratom. Ti, prečastna in mogočna Gospa, to popolno zaslužiš, saj o tebi veljajo besede sv. pisma: Ti si slava Jeruzalema, ti si veselje Izraelovo, ti si čast našega ljudstva, ker ti si možato ravnala.

Toda čast v samih besedah ni zadosti Mariji, zato kristijani skrbite, da Marijo, katero radi pozdravljate s svojimi molitvami, tudi posnemate v svojem življenji, kakor je to storila zveličana Matilda. Imela je ta pobožna častilka Marijina navado, da je prav pogosto in prav vredno prejemala sv. zakramente in pri tem se je prizadevala posnemati Marijo, da bi z enako svetostjo in popolnostjo se pripravljala na prihod Jezusov v svoje srce, kakor se je pripravljala Marija, in da bi se enake hvaležnosti topilo njeno srce po sv. obhajilu, kakor jo je čutila Marija

kot Mati božja. Zato je v pripravo za sveto obhajilo vselej molila po pet Češčena si Marij in sicer tako-le: Prvo Češčena si Marijo je molila v čast deviški čistosti Marijini, zaradi katere jo je Gospod izvolil za svojo mater, v čast njeni ponižnosti in vdanosti v voljo božjo s tem namenom, da bi po Marijini priprošnji živela čisto, ponižno in vdano v voljo božjo in s tem lep prostor pripravljala Jezusu v svojem srcu. Drugo Češčena si Marijo molila je na čast ljubezni in spoštovanju, s katero je Marija spočela Sinu božjega, z namenom, da bi jej Marija vzbudila živo vero v Jezusa, skrivnostno pričujočega v najsvetejšem zakramentu, in jej množila ljubezen in češčenje do Njega. — Tretjo Češčena si Marijo je molila v čast neizmernih dobrot, katere je Marija prejela od božjega Sina, ki je prebival v njenem srcu, z namenom, da bi tudi njej delil potrebne obilne milosti. — Četrto Češčena si Marijo molila je Matilda na čast veselju, katero je občutila Marija, ko se je rodilo božje Dete, z namenom, da bi se Jezus duhovno rodil tudi v njenem srcu, in jo razveseljeval s svojo pričujočnostjo. — In peto, zadnjo Češčena si Marijo molila je v čast hvaležnosti Marijine, ker je hvaležno slavila božjo dobroto, da se je z odrešenjem usmilil nje in vsega človeškega rodu, z namenom, da bi tudi njeno srce kipelo hvalež-

nosti do Jezusa v najsvetejšem Zakramentu. Tako je povelicevala zveličana Matilda Mater božjo, zato se ji je v plačilo prikazovala Marija, zato ji je stala na strani ob smrtni uri, zato je povelicala po smrti njeno telo, da je bilo belo kakor sneg, in da se je obraz le-sketal v prečudni lepoti v znamenje, da je spremila njeno dušo v blažena nebesa.

Kristijan, preslavljalj Marijo in Marija bo tudi tebe povelicala.

Naloga:

Moli 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki si ga Devica v tempeljnu našla. — Marija je Jezusa v Jeruzalemu izgubila, a ga srečno zopet našla. — Grešnik, ako si izgubil Jezusa z grehom, skrbi, da ga zopet najdeš v cerkvi pri vrednem sv. obhajilu!

Deseti dan.

Marija slavi Boga zaradi milosti, ki jih je njej skazal.

Sveta Terezija je večkrat opominjala svoje samostanske sestre, naj rade in pogosto premišljujejo dobrote in milosti, katere pre-

jemajo od Boga. Povedala jim je tudi vzrok, zakaj da jim priporoča tako premišljevanje: *Kolikor bolj bote premišljevale dobrote, ki vam jih Bog skazuje, toliko bolj bodete Boga ljubile.* Ko bi mi namreč ne bili prepričani, da nas Bog ljubi, bi tudi mi njega ne mogli ljubiti; toda ravno brezšteviline dobrote, ki jih prejemamo od njega vsaki dan, kažejo nam njegovo neskončno ljubezen do nas, ki zasluži, da zanjo Bogu povračujemo saj hvaležnost.

To resnico je spoznala tudi Marija. Tudi ona v svoji visoki pesmi slavi Gospoda in povečuje njegovo ime, pa nič ne zakriva, da to stori tudi posebno zaradi tega, ker je ravno njej skazal toliko čudovitih dobrot. In ko svetu napoveduje, da jo bodo srečno imenovali vsi rodovi, tedaj tudi pové vzrok zakaj. Ona pravi: *Ker velike reči mi je storil.* Te velike reči, te neskončne dobrote je Marija premišljevala in teh čutil polna zapela je prekrasno pesem „Magnifikat“ in s tem pokazala vsem ljudem, kako se je topilo njeno srce hvaležnosti do Boga, ker ji je Bog storil tako imenitne, tako velike reči.

Poslušajmo torej danes tudi mi, 1. kaj velikega in imenitnega je Bog Mariji storil, in 2. kaj velikega je pa tudi Marija storila zavoljo Boga.

1. Velike reči mi je storil On, ki je mogočen, pravi Marija. Katere pa so tiste imenitne, velike reči, katero je tisto čudo, ki jo je Bog skazal Mariji? Le eno besedo povem: Bog je Marijo izvolil za Mater božjo, to so tiste velike reči, to je čudež vseh čudežev. Prav pravi zato sv. Bonaventura: Večji svet bi mogel Bog vstvariti in tudi večja nebesa, a večje matere, kakor je Mati božja — ne.

To skrivnostno resnico bomo bolje spoznali, ako pomnimo, kaj da hrani v sebi, kake priprave da tirja in kake nasledke da kaže.

a) Sv. Tomaž Akvinski pravi: Tri reči, ki jih je Bog naredil, so tako velike, da tudi Bog sam ni mogel večjih narediti; te tri reči so: da se je Bog sam včlovečil, da je Marija postala Mati božja, in da angelji in izvoljeni božji

gledajo neskončnega Boga v nebesih : V teh treh rečeh namreč Bog dá sam sebe, torej vse, kar dati more : torej tudi on večjih reči narediti ni mogel. — Res, velika je Marija, kateri je Bog skazal tolike milosti !

Ni čuda, da zato tekmujejo med seboj sveti očetje in cerkveni učeniki, kdo da bo lepše in dostojnejše Marijo slavil zaradi njenih posebno velikih milosti in prednosti. — Lepoto božjo in biser zemeljskega kroga, imenuje jo sv. Ciril. Živo podobo božjo, poslavlja Marijo sveti Janez Damaščan.

Posebno krasno Marijo, Mater božjo časti in jo poveljuje sv. cerkev. Kristijan, vzemi samo naslove in imena, ki se pridevajo Mariji v lavretanskih litanijah in potem boš že nekoliko lažje občudoval Mater božjo v njenem veličastvu. In Marija vse te častne naslove zasluži v polni meri, saj je ona *izhajajoča zarija, lepa kakor luna, izbrana kakor solnce, strašna, kakor dobro vrejena vojna.*

Zato po pravici sv. cerkev Marijo časti s posebno častjo; ona sicer Marije ne moli, ker moliti smemo samo Boga, vendar jo drugače, bolj vzvišeno slavi, kakor angelje in svetnike. (*Hyperdulia.*)

b) Za toliko Marijino čast pa je bilo treba posebnih priprav. In zato je Bog Marijo obdaril s posebnimi dušnimi in telesnimi darovi; nepopisna je torej njena telesna milina in dušna čistost. Da so Marijo napovedovali v stari zavezi, njeno skrito mladostno življenje, da se ji je angelj prikazal, da je prišel sv. Duh nad njo, da jo je obsenčila moč Najvišega, vse to je bila le priprava za Marijino materino čast.

c) In da je Marija postala naša Mati, ko je postala Mati božja, da je ona sodelovala, da se je vstanovila katoliška cerkev, da je vnemala apostole s svojim lepim vzgledom, da je bila v nebesa vzeta, kjer sedaj kraljuje kakor mogočna nebeška Gospa, vse to je moralo priti in se zgoditi, ker je Marija Mati božja. To je namreč Marijina naj-

večja čast, to je, kakor sv. Brnardin pravi: Čudež vseh čudežev!

Kristijan. tolika je Marijina čast, tako velike reči ji je storil Bog, ki je mogočen. Koliko vdanost, spoštovanje in ljubezen smo ji pač zato dolžni mi, njeni otroci!

2. Bog je sicer v svoji neskončni milosti Mariji dodelil tolike milosti, katerih človek nikdar vreden biti ne more; vendar jih pa Bog ni dal brez vzroka ravno Mariji. On je namreč vedel, da se bo Marija, bolj kakor vsak drugi, prizadevala, da bi bila tolikih darov vredna, kolikor more sploh človek vreden biti pred Bogom. Marija je z vsemi svojimi močmi celo svoje življenje zvesto se trudila, da bi te milosti zaslužila. Marija je imela v posebni meri vse kreposti svetnikov. Zato pravi sv. Tomaž Vilanovski: Kar je imel vsak svetnik posebnega na sebi, to je imela Marija sama: bila je potrpežljiva kakor Job, krotka kakor Mojzes, polna žive vere kakor Abraham, deviško - čista kakor

egiptovski Jožef, ponižna kakor David, modra kakor Salomon, goreča kakor Elija; Marijo je krasila čistost devic, moč in stanovitnost mučencev, ona je bila pobožna, kakor spoznavalci, v spoznanji velika kakor učeniki, in svet je zaničevala kakor puščavniki.

Predragi, spoznali ste iz tega Marijino čast, spoznali pa tudi, kako jo je Marija s svojimi čednostmi zaslužila! — Naša čast, kristijani, ni tako velika, mi Marijini otroci se v tem ne moremo in ne smemo primerjati s svojo materjo; vendar moramo reči, da je tudi naša čast nepopisno velika.

In kaj smo mi zarad Boga velicega storili? Ali smo, kakor Marija naša Mati, obračali vse svoje darove po božji volji v božjo čast iz ljubezni in hvaležnosti do Boga?

Oj, kristijani, če tega do sedaj nismo storili, ne obupajmo; prosimo Marijo, da bomo saj v prihodnje; saj Marija tudi grešnikov ne zavrže, ampak jih čudovito spreobrne, kakor se bote pre-

pričali iz te-le dogodbe, katero pripoveduje misijonar P. Villion :

Neki kristijan v Kini je iz strahu pred preganjanjem odpadel od katoliške vere; žena in otroci so bili zato silno žalostni; vendar pa domačim ni branil, da bi ne smeli po katoliški veri živeti, le to jim je prepovedal, da njega ne smejo siliti v svojo vero. Domači njegovi so molili, jokali, pokoro delali, so očeta prosili, naj vendar trdovratno ne zametuje edino prave vere; tudi misijonar je zahajal v hišo in mečil očeta; — toda bilo je vse zastonj. Kamen bi bile izvotlile solze domačih, ki so jih točili zaradi izgubljenega očeta; toda očetovo srce, trje nego kamen, ni se dalo omečiti. — V družini bil je sinček nedolžen in pobožen, da so ga vsi, tudi oče, radi imeli. Bil je kakor cvetica v prvem pomladnem cvetju; ravno se je dobro zavedel pameti, da je častil svojega Boga in veselil se v Bogu svoje krstne nedolžnosti. Pripravil se je za prvo sv. obhajilo in prosil je misijonarja, naj mu dá svetinjo Matere božje v spomin na najlepši dan njegovega življenja. Misijonar mu reče: „Na, tu imaš lepo svetinjico, hrani jo kakor dragocen zaklad, vendar obljubiti mi moraš nekaj.“ — „Kar morem storiti“, pravi deček, „vse rad obljubim“. — „Skrbi, moli in se trudi, da spreobrneš svo-

jega nesrečnega očeta“, pravi misijonar. In goste solze britke žalosti vsule so se nedolžnemu dečku čez rožna lica, ker dete je že molilo noč in dan, da bi se oče spreobrnili. — „Obljubim vam, častiti gospod, to storiti. Svetinjica, ki ste mi jo dali, mi je priča, da mi bo Marija pomagala pri tem težavnem delu.“ — In molil je deček za svojega očeta, daroval zanj prvo sveto obhajilo in potem se je osrčil ter s prijazno besedo opomnil očeta njegovih dolžnosti, — a oče ga jezen zapodi od sebe. Toda deček ne odjenja, oprt na božjo in Marijino pomoč, zopet poskusi, toda oče zgrabi palico in ga neusmiljeno bije, češ, za otročjo predrznost. — „Oče“, pravi otrok, „le tepite me, le kaznujte me, te kazni so majhne, in to trpljenje kmalu mine; toda oče, vi bote večno kaznovani, v večnem trpljenju, to mene boli bolj, kakor vaše tepenje; zato, oče, prosim vas, uslišite moje prošnje“, in deček se oklene vratu očetovega, rekoč: „Ne spustim vas, ljubi oče, dokler ne uslišite mile prošnje moje.“ — Tej sili tako milo-prosečega, nedolžnega srca otrokovega ni bil kos tudi skalnato-trdi oče. — „Dete moje“, zakliče skesan, „ti si moj angelj varuh!“ — In misijonar, kateremu je kmalu potem odprl oče svoje grešno srce, in povedal, kaj vse je deček storil, poboža mladega pa srčnega misijonarčka po licu, rekoč: „Sinko moj,

dobro si držal besedo svojo; Marija, ki je tebi in tvojemu očetu sprosila toliko milost, varuj tudi v prihodnje tebe in očeta, ter vaju skupno pripelji v svoje kraljestvo!“

Kristijani, nedolžni in grešniki! koliko vzrokov imamo torej, da častimo Marijo, kateri je Bog storil velike reči, jo izvolil za božjo Mater, da bi tudi mi ne bili brez skrbne Matere.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki si ga Devica v tempelju našla. — Marija, ki je bila Bogu zvesta na zemlji, našla je Boga v nebeškem tempelju in ga vživa na veke. — Kristijan, bodi zvest tudi ti Bogu v sedanjem življenju, da najdeš v nebesih Boga in Marijo — za vselej!

Enajsti dan.

Marija slavi vsemogočnost božjo.

Sveti Avguštin se je sprehajal nekega dne na morskem obrežju in občudoval, kako lep in mogočen je svet, katerega je Bog vstvaril, mislil je, kako mogočen pač mora

biti še le Bog, njegov Stvarnik. Morje blesti pred njim v omamni lepoti, ko tone vanj rumeno solnce. Kakor daleč mu seže oko, čez in čez sama voda, samo neizmerno morje. „Morje“, vpraša Avguštin, „ali si ti moj Bog?“ In valovi morski zašumljajo v lahnem vetriču in zdi se Avguštinu, da mu šepetajo: „Mi nismo tvoj Bog, mi smo le stvari božje, ki spolnujemo njegovo povelje: hvalite morje in reke Gospoda!“ — Kmalu zaide solnce; mrak zagrne zemljo, tam na nebesu pa miglja na tisoče krasnih zvezd. Kdo ne čuti vse-mogočnosti božje, ko v jasni noči občuduje zvezde, velikanske svetove v neizmernem prostoru nebesnem? Zato se čuti tudi Avguštin blizo Boga, zato vpraša: „Zvezde, ste li ve moj Bog?“ — In zamigljale so zvezde in utrinjale so se, ter donašale odgovor Avguštinu: „Me nismo tvoj Bog, me ga le slavimo po naročilu: Slavite zvezde neba Gospoda!“ — In Avguštinu se je zjasnilo iz tega, kako mogočen mora pač biti On, ki je vse to vstvaril, kako mogočen mora biti Bog, ki je le rekel in hotel, in bile so vse žive in nežive stvari na svetu.

Ni čuda, da tudi zato Marija slavi vsemo-
gočnega Boga, ko pravi: *Velike reči mi je storil*
On, ki je mogočen; da, mogočen je Bog v
vseh svojih stvareh, mogočen posebno še v
ljudeh, katerim je vdihnil svojo podobo, naj-
mogočnejši v Mariji, ki si jo je izvolil za svojo
mater.

Pomislimo torej danes, kako Bog na
Mariji kaže svojo vsemogočnost.

Vsemogočnost svojo Bog kaže na
Mariji najprej s tem, da jo je obvaroval
madeža izvirnega greha.

Dober je bil človek vstvarjen, saj
je prišel iz rók Najboljšega; svet je bil
in čist in lep, ker ga je vstvaril Naj-
svetejši, Najčistejši in Najlepši, namreč
neskončno popolni Bog. A grešil je
človek in ni bil več ne dober, ne svet,
ne čist in ne lep. Gnjusoba je grešnik
pred obličjem Gospodovim, pravi sveto
pismo. In ta greh je prišel na vse ljudi,
vse človeštvo izdal hudobnemu duhu v
sužnost. Napuh satanov, katerega je Bog
kaznoval v nebesih, jel se je širiti na
zemlji; njegovih podložnih je bilo vedno

več in zdelo se je, kakor bi ne bil več Bog, marveč satan gospodar na zemlji; kača se je vila po zemlji in okrog sebe ovijala in na veke končavala brez števila otrók božjih. Toda Bog je obudil ženo, mogočno ženo, ki je strla kači glavo ter jej s tem vzela vso moč. Marija bila je ta velika žena, ona je končala zmaja, ki je oblastno divjal po svetu.

In zakaj je bil satan premagan? Zakaj ni Marije ukrotil enako, kakor druge ljudi? Ali ni bila Marija kakor drugi človeški otroci? — Ne! Marija ni bila kakor drugi, ona ni bila sužnja satanova, ona je bila brez madeža spočeta; vsa lepa je bila in madeža ni bilo na njej. In s tem, da je Bog Mariji to posebno milost skazal edini med vsemi ljudmi, s tem je pokazal svojo vsemogčnost nad Marijo; kajti vsemogočna roka božja obvarovala jo je na izredni način izvirnega greha.

In ko se Marija ozira po svetu, po ljudeh, vidi jih vse sužnje podedovanega greha, vidi jih vse, kako se zvijajo pod

oblastjo satanovo; gleda v davno preteklost, vsi so šli iz sveta s tem sramotnim pečatom, gleda na svoje vrstnike, vsi nosijo to breme; gleda v prihodnost, vse bode težil izvirni greh, vse Evine otroke, do zadnjega vse. Le ona sama stoji kakor mogočna cedra med pritlikovim drevjem, Marija sama je vsa lepa in nobenega madeža ni na njej. Pač da mora iz dna hvaležnega srca zaklicati: Velike reči mi je storil On, ki je mogočen!

2. Bog je pa prav posebno pokazal svojo vsemogočnost, ker je izvolil Marijo za svojo Mater. Ta Marijina čast je tako velika, da si večje človeški pa tudi angeljski duh misliti ne more.

Tudi nadangelj Gabriel si ne upa razlagati te skrivnosti; skliče se le na vsemogočnega Boga: Sveti Duh bo prišel čez te in moč Najvišjega te bo obsenčila, in pristavi na zadnje: Pri Bogu ni nemogoča nobena reč! Hotel je reči: Bog vsemogočni, ki more vse storiti, izvršil bo tudi to čudovito delo.

In to oznanuje bolj glasno vsemogočnost božjo, kakor vsi vstvarjeni svetovi s svojim bitjem in življenjem, in zato Marija vsa iz sebe poveličuje Njega, ki je mogočen.

Kristijan, tega čudovitega dela pa Bog ni storil samo zavoljo Marije, temveč veliko bolj zaradi nas, zato, da nas je s tem odrešil večnega pogubljenja. Kako sveto in imenitno dolžnost imamo torej tudi mi, da se pridružimo Mariji in ž njo slavimo Boga, ki je nad Marijo zaradi nas storil velike reči, On, ki je mogočen. Ali bi bil mogel še več storiti za nas? — In vendar so mnogi ljudje, mnogi kristijani, mnogi katoličani, ki ne priznavajo vsemogočnega Boga, ki ošabni s Faraonom pravijo: *Ne poznam nobenega Gospoda nad seboj!* Smešno bi bilo, ko bi drobni črv v prahu človeku tako govoril, in kaj je človek pred Bogom, da se predrzne kaj takega? Nič ni, in vendar tako govori! O grozna nespamet!

Se enkrat bo Bog razodel v posebni meri svojo vsemogočnost, takrat

namreč, ko se prikaže na oblakih neba z veliko močjo in veličastvom sodit žive in mrtve. Tedaj namreč bo obdan od vseh nebeških duhov in izklical bo iz prahu zemlje in iz globin morja telesa vseh ljudi, ker vsi se moramo prikazati pred sodnjim stolom Kristusovim, da sleherni prejme, kakor je zaslužil, dobro ali hudo.

Toda grešnik naj ne čaka, da bi tedaj še-le spoznal vsemogočnost božjo, ker takrat bi bilo zanj prepozno, videl bi jo, a čutil bi jo, ker takrat bo Bog tudi očitno vsemogočen v kaznih, katere bo izrekel nad trdovratnimi grešniki.

In kam naj se grešnik zateče, da potolaži vsemogočnega Boga? Ali ne bo najbližnja pot k Mariji, na kateri je Bog posebno razodel svojo moč, saj se Marija prav zaradi tega imenuje „proseča vsemogočnost“, ker vse premore pri Bogu s svojimi prošnjami, da še grešniku sprosi spreobrnjenje, kar se smé z vso pravico imenovati vsemogočno delo.

Vzglede vam to pojasni:

V neko faro na Kranjskem pride pred nekaj leti zeló bolan častnik k svojim sorodnikom na odpust v nadi, da se kmalu pozdravi. Ljudje pa, ki so ga videli, kako da počasi hodi in globoko pokašljeuje, dejali so: Ta že ne bo več cesarju pomagal v nobeni vojski. Hodil je mnogo okrog, a v cerkev ga nikdar ni bilo; saj je žali znano, da vojaki sploh niso posebno vneti za molitev in za cerkev. Tudi sicer so ljudje zvedeli iz njegovih pogovorov, kako nerodno je živel v mestu in da nima nobene vere. — Bolezen se shujša, bolnik obleži in domači mu prigovarjajo, da bi poslal po duhovna ter se pripravil za večnost. Z nobeno rečjo bi ga ne bili mogli bolj razžaliti, kakor s tem. „Meni ni potreba nobene duhovske pomoči; smrt še ni tako blizu in vojak gleda brez strahu smrti v oko.“ Duhovni pastir zve za bolnika in ga po dolžnosti obišče. Pozdravila sta se priljudno, govorila prijazno o vremenu, o letini, o vojaškem življenju, sploh o navadnih rečeh. Ko pa duhoven bolnika opomni na nevarno bolezen, da bi bilo dobro, ko bi vredil svoje reči, ko bi svete zakramente prejel, tedaj reče bolnik nevljudno in pikro: „Prosim, gospod, da mi s takimi neumnostmi ne motite mojega počitka, katerega živo potrebujem za svoje zdravje.“ To izgovorivši se bolnik obrne v steno in duhoven

mora od njega. Ker previdi, da se led še ne taja, naroči domačim, naj prav goreče molijo zanj in ker je bil ravno rožnovenški mesec oktober, svetuje, naj opravljajo pobožnost na čast rožnovenški Materi božji. In duhoven je še večkrat zahajal k bolniku, ki se je sčasoma sprijaznil ž njim, a o spovedi nič ni hotel slišati. Nekega dné reče mu mašnik pri odhodu: „Gospod častnik, branite se kolikor hočete, trdno sem prepričan, da vam Marija gotovo izprosi spreobrnjenje. Še tisti dan prihiti eden domačih v župnijo, češ, da bo vojak zdaj zdaj umrl. Mašnik poskusi še zadnjikrat, toda brez uspeha: „Zastonj se trudite, prijazni gospod!“ te besede reče s slabotnim glasom odhajajočemu duhovnu. „Zastonj“, ponavlja mašnik sam pri sebi; „zastonj bo torej zanj prelita odrešilna Kristusova kri, zastonj bo zanj neskončna ljubezen božja. Zastonj . . .“ Tedaj pa v tihotni večerni mrak zapoje zvon: Ave Marija! — „Ave Marija!“ izdihne duhoven. „Pozdravljena Marija, pribežališče grešnikov, ne dovoli, da bi se duša nesrečnega vojaka pogubila, saj zanj prosijo tebe njegovi domači, prôsi torej zanj Boga, saj vse dosežeš s svojimi prošnjami.“ Tedaj so tudi v bolnikovi sobi molili: Ave Marija, a bolnik ni molil, pač pa že skoro umiral. V težkem spanju, v nekaki nezavednosti ležal je celo noč, iz ust njegovih pa so domači

z veseljem večkrat čuli Marije presladko ime, po kateri je vzdihoval bolnik. In ko je zjutraj zopet zazvonilo: Zdrava Marija, tedaj je tudi bolnik z domačimi molil, in ko je uro pozneje zvon vabil vernike v cerkev k svetemu rožnemu vencu, tedaj je hitel duhoven s sveto popotnico k častniku, ki ga je ves prenovljen in skesan težko pričakoval. „Marija vas je uslišala“, reče duhovnu s slabim glasom, opravi skesano spoved in živi še nekaj dni ves vdan v voljo božjo in mirno v Gospodu zaspi z Jezusovim in Marijinim imenom na jeziku. Marija, „proseča vsemogočnost“, izprosila mu je srečno zadnjo uro.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in prvo skrivnost žalostnega dela sv. rožnega venca: Ki je za nas krvavi pot potil. — Ni je rože brez trnja, pravi pregovor. Zato je trnje tudi v našem rožnem vencu, trnje, ki je zbadalo in mučilo trpečega Jezusa. — Tudi Marija je trpela z Jezusom. — Kristijan, ako si se do zdaj potil kedaj za greh, poti se in trudi za naprej za čednost!

Dvanajsti dan.

Marija slavi Boga, ki je na njej razodel svojo neskončno svetost.

V skrivnem razodenju nam sv. Janez apostol zamaknen v nebesa pripoveduje skrivnostne reči. Videl je veliko trumo, katere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov in jezikov, ki so stali pred sedežem božjim in pred Jagnjetom; bili so oblečeni v bela oblačila in palmove vejice so bile v njih rokah. In vpili so z velikim glasom, rekoč: Čast Bogu našemu, ki sedi na prestolu, in Jagnjetu. In vsi angelji so stali okrog sedeža . . . in so padli pred prestolom na svoja obličja in so molili Boga, rekoč: Amen! Hvala in slava in modrost in zahvala, čast in krepost in moč bodi našemu Bogu od vekomaj do vekomaj! . . . In niso imeli pokoja noč in dan, rekoč: Svet, svet, svet, Gospod vsemogočni, kateri je bil, kateri je in kateri bo prišel. (Cf. Razod. 7, 9—12; 4, 8.)

Tako v veličastvu božjem angelji in svetniki pojó neskončno svetemu Bogu, tako bi

ga morali tudi povelečevati ljudje na zemlji, ker so v stvarjenju podobe božje, ker so bili vstvarjeni v pravičnosti in resnični svetosti. — Toda le ena stvar ohranila je to prvotno svetost človeško, bila je Marija, ki je bila po posebni milosti božji brez madeža, vsa lepa, vsa sveta. Raduje se Marija vsled tega daru nad Bogom, čegar Ime je sveto, kakor pravi v svoji visoki pesmi.

Premislimo zato danes, kako je Bog nad Marijo razodel svojo neskončno svetost in kako skrbi, da se njegova svetost odseva tudi nad nami!

Do sedaj je Marija povelečevala Boga zaradi njegove vsemogočnosti, ker ji je velike reči storil On, ki je mogočen; in prepričali smo se, da v celem vstvarjenju Bog ni bil tako čudovito pokazal svoje vsemogočnosti, kakor ravno nad Marijo pri včlovečenju Sinu božjega. Danes pa slavi Marija Boga, čegar Ime je sveto. In to po pravici, ker včlovečenje Jezusa Kristusa je tudi najsvetejše božje delo.

Sveta namreč, vedno sveta bila je Marija, kraljica Svetnikov božjih, svet je bil nadangelj Gabriel, ki je Mariji donesel oznanilo, neskončno svet je sveti Duh, ki je prišel nad-njo; sveta je bila moč Najvišega, ki jo je obsenčila; sveto je bilo, kakor ji je rekel angelj, kar je bilo rojeno iz Marije — namreč Sin božji; sveto je bilo ime Jezusovo, katero mu je Marija dala po angeljevem naročilu; sveto je bilo torej vse pri včlovečenji Izveličarjevem, in zato je prav in se spodobi, da Marija hvali Boga, čegar Ime je sveto, ko to neskončno skrivnost premišljuje in čuti v svojem srcu.

Marija pa poveljuje Boga tudi zaradi svetega namena, katerega je hotel doseči s tem, da je poslal svojega edino-rojenega Sina na svet. Želel je namreč, da Kristus, Najsvetejši, zatre greh in grešnike poboljša ter posveti, da kdor koli v Kristusa veruje, ne bo pogubljen, temuč ima večno življenje.

Bog je namreč v začetku človeka vstvaril za trojno življenje: 1. za

natorno življenje, kakor druge stvari; beremo namreč v sv. pismu: *Tako je naredil Bog človeka iz prsti in je dihnil vanj duha življenja in tako je človek oživel.* 2. Za čeznatorno življenje v milosti božji, ker pravi sv. Pavel, da je Bog človeka vstvaril v *pravičnosti in resnični svetosti*, in 3. za večno življenje v nebesih, katero je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo. — Toda z grehom je človek razdril to trojno življenje: življenje v milosti božji je popolno vničil, v kazen je zapravil časno in večno življenje, bil je torej žrtva trojne smrti. Zapravil je izvirno svetost in s tem postal tujec na zemlji in izgubljen za nebesa.

Kaj je bilo torej potreba, da človek postane zopet srečen? Treba mu je bilo prve svetosti, milosti božje; a te si sam ni mogel pridobiti, zato je neskončno sveti Oče poslal svojega Sina na svet, da bi ljudem zopet donesel milost, da bi jih posvetil. Slišali smo že, kako čudovito je Bog posvetil Marijo, katero si

je pri včlovečenji izbral za svojo izvoljeno posodo; znana nam je sedaj tudi hvaležnost, s katero je zato Marija slavila Boga. — Tudi nas je milost božja prerodila v sv. krstu, tudi mi jo izgubljeno še vedno dobivamo pri sv. pokori; ali torej ni tudi naša dolžnost z enako hvaležnostjo častiti z Marijo neskončno svetega Boga? K temu nas spodbada Kristus sam, ki nas uči moliti, rekoč: *Posvečeno bodi tvoje ime!* Že v stari zavezi je Bog zapovedoval Izraelcem: *Bodite sveti, kakor sem jaz svet.* In tudi v novem zakonu slišimo enak opomin: *Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln.* Mat. 5, 48. To je bila tudi zadnja želja, to je bila zadnja molitev, torej nekaka oporoča, s katero je Kristus končal svoje odredišilno delo. Molil je namreč pri zadnji večerji za apostole in vse svoje verne k Očetu, rekoč: *Posveti jih v resnici.* — In jaz sam sebe posvečujem zanje, da bi bili v resnici sveti. Zato pravi sv. Pavel: *Od začetka sveta nas je izvolil, da bi bili sveti in brez graje pred*

njim v ljubezni. — Toda dovolj bi ne bilo, ko bi mi le z jezikom posvečevali Gospodovo Ime, treba je, da so sveta tudi naša dela, da je sveto naše življenje. Zakaj ako nismo sveti, ne izpolnujemo namena, za kateri nas je Bog vstvaril, ne izpolnujemo torej svojih dolžnosti, zato bo tudi izgubljeno naše življenje, izgubljena srečna večnost.

Kristijani, dobro bo za vas, ako se kdaj resno vprašate, ali pač vi posvečujete Boga v svojih srcih, to je: ali živite tako brez madeža, tako sveto, da se boste smeli ob smrti bližati obličju Najsvetejšega? Ali živite še v krstni nedolžnosti? Ali ste to izgubljeno nedolžnost saj oprali v zakramentu svete pokore? — To so vsakemu kristijanu potrebna vprašanja; zakaj ako bi kdo živel v grehu, kako bi mogel s presveto Devico poveličevati Boga, čegar Ime je sveto? Ako pa tega ne more, je življenje njegovo izgubljeno, ker je človek zato na svetu, da Boga spozna in časti in v njem najde svoje izveličanje.

V ta namen zatecite se, kristijani, k Mariji! Po njej nam je došla svetost na zemljo, Kristus naš Gospod, in po njej se bomo tudi mi vdeleževali te svetosti, da se kdaj tudi mi pridružimo neštetim množicam in ž njimi osrečeni ženemo na veke veseli glas: Svet, svet, svet je Gospod vsemogočni, svet je na veke!

Blaženi Herman Jožef nam priča, kako kristijan, ki časti Marijo, raste v svetosti in se bliža svoji večni sreči.

Bil je Herman od otročjih let in ostal je vse žive dni najiskrenejši častilec Matere božje, in težko, da bi se bila kdaj katera človeška duša z večjim zaupanjem, z večjo ljubeznijo oklepala Marije, kakor naš Herman. Priporočeval se ji je vsak dan; kar je storil, storil je z Marijo; bila je vedno njegova tovarišica, ki ga je spremljevala na vseh njegovih potih. Ko so se v prostih dnevih drugi dečki kratkočasili z igrami, šel je on natihoma v cerkev in je tam po več ur klečal in molil pred Marijino podobo. Kakor priprost otrok pogovarjal se je z Marijo, kakor da bi živa stala pred njim; razklada ji vse, kar ga teži in veseli, kakor sin občuje on s svojo božjo Materjo.

Enkrat prinese seboj lepo, rudeče jabelko in je poda Mariji s prošnjo, naj bi je pač milostno sprejela iz njegovih rok, in glej — tako pripoveduje legenda — Mati božja stegne proti njemu svojo roko in sprejme milo smehljaje otrokovo darilce. — Drugikrat pride v najhujši zimi bos v cerkev in med molitvijo se od mraza trese po vsem životu. Tedaj ga vpraša Marija: „Zakaj pa prideš bos v takem mrazu?“ „Mati, čevljev nimam, ker sem ubog!“ pravi Herman. „Pojdi tje k onemu kamnu“, pravi Marija, „tam boš našel toliko denarja, da si boš kupil čevlje.“ Deček teče, vzdigne kamen in res najde denar ter ga vesel pokaže svoji Dobrotnici. Ona pa mu reče: „Kadar boš v potrebi, pridi k meni in dobil boš, česar ti bo treba.“ — Ta čudež ne ostane dolgo skrit. Tovariši Hermanovi tudi tekó v cerkev, molijo in molijo, ali zanje kamen nima nobenega denarja, ker tudi oni nimajo do Marije tistega zaupanja in ljubezni, ne tiste angeljske svetosti, kakor Herman. — Ta dogodba bi bila komaj verjeti, ko bi je Herman sam ne bil razodel na smrtni postelji. Kot zakristan je imel pozneje veliko opraviti, da je skrbel za lepoto hiše božje in zato je bolj mlačno in redko opravljal svoje pobožne vaje ter odnehal nekoliko časa v goreči ljubezni do Marije. Tedaj se mu prikaže Mati božja, pa ne v navadni lepoti in

miloti, ampak v podobi postarne, blede ženice. Herman se je prestraši, Marija pa mu reče: „Ne čudi se meni, pokažem se ti po vnanjem taka, kakoršna sem v tvojem srcu, ker odnehuješ od svoje goreče ljubezni do mene. Herman seveda prosi odpuščanja in služi Mariji goreče do smrti ter umrje zato v duhu svetosti.

Kristijan, kakošna bi bila Marija, ako bi se tebi prikazala, kakor je v tvojem srcu? Skrbi, da ne bo bleda, postarna ženica, ampak mila in rajska Devica — znamenje tvojega svetega življenja.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij s skrivnostjo: Ki si za nas krvavi pot potil, in premišljuje, da je Jezus zaradi grehov potil krvavi pot, znamenje njegovega rešilnega trpljenja, in zato dajte grehu slovo, da se posušé Jezusove krvave potne kaplje in da vi z Marijo skupno v svetosti tukaj na zemlji služite Bogu, in v nebesih v neskončno svetem Bogu, kakor Herman, najdete svojo večno srečo!

Trinajsti dan.

Marija slavi Boga, ker skazuje svoje usmiljenje vsemu človeškemu rodu.

V dosedanjih vrsticah pesmi „Magnifikat« slavila je Marija Boga zaradi dobrot in milosti, ki jih je Bog njej skazal v svoji neskončni ljubezni. Prepolna hvaležnosti do Boga, da je ravno njo izvolil za svojo Mater, prvi trenotek pozabi na vse drugo, le Boga neskončnega vidi, ki je njej, nevredni dekli Gospodovi, skazal svojo posebno ljubezen. Toda, ko postane Marija Mati božja, precej spozná, da je postala tudi mati človeškemu rodu; zakaj po njenem Sinu bo človeški rod prerojen k novemu duhovnemu življenju. — Zato gleda že v duhu usmiljenje božje, ki je pri včlovečenji Sinu božjega prikipelo do vrha, katerega se bodo vdeleževali vsi ljudje vseh časov in vseh krajev, in teh čutil polna poje v svoji pesmi: *In njegovo usmiljenje (usmiljenje božje) jim je od rodu do rodu, kateri se njega bojé.*

Premislimo torej danes, da Marija hvali Boga zato, ker skazuje svoje usmiljenje vsemu človeškemu rodu.

Da je Bog človeka vstvaril in zaradi njega vse drugo na svetu; da Bog vse ohranjuje in vlada; da je prvega človeka odločil za posebno čeznatorno življenje, ki se spremeni ob svojem času v večno življenje: vse to je storil Bog v svoji ljubezni, ker je želel sam srečen osrečiti tudi druge. Kar je pa Bog ljudem dobrega skazal po storjenem grehu, vse to je usmiljenje; zakaj z grehom je človek zapravil vse svoje pravice do ljubezni božje in zaslužil večne kazni. Bilo je torej usmiljenje, da Bog po storjenem grehu ni končal človeka, bilo je usmiljenje, da Bog ni padlega človeka z zavrženimi angelji vred pahnil v večno trpljenje; usmiljenje božje je vzrok, da Bog še sedaj ljudem daje časne darove, da svet vlada v svoji neskončni previdnosti. Zato beremo: *Usmiljenje Gospodovo je, da nismo končani, kajti prizanesljivost njegova še nima konca.* Enako piše o grešnikih sv. Bonaventura. *Da ni hudobni duh vseh končal in jih živih pahnil v pekel, da grešnikov zemlja ne*

požre, kakor Kore-ta in Datana, da nismo uničeni, storilo je usmiljenje Gospodovo. Zato tudi Marija pravi: Usmiljenje njegovo je od roda do roda.

Ko bi kristijani to imenitno resnico živeje premišljevali, njih življenje bi bilo mnogo drugačno. Ko bi ljudje pomnili, da jim vsi časni darovi, ki jih imajo, dohajajo le po usmiljenju božjem, ali bi pač mogli te darove zlorabiti v greh, s katerim žaliyo svojega dobrotnika?

Kaj se bo kristijan ponašal z obleko, z lepoto, z bogastvom, ako vé, da je vse to od Boga prejel le iz usmiljenja? Ali bi ne bil tak grešnik podoben beraču, ki žali svojega usmiljenega dobrotnika, brez katerega darov bi on moral vsled lakote umreti?

Toda če se ozremo v čeznatorno življenje, bomo še jasneje spoznali to resnico; z grehom je namreč človek zapravil čeznatorno življenje milosti božje. Ako je torej Bog ljudem obljubil Odrešenika in jim že pred njegovim prihodom z ozirom na njegove zasluge delil

milosti, storil je zato, ker je usmiljen. Da je Bog ob svojem času poslal Sina na svet in da je Izveličar dopolnil svoje delo, bilo je usmiljenje. Svoje usmiljenje Bog skazuje s tem, da je ustanovil na svetu katoliško cerkev, da jo ohranjuje in razširja in v njej vsakemu kristijanu ponuja obilno milosti, s katerimi si moremo pridobiti nebesa.

Kaj pa, ako grešnik vse milosti božje zametuje, ako usmiljenje božje odvrča in še nadalje greši, v grehah trdovraten ostane, in ako Bog vendar le še pusti, da tak človek živi, še več, da mu Bog celo dan za dnevom deli brez števila časnih dobrot? Kako naj to usmiljenje božje dovoljno ocenimo, da Bog pusti svoje solnce sijati dobrim in hudobnim in dež rosi pravičnim in krivičnim? Zato pravi sv. Avguštin: Ako vidiš, da se milega solnca enako veselé pravični in krivični, da pijejo iz istih studencev, da se nasitujejo z istimi zemeljskimi pridelki, da dišejo enaki zrak, da se radujejo posvetnega imetja, ne

misli, da Bog krivično ravna, ker enake dobrote delí dobrim in hudobnim, marveč ne pozabi, da je zdaj na tem svetu čas usmiljenja, ne pa pravice.

Najbolj čudovito se pa kaže usmiljenost božja, da Bog človeka, ki je pobiljšan zopet padel v greh, vendar še ne zavrže, da mu še prizanaša, da mu celo pomaga zopet vstati; in ako se spreobrne, da ga zopet milostno sprejme in da to vselej rad stori, kadar se grešnik vrne kakor izgubljeni sin skesan k svojemu Očetu. Pač da je resnico govoril prerok, ko je slavil usmiljenje božje, rekoč: *Kakor resnično živim, govori Gospod, nečem smrti grešnika, temveč da se vrne s svojega pota in živi.* Prav pravi sveto pismo, da je Bog bogat v svojem usmiljenji, ker usmiljenje njegovo je od roda do roda. — Vse to pa dela Bog zato, da bi ljudem zopet odprl vrata v nebesa, katera so si z grehom zaprli, da bi jih po grehu nesrečne zopet osrečil.

Človek torej, ki je po svoji krivdi bil izgnan iz zemeljskega raja, pridobi

si lahko nebeški raj, ker višje kakor nebesa je usmiljenje božje, pravi psalmist. In to usmiljenje božje je večno. Zakaj Bog je že od vekomaj vedel, kaj bo s človekom in zato je že od vekomaj sklenil skazovati mu usmiljenje; zato Bog deli svojo milost grešnemu rodu od začetka sveta pa do danes in sicer po celem svetu, zato pravi kraljevi pevec: *Usmiljenje Gospodovo je od vekomaj do vekomaj.*

Toda, kristijani, kaj nam pomaga to neizmerno usmiljenje božje, ako ga ne obračamo v svoje izveličanje? Kaj pomaga jetniku, da so vrata iz ječe odprta, ako pa neče iti iz ječe? Kaj pomaga spečemu beli dan, ako pa noče oči odpreti in vstati? Kaj če bolniku najboljše zdravilo, ako ga ne mara vzeti? Kaj koristi lačnemu najboljši kruh, ako ga ne jé? — In kaj pomaga grešniku usmiljenje božje, če ga noče rabiti v svoj dušni dobiček? Mi imamo nauke božje, ali se pa ravnamo po njih? Mi imamo na ponudbo milosti v svetih sakramentih, ali jih pa tudi prejemamo?

Ali morebiti vse te obilne milosti malomarno ali celo trdovratno preziramo in zametujemo že od leta do leta? Kdor tako ravna celo svoje življenje, ali se ne bodo na njem izpolnile besede pregovorov: *Klical sem vas, pa ste se branili, stegoval sem za vami svojo roko, pa ga ni bilo, da bi se bil ozrl; ker ste tedaj zaničevali ves moj svèt in zanemarjali moje svarjenje, zato se bom tudi jaz smejal k vaši pogubi in posmehoval, kadar vas zadene, česar se bojite. Klicali me bote, pa vas ne bom uslišal, zgodaj bote vstajali, pa me ne bodele našli, ker ste krotitev sovražili in niste marali za strah Gospodov. Tako se bo namreč grešnikom godilo po smrti, ako v grehih umrjò, ker po smrti človekovi mine zanj čas milosti in začne se čas ostre pravice božje. Zato, kristijan, hvali rad z Marijo Gospoda, čegar usmiljenje je od roda do roda, in skrbi, da ga vsaj zanaprej obračaš v svoje izveličanje, kakor te uči sledeči vzgled.*

V Siciliji v mestu Kamerati živel je zastaran grešnik, ki je veliko pohujšanje dajal s svojim razuzdanim življenjem. Štiri-najst let je bil vojak in se je privadil vsem grdim strastim. Gospodarju, pri katerem je imel službo kot pisar, bilo je to preveč, zato mu ukaže, naj se poboljša in vdeleži duhovnih vaj ali misijona, katerega je vodil v tistem kraju P. Albert Ricci v kapucinski cerkvi; ako pa tega neče storiti, mora takoj zapustiti njegovo službo. Ker se je bal, da bi ne prišel ob kruh, zato obljubi grešnik gospodu, da bo že hodil k duhovnim vajam. Res grè v cerkev, toda ne z namenom, da bi se poboljšal, ampak, da bi spolnil gospodarjevo voljo. V cerkvi se vsede v klop, zavije se v svoj plašč, z namenom, da bi med govorom spal. Čemu, si misli, bi mene motil pridigar s svojimi praznimi strahovi. In tako v klopi spi in smrči, da se vsi pričujoči spodtikajo nad njegovim vedenjem. To se je godilo tri večere. Tretji večer pa pridigar po sklepu svojega govora, ko se je tudi naš hudobnež zbudil, pravi poslušalcem: „V cerkev hodi k duhovnim vajam tudi nesrečen človek, katerega ne vodi sem Bog, ampak njegov zopernik, ki s svojim nespodobnim vedenjem celo druge pohujšuje; priporočimo danes in vsak dan tega nesrečneža, ki ne vé, kaj dela, ki sam hiti v svojo pogubo, Mariji, da bi bila tudi nje-

mu „pribežališče grešnikov“. — Tega nesrečni mož ni pričakoval, silno so ga pretresle te mile besede. — Duhovne vaje so se zanj srečno končale; popravil je svoje pohujšanje in za pokoro stopil v samostan, kjer je najbolj zaničevana dela opravljal z največjim veseljem. Marija, kateri so ga priporočevali misijonar in verniki, in katero je od sedaj posebno častil, izprosila mu je tudi srečno zadnjo uro. Ko se namreč čez dlje časa P. Albert zopet mudi v Kamerati, zapoje zvon umirajočih, ki je naznanjal, da kdo umira, in Pater vpraša, komu da zvoní. Rečejo mu: kapucinskemu bratu Antonu. Tako se je pa imenoval naš znanec, ko je vstopil v samostan. Pater hiti v samostan v celico brata Antona. Umirajoči bolnik precej spozná svojega duhovnega očeta, pri katerem je opravil dolgo spoved in začel novo življenje, ter mu reče: „Duhovni oče, hitite! Vas sem še čakal, da Vam naznanim, da me je Marija pekla otéla.“

Kristijan! tudi tebe bo Marija pekla otela; priporočaj se torej rad njenemu usmiljenju.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je za nas do krvi bičan bil. Pomislite, da

je usmiljenje božje sililo Jezusa, da je zaradi nas k stebru privezan kri prelival; zato s svetim življenjem in pobožnimi molitvami poveljujte z Marijo usmiljenje trpečega Jezusa!

Štirinajsti dan.

Marija poveljuje usmiljenje božje, katero skazuje posameznim grešnikom.

Usmiljenje božje je od roda do roda vsem, ki se Ga bojé; s temi besedami tolaži Marija vse pravične, bogaboječe kristijane, da naj imajo tudi zanaprej trdno zaupanje v Boga, ki se jih je usmilil po svojem velikem usmiljenji in jim bo tudi v prihodnje milostljiv. Toda ni usmiljen samo s pravičnimi, njegovo neskončno usmiljenje se prav posebno kaže tudi nad grešniki, ki se ne bojé Boga in ga žalijo. Bog pri tem tako ravna, kakor dober in skrben oče v družini. On ljubi vse svoje otroke, naj so dobri ali hudobni; toda v srcu ljubi bolj dobre, na zunaj pa večjo ljubezen kaže hudobnim, da bi jih z ljubeznijo pridobil in rešil hudobije.

Tudi Bog ljubi vse in nič ne sovraži, kar je vstvaril; usmiljenje ima tudi z grešnikom, ter želi in dela, da bi se grešnik poboljšal.

To usmiljenje božje do grešnikov poveljuje tudi Marija, katero pozdravljamo s tolažilnim pozdravom: Pribežališče grešnikov. Marija, ki je mati vseh ljudi, je tudi mati grešnikov, zato slavi Boga, ki se usmili v svoji ljubezni tudi njenih izgubljenih otrok in jih ji pripelje poboljšane v materino naročje.

Premislimo zato danes, kako Marija slavi usmiljenje božje, katero skazuje posameznim grešnikom.

1. Bog kaže svoje usmiljenje do grešnikov najprej s tem, da jim ohrani življenje.

Grešnik namreč z grehom zasluži smrt in po smrti večno pogubljenje. Toda Bog mnogim grešnikom ohrani življenje, jih trpi in prenaša, celó vsega potrebnega jim dá za življenje. Tolikemu usmiljenju se čudi sv. Avguštin, rekoč: *Kako prizanesljiv, kako velik je Bog v svojem usmiljenji: Človek greši in še živi po*

grehu; grehi se množé in Bog podaljša tudi življenje. Bog ne stegne precej po grehu svoje pravične roke nad grešnikom, on ga ne kaznuje precej, zato pravi sv. Eligij: O, kako čudovito je Bog dober: mi smo grešili in On nam zanaša; mi smo zabredli in on nam je milostiv; mi smo ga žalili in On nam je prijazen.

2. Bog celó grešniku ne odtegne svoje milosti, kakor pravi sv. Bonaventura: *Bog čaka grešnika in ga tolaži, da ne obupa. Bog si prizadeva, da bi grešnika priklical na pravo pot. Blagoslavlja ga s srečo, z zdravjem, daje mu bogastva in časti, vse zato, da bi v sreči spoznal usmiljenje božje. Ako ta klic ni dovolj glasan, pošilja mu nesrečo, da bi ga v greh zakopanega vsaj nesreča zmodrila in spreobrnila, kakor zopet pravi sveti Bonaventura: Iz usmiljenja pošlje Bog nesrečo, da bi grešnika očistil; iz usmiljenja pošlje srečo, da bi ga nagnil k ljubezni. Bog v svojem usmiljenju grešnika razsvetljuje, da bi spoznal svoj nevarni in žalostni stan, mečí njegovo voljo,*

budí mu zaspano vest, toliko časa, da premaga trdovratno srce grešnikovo. Iz tega namena je Bog poslal na svet svojega Sina, v ta namen je ustanovil katoliško cerkev, postavil svete zakramente, da bi grešniki našli milost pri Bogu. Zato je v krstnem kamnu vedno pripravljena voda, da prerodi grešnika v otroka ljubezni božje; zato stoji vedno v cerkvi spovednica, da ima grešnik vsak trenotek priložnost očistiti se po sv. krstu storjenih grehov. Tukaj, na prestolu usmiljenja, z očetovsko ljubeznijo sprejema svoje izgubljene sinove in hčere, katere je toliko časa prijazno vabil k sebi, da jih je na-se potegnil. — Tako veliko je usmiljenje božje do grešnikov. Ali torej nima Marija prav, da preslavlja to usmiljenje, katerega se vdeležujejo grešniki od roda do roda?

3. Toda s tem še ni nehalo božje usmiljenje, da Bog grešnika privabi k sebi in spreobrne; zakaj grešnik s tem še ni izveličan, treba namreč, da ga v pokori vzdrži do konca, ker le kdor do

konca stanoviten ostane, bo izveličan. Bog zato spokorjenemu grešniku dá toliko milosti, da se mu je mogoče v dobrem ohraniti in napredovati. In kako čudovito je ravno to delo božjega usmiljenja!

Le poglejmo v življenje, kolikokrat se to ponavlja. Grešnik se spokori in sklene boljše življenje; toda sovražnik človeškega rodu hodi še vedno okrog kakor rjoveč lev; strast v srcu še ni zamrla, zato se zgodi, da spokorjeni človek zopet pade v greh, da namesto enega pride v njegovo srce sedem hudob, in da so poslednje reči tega človeka hujše, nego prve. Kaj pa sedaj? Tacega nesrečneža se mnogokrat svet sramuje, s prstom nanj kažejo in premlevajo njegove hudobije, sočutja in usmiljenja ne najde pri svojih bratih; toda očetovsko srce božje še vedno bíje zanj. Bog njega še ni pozabil, marveč On svoje usmiljeno delo zopet prične, da zaceli smrtne rane, katere je grešniku zadal smrtni greh, da ga zopet ozdravi in očisti na

duši. Vse to delovanje usmiljenja božjega popisuje sv. Bonaventura tako-le: *Iz usmiljenja Bog čaka na grešnika, kliče ga nazaj; zadržuje ga nazaj, zadržuje maščevalno roko, reši ga mnogih nevarnosti, deli mu radodarno svoje milosti, pomnožuje dobre in slednjič plačuje zadobljene milosti v nebesih.*

Kako ne bi torej Marija, mati grešnikov, slavila Boga za toliko usmiljenje, katero skazuje grešnikom, kako bi ne pela, da je usmiljenje njegovo od roda do roda vsem, ki se ga bojé, pa še celo tistim, ki se ga ne bojé v svoji izgubljenosti. In, kdo izmed nas, predragi, bi pač ne imel vzroka z Marijo družiti tudi svojih glasov in prepevati usmiljenje božje? Kje pa bi bili mi brez usmiljenja božjega? Kako bi bilo z nami? Toda, kristijani pomislite, kaj pa bo s takim človekom, ki ven in ven trdovratno živi v grehah, dasi tudi njega Bog k sebi vabi v svojem usmiljenji? Ali morda do tacega neha Bog usmiljen biti? Ne! Celo takemu pozabljenemu človeku Bog skazuje svoje usmi-

ljenje na svetu, ker tukaj je čas milosti, tukaj je kraljestvo usmiljenja božjega. Sin božji ni prišel na svet, da bi svet sodil, ampak, da bi bil svet po njem izveličan. — Takemu trdovratnemu grešniku je torej tudi zagotovljeno usmiljenje božje, dokler živi, toda to naj ga nikar ne ziblje v goljufivi zmoti, češ, saj je še čas, da se spreobrnem, zakaj nekaj nima zagotovljenega — jutrajšnjega dné, ker kakor tat se prikrade smrt, in ob uri, katere ne vemo, prikaže se Sin človekov. Zato velja nam vsem, posebno pa še grešnikom opomin: *Čujte in molite, ker ne veste ne ure, ne dneva, kdaj da Gospod pride. Danes, ko zaslišite njegov glas, ne zakrknite svojih src.* Ps. 94. 8.

Zato, predragi, poveljučujmo tudi mi z Marijo usmiljenje Gospodovo posebno s tem, da pridno rabimo vse milosti, katere nam deli, da se vdeležujemo usmiljenja njegovega; tisti pa, ki bi tudi še sedaj zametavali trdovratno klic božjega usmiljenja, pribežé naj k Mariji, ki jih bo skesane gotovo spra-

vila z razžaljenim Bogom, kakor nas uči naslednji vzgled:

L. 1883 pride mlad kupec v Pariz po svojih kupčijskih opravilih. Živel je, kakor sploh bogati kupci živé za ta svet, brez vere in brez nравnosti. Ko je dovršil svoje opravke, imel je še en dan prost, katerega je obrnil popolno v svoje posvetno razveseljevanje in uživanje. Zvečer proti deseti uri majal se je že vsega nasičen počasi proti svojemu stanovanju. Bila je ravno sobota; gre memo neke cerkve in vidi jo odprto; radoveden stopi v cerkev, kjer je bilo še mnogo ljudi. Brez vsacega čutila gre proti velikemu altarju, ki je bil posvečen Materi božji; krasno Marijino podobo je obsevala večna luč; ta razsvetljava je dajala podobi nekaj posebno milo-otožnega. Kupec, ki sicer ni imel navade ogledovati svetih podob, kar ne more obrniti svojih oči od Marijine podobe. Marija namreč, pribežališče grešnikov, vabila je z neko nebeško silo k sebi izgubljenega, nesrečnega sina. Slednjič se ozre na stran in zagleda tam župnikovo spovednico in okrog nje mnogo spovedancev in med njimi tudi mladih môž. Poglejte si no, pravi sam pri sebi, saj so še vendar tako neumni ljudje na svetu, da k spovedi hodijo, in ne samo ženske, ampak tudi mladi možje! Pač ne-

spametni nimajo boljšega dela! — Pa misli: „Saj sem tudi jaz k spovedi hodil, ko sem bil mlajši“; a precej se zavrne, rekoč: „No, sem bil pač ravno tak norec, kakor so ti tukaj.“ Vendar te-le misli ne more izbiti iz glave: „Saj sem bil takrat vendar-le bolj miren in srečen. In živo mu stopi pred oči izgubljena mladost; kakor pošasti stopijo predenj razuzdanosti preteklega življenja in tudi tistega dné. In tako tesno mu je pri srcu, kakor bi na njem slonel težak kamen. Kaj pa, ko bi tudi jaz se spovedal?“ Toda zgrozil se je pri tej misli, odvrnil se od spovednice in njegove oči so se vjele z očmi Marijine podobe na altariji — in bil je premagan. Sam ni vedel kako, kmalu je klečal pred spovednikom in se skesan obtoževal svojih grehov. „Gospod“, reče kupec po spovedi, „pri sodbi se bova gotovo zopet videla, in tedaj bodeite spoznali, da je resnično moje spreobrnjenje! Prosim Vas, povejte mi, kako se pravi cerkvi, v kateri sem zadobil toliko milost?“ „To je cerkev Marije Zmagovalke“, pravi spovednik. „Da, Marije Zmagovalke“, vsklikne kupec, „ker zmagala je mojo trdovratnost, in me kot zmagovalka spravila z Bogom!“

Zares: Usmiljenje božje je veliko, katero Bog skazuje grešnikom po Mariji,

ki nosi tolažilno ime „pribežališče grešnikov“:

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij s skrivnostjo: Ki je za nas do krvi bičan bil. Pomisli, da Jezus trpi toliko na svojem svetem telesu zato, ker ga ti ravno s telesom tolikrat žališ. Skrbbi torej, da hraniš svoje telo čisto in brezmadežno, da bo tudi tvoje telo, kakor Marijino, res tempelj božji.

Petnajsti dan.

Marija hvali usmiljenega Boga, ker po njej ljudem skazuje usmiljenje.

Sv. Brnard pravi: *Predragi, veliko sta nam škodovala prvi mož in prva žena, pa, hvala Bogu, drug mož in druga žena sta zopet vse popravila in nam še mnogo pridobila. Dovolj bi bil sicer za nas samo mož Kristus, ker vsa naša moč je od njega; toda za nas ne bi bilo dobro, da bi bil človek sam. Bilo je primerno, da se mu je pridružila tudi žena. Tako je našla tudi blažena med ženami svoj prostor pri odrešenji. Mi namreč potrebujemo sred-*

nika pri Kristusu in ta je Marija. Eva je bila slaba srednica, ker je po njej kača tudi Adama ranila s svojim strupom, toda Marija pa je zanesljiva, ker nam je zdravilo donesla zoper ta strup. Eva je zapeljala, Marija potolažila, Eva je bila kriva pogubljenja, Marija nam je darovala odrešenje. — Da, Marija nam je donesla Odrešenika in ž njim je vselila zopet usmiljenje božje na zemljo; po usmiljeni materi nam dohajajo dobrote Očeta vsega usmiljenja.

Pomislimo torej nocoj, kako Marija Boga povelečuje, ker je njo izvolil za mater usmiljenja in po njej ljudem deli usmiljenje!

Ko je Kristus zapustil nebes veličastvo in vzel nase podobo hlapca, postal je naš brat, in Marija, njegova Mati, postala je tudi naša mati in zato pravi sv. Frančišek Salez.: Časti in pozdravljaj in ljubi blaženo in prečastno Devico Marijo, ki je kakor mati našega najbolj imenitnega brata tudi naša prava mati. Marija nas je v bolečinah rodila pod križem Kristusovim na gori Kalvariji, ko je Jezus rekel Janezu: Glej,

tvoja mati! Marija ima tudi v resnici vse lastnosti, ki so potrebne materi, da se usmili in pomaga svojim otrokom.

1. Marija je mogočna dovolj, da brani svoje otroke, da jih vodi in s potrebnim oskrbuje, ker se kakor mati božja vdeležuje vsemogočnosti božje. Zato pravi sv. Bonaventura: Marija ima to prednost pred vsemi družimi, da vse doseže pri svojem Sinu, kar želi. Moči torej Mariji ne manjka, pomagati človeškim otrokom; zato jo pa tudi sveta cerkev zaupno pozdravlja z besedami: Devica mogočna, za nas Boga prosi. Koliko zaupanje torej zasluži Marija, ker nam je tako mogočna priprošnjica pri Bogu, ker nam po Mariji dohaja usmiljenje božje.

2. Nadangelj Gabrijel je Marijo pozdravil: milosti polno, in zato jo še sedaj sveta cerkev imenuje: Mati milosti božje. Marija hrani milosti božje v dragoceni zakladnici, iz te ona jemlje in v obilnosli deli vsem onim, ki se obračajo s prošnjo do nje; tam prejme

vsakdo, česar potrebuje za svoje izveličanje. Po pravici pravi torej sv. Brnard: *Marija odpira vrata do usmiljenja božjega; od nje dobi vsak, kar mu treba: jetnik, da je rešen; bolnik, da ozdravi; žalosten, da je potolažen; grešnik, da prejme milost pri Bogu; pravični najde novih milosti; angelji svoje veselje; presveta Trojica svojo čast; nikdo ne gré prazen od nje. Pač zares bogata zakladnica, kjer se najde toliko dragocenih biserov. Kdo bi mogel, poprašuje zato sv. Brnard, natanko preiskati, kako dolgo in široko, kako visoko in globoko je tvoje usmiljenje, o mogočna Gospa! Dolgo je tvoje usmiljenje, saj sega do konca sveta; široko je, saj objema ves zemeljski krog; visoko je, ker zopet zida nebeško mesto, in globoko je, ker sega celo do onih, ki sedé v temi in v smrtni senci, in jim prinese milost.*

3. Torej moči in milosti ima Marija dovolj, da pomaga ž njo človeškim otrokom; pa Marijino materino srce je tudi polno ljubezni in prijaznosti,

ki jo nekako sili, da deli svojim otrokom milost in pomoč, katero v obilnosti prejema pri svojem Sinu. Marija torej vabi k sebi vernike s svojo milo prijaznostjo; ona nima na sebi nič neprijaznega in odurnega, zato pravi Marijin častilec sv. Brnard: *Kaj se treseš, slabotni človek, in se bojiš bližati Mariji? Saj na njej ni nič temnega, nič odljudnega, vsa mila je in ljubezniva, vsa krotka in usmiljena.* Tako nas torej Marija vabi k sebi s svojo ljubeznivo prijaznostjo! Ali se bomo pač nalašč umikali premili svoji materi?

Poslušajmo raje Marijinega častilca, ki nas vnema za ljubezen do božje Porodnice, rekoč: *Ti se bojiš, približati se očetu, ti se streseš, ako le slišiš njegovo ime in se hitro skriješ za gosto drevje (kakor Adam). On ti je dal Jezusa za srednika. Toda morda tudi trepetiš pred njegovim božjim veličastvom, ki je združeno z njegovim telesom? Ali želiš tudi pri njem imeti besednika? Obrni se k Mariji. Gotovo bo mater uslišal sin,*

sina pa oče. Kristijani, to je nebeška lestvica za grešnike, to je, na kar se jaz zanašam, to je moje najtrdneje upanje.

4. Toda, ker je Marija „mati usmiljenja“, zato ona celo ne čaka, da bi mi sami k njej prišli in ji priporočili svoje potrebe; v svoji materini ljubezni pride svojim otrokom sama naproti in nam mnogokrat pomaga, ko mi zato še ne vemo. *Marija*, pravi sv. Brnard, *za vse skrbi, ona nas preboječe tolaži, ona vtrjuje vero v naših srcih, ona v nas množi zaupanje ter zapodi od nas nepotrebne strahove.* Kakor pa Oče nebeški v svojem neskončnem usmiljenji ne dela razločka med pravičnimi in grešniki, ker njegovo solnce vse ogreva in njegov dež na vse rosi: tako tudi Marija kaže svoje usmiljenje do vseh svojih otrok; njena materina ljubezen ne dela razločka med dobrimi in hudobnimi; ona dobrim prosi in deli božje milosti, pa tudi hudobnih ne zavrže.

Kdor pozná srce materino, se temu ne bo čudil. Ko namreč svet obupa

nad kakim hudobnim človekom, ko se ga ljudje sramujejo in ogibajo, ko je nekak izvržek človeštva, tedaj, ko zanj ni več sočutja in usmiljenja na svetu: tedaj eno srce trepetja za takega zlovoljnega sina, za tako izgubljeno hčer, eno oko pretaka še solze usmiljenega sočutja — to je srce, to je oko materino. In tako srce ima tudi Marija, naša mati; zato tudi ona skrbi za grešnike, zato tudi takim izgubljenim svojim otrokom skazuje svoje usmiljenje, kakor vas bo prepričala sledeča dogodka.

Živel je pred 15 leti na Francoskem mizar z imenom France Makari. Bil je vesel človek, usmiljenega srca, da je rad z revežem delil zadnji sold in zelo priden. Kakor rokodelski pomočnik šel je po svetu in med tujim spačenim svetom izgubil je vso vero, katero so mu mati vcepili v srce v njegovi mladosti. Opustil je torej tudi vse navadne molitve. Ako so bili v kaki družbi in je govor nanesel tudi na vero, na molitev, imel je Makari navado reči: „Delo, to je moja molitev! Moli naj, kdor ni za delo!“ Pozneje pride zopet domu po mnogem potovanji in si ustanovi svojo delavnico; čez nekaj let

se tudi oženi in dobi prav pobožno gospodinjo. Živela sta v lepi edinosti, vse je šlo gladko, le nekaj je ležalo kakor težak kamen ženi na srcu. Vidi namreč, da je dobila moža sicer pridnega, a da je popolno brez vere; rada bi bila, da bi bili skupno opravljali jutranje in večerne molitve, da bi skupno obiskovali v cerkvi službo božjo. Zato ga pri priložnosti prijazno opomni njegovih krščanskih dolžnosti. „Ljubi mož, prav bi bilo, da bi opravil velikonočno spoved“, reče mu nekega dné. A mož jo zavrne nevoljno in odločno: „O tem mi nikoli več ne izpregovori, ako hočeš, da bova živela v miru med seboj; če ravno hočeš, ti moli za-me, jaz pa bom delal za-te in tako ménim, da bo za oba najboljša. Žena vidi, da ne more nič pomagati, zato tiho, a na skrivnem veliko moli in joka za moža. Nekaj let pozneje začne Makari bolehati, hud krč ga muči po nogah tako silno, da mora sinu izročiti delavnico, sam pa mora ležati v silnih bolečinah v postelji; zaradi hudih bolečin velikokrat kolne in se jezi; moliti pa mu tudi sedaj še ne pride na misel. Nekega dné dobi v roke knjigo, kjer so bili popisani čudeži, ki so se godili v Lurdu. On jih sicer ni verjel, vendar so ga nekako pretresli. Zato reče bolj za šalo, nego za resnico duhovniku, ki je bil namenjen v Lurd, naj mu prinese vode iz

Lurda, ker se hoče prepričati, če je Marija res tako dobra, kakor se bere, če se bo usmilila tudi starega grešnika, ki Marije nič ne časti. Duhovnik gré, pa mizar tudi še sedaj nič ne moli, a toliko bolj drugi zanj molijo. Duhovnik prinese vode, Makari vrže zvečer obveze raz noge, namoči se z čudežnim studencem, in kar mu vode ostane, jo popije. In kaj se zgodi po noči? Bolniku noge izplahnejo; brez težave vstane iz postelje, katere prej več mesecev ni zapustil, gré v delavnico in poskusi, ali bi mu kaj šlo delo izpod rók. Domači zjutraj stopijo v delavnico, a kdo bi popisal njih strmenje, ko vidijo očeta na nogah in pri delu. „Zdrav sem!“ jim zakliče, „Marija me je z vodo ozdravila. A zdaj, ko so noge zdrave, mora biti zdrava tudi duša.“ In kmalo se podá v Lurd, kjer zdrav na duši in na telesu hvali Marijo, da ga je ozdravila bolnika in grešnika.

Kristijani, to se je zgodilo pred 16 leti, ta čudež potrjujejo trije zdravniki in mnogi ljudje, ki še živé, torej je Marija tudi v našem času pokazala, da je tudi grešnikom mati usmiljenja!

Naloga:

*Molite 5 Češčena Marij in skrivnost:
Ki je za nas s trnjem kronan bil. — Judje*

so zasmehovali Jezusa — kralja, ti pa kristijan, pomisli, da je Kristus res tvoj nebeški kralj, zato ga pozdravljaj in z Marijo pove-ličuj, da je ponižen trpel toliko sramoto zaradi tebe vsled svojega neskončnega usmiljenja.

Šestnajsti dan.

Marija slavi pravico božjo, ki kaznuje mo-gočne in napuhnene grešnike.

Dozdaj je Marija v svoji pesmi hvalila božjo vsemogočnost, svetost in njegovo ne-skončno usmiljenje; to se razodeva nad vsemi onimi, ki se ga bojé, ki dobrot božjih ne za-metujejo, ampak jih obračajo v svojo dušno korist.

Pač blagor vsem takim, ker usmiljenje božje je od roda do roda!

Sedaj pa začne Marija preslavlјati pravi-co božjo, ki se kaže v kaznih, katere Bog pošilja nad napuhnene grešnike, ki se samovoljno vzdigujejo zoper Boga, zaničujejo njegove dobrote in zasmehujejo njegovo usmi-ljenje. Bog namreč je velik v svojem usmi-ljenju, a enako velik je v svoji pravičnosti.

Usmiljenje njegovo je vredno neskončne hvale in časti, a tudi pravica njegova je vredna, da jo poveljučujemo; Bog si je v vseh lastnostih enak. In zato tudi Marija slavi pravico božjo in sicer prav posebno na mogočnih, napuhnenih ljudeh, ki mislijo, da jim je vse dovoljeno, da nimajo Gospoda nad seboj. Tudi takim Bog pokaže svojo pravico, da se dopolnijo besede sv. pisma: *Mogočni bodo mogočno kaznovani.*

Poglejmo tudi mi danes, kako Marija slavi Boga, ki v svoji pravičnosti kaznuje mogočne in prevzetne grešnike!

1. Marija pôje v svoji pesmi dalje: Moč je skazal s svojo roko in razkropil je napuhnene v mislih njih srca. — Z roko svojo skazuje torej Bog svojo moč; roka pomeni pri Bogu njegovo veliko moč, njegovo vsemogočnost; kakor ima namreč človek največjo moč v roki in jo tudi z roko skazuje, tako tudi Bog s svojo vsemogočnostjo izvršuje svoja vsemogočna dela!

In zoper katere ljudi skazuje Bog svojo moč z roko svojo? Zoper nje, ki

so napuhneni v svojem srcu, zoper one, ki so sami sebi bogovi, onim pokaže Bog svojo moč s tem, da jih razkropi, kakor vihar raznese pleve in prah na vse strani, da se popolno porazgubé, tako Bog popolno uniči napuhnene mogočnejše. — Imela je Marija za te svoje besede dovolj vzgledov v stari zavezi: Lucifer se je s svojimi angelji dvignil zoper Boga, a Gospod je razkropil prevzetno uporno druhal; iz nebeških višav pogreznila jih je pravica božja v peklenko brezdnó. Faraon, kralj egiptovski, se je ustavljal Bogu in ni hotel pustiti iz svoje dežele izvoljenega ljudstva, prevzeten na svojo kraljevo moč rekel je: Ne poznam nobenega Gospoda nad seboj; a njegov napuh je bil končan v rudečem morju, on in vsa njegova vojska so bili pokopani v valovih morja. Baltazar, ponosni kralj, je ukazal v svoji predrznosti rabiti in s tem oskruniti pri gostiji svete posode, katere je oropal v Jeruzalemskem tempelju, a kmalu je bil kaznovan njegov napuh, ker nevidna roka božja mu

je še tisti večer na steno napisala skrivnostne besede: Mene, tekel, fares, Štet, tehtan, razdeljen! in še tisto noč je bil Baltazar umorjen in Darij, Medijanski kralj, se je polastil njegovega kraljestva. Hudobnega kralja Antijoha je Bog vdaril s strašno boleznijo, da je na tujem obupan umrl, ker ni našel pri Bogu usmiljenja. — Enako je Bog v svoji pravici kaznoval mogočna mesta in cele narode, kakor nam najjasneje spričuje poprej izvoljeni, sedaj pa prokleti in razkropljeni narod judovski.

Toda Marija ni gledala samo nazaj, ampak ona je kakor kraljica prerokov gledala tudi v prihodnjost in videla je, kako se bodo tudi v novi zavezi vzdigovali kralji in cesarji proti katoliški cerkvi in jo hoteli vničiti, a videla je tudi, kako so taki vladarji bili ponižani in osramoteni, cerkev katoliška pa da se je lepše razcvitala. In res: zgodovina potrjuje to resnico: Kje so mogočni rimski cesarji, ki so hoteli v krvi mučencev potopiti katoliško vero?

Kje so siloviti vladarji srednjega veka, ki so hoteli svoji posvetni oblasti podjarmiti duhovno oblast katoliške cerkve? — In kakšen je bil konec najnovejšega časa vladarjev, ki so se zaganjali ob Kristusovo nevesto, kakšen je bil konec Napoleona I., Viktorija Emanuela in drugih? Zares: Moč je skazal Bog s svojo roko in razkropil je napuhnene v misli njih srca!

2. Beseda „roka“, katero Marija rabi tukaj, pa pomeni tudi: „Kristusa“, kakor razlagajo nekateri cerkveni učenički po besedi preroka Izaja: *Roka Gospodova, komu se bo razodela?* Tudi ta razlaga je pomenljiva. Bog namreč vse, kar stori, po svojem Sinu stori, o katerem piše sv. Janez: *Vse je po njem storjeno in brez njega ni nič storjenega, kar je storjenega.* — Posebno kaže Bog svojo moč po svojem Sinu v odrešenji zoper vse one, ki se sami ustavljajo delu odrešenja in tudi druge pri tem ovirajo, kakor nam to veličastno popisuje sv. pismo, rekoč: *Vzdigujejo*

se kralji zemlje in prvaki se zbirajo zoper Gospoda in zoper njegovega Maziljenca ter pravijo: Raztrgajmo njih vezi in vrzimo s sebe njih jarem! — On pa, ki v nebesih prebiva, se jim smeja in Gospod jih zasmehuje. In potem govori ž njimi v svoji jezi ter jih razkropi v svojem srdcu. Res, kolikrat so se že mogočni zbirali in se skupno bojevali zoper Boga, a vselej zastonj, vojska zoper Boga se je zanje vselej slabo končala. — S tem nas Marija uči, da moramo pred Bogom se ponižati, naj si bomo na svetu veliki ali majhni, zakaj pred Bogom smo vsi enako neznatni. Že v stari zavezi je Bog ostro kaznoval napuhneže, ki so prestopali njegove zapovedi, koliko hujša bo kazen v novi zavezi, ko se nam deli tako obilno milosti. Zato pravi sv. Pavel: *Ako je kdo prestopil postavo Mojzesovo, moral je brez usmiljenja umreti, da so le dva ali trije pričali zoper njega; koliko bolj, menite, zasluži kazen tak, ki Sinu božjega tepta z nogami? . . . Saj poznamo njega, ki govori: Moje je mašče-*

vanje, jaz bom povrnil. In na drugem kraju: Gospod bo sodil svoje ljudstvo. Strašno je pasti v roke živega Boga. — Strašna je sicer za nas pravica božja, a priznati moramo, da neskončno sveti Bog mora vsako, tudi najmanjšo hudo-bijo kaznovati, zato je prav: Kdor zaničuje usmiljenje božje, tak naj čuti pravico božjo.

Kristijani, ako so nas berila prejšnjih večerov, kjer je Marija povelečevala usmiljenje božje, napolnjevala z otroško ljubeznijo do Boga, ako smo se vtrjevali v krščanskem upanju do njega, naj nas Marijino povelečevanje božje pravice napolni s svetim strahom, da bomo s trepetom delali za svoje izveličanje, ker Bog še vedno skazuje moč s svojo roko in razkropi napuhneže v mislih njih srca.

Ker je Marija imela pred seboj posebno staro zavezo in gledala, kako je Bog pred njo razodeval svojo pravico nad mogočnimi, zato si oglejmo tudi mi vzgled, ki ga nam pripoveduje pismo

stare zaveze, kako strašno Bog kaznuje mogočne prenapetneže.

Živel je mogočni kralj babilonski z imenom Nabuhodonozar, ki je opijanjen od svoje mogočnosti pregrešil se z napuhom proti Bogu in proti svojim podložnim. Neko noč je imel pomenljive sanje; a zjutraj jih je pozabil. Zato skliče svoje vedeževalce ter tirja od njih, da naj mu oni povedó, kaj da se mu je sanjalo in naj mu sanje razložé. Seveda tega niso mogli storiti, zato ukaže vse dvornike in vedeževalce svoje pomoriti. In to bi se bilo tudi zgodilo, ko bi Daniel, katerega je Bog razsvetlil, ne bil stopil pred kralja in mu sanje naznanil, rekoč: „Kralj, ti si videl pred seboj prav veliko podobo, ki je stala visoko tebi nasproti in strašno jo je bilo pogledati. Glava te podobe je bila iz najboljšega zlata, prsi pa in roki iz srebra, trebuh in stegna iz brona, piščali pa iz železa; en del nog je bil iz železa, en del pa iz ila. To si videl, dokler se ni odtrgal kamen z gore, ki je zadel podobo v njene železne in ilnate noge in jih je razdrobil in sesula se je tudi vsa podoba.“ S tem mu je naznanil, da bo ob svojem času tako razrušeno tudi njegovo kraljestvo; toda Nabuhodonozor se ni menil zato; on je hotel biti kakor Bog; zato ukaže narediti zlato podobo, katero morajo ob danem znamenju vsi moliti. Daniel s svo-

jimi tovariši tega neče storiti; vržejo jih v levnjak, a Bog jih čudovito ohrani; toda napuh kraljev še ni bil ozdravljen. Zato mu je Bog poslal druge sanje, katere sam pripoveduje, rekoč: „Videl sem drevo, ki se je z vrhom dotikalo neba in z vejami segalo do pokrajin vse zemlje. Prelepo je bilo njegovo perje, in prav obilen njegov sad in vse je od njega živelo. Toda čuvaj in svetnik pride z neba in zavpije: Posekajte drevo, odsekajte mu veje, osmukajte njegovo listje in raztrosite njegov sad, vendar pa štor z njegovimi koreninami pustite v zemlji.“ In Daniel razloži kralju sanje, rekoč: „Drevo silno visoko in močno, ki si je videl, si ti, o kralj, ki si velik in mo- gočen; to drevo bodo posekali, to pomeni: tebe bodo vrgli izmed ljudi in prebival boš z živino in zverino, in kakor žival boš travo jedei in močila te bo rosa spod neba; sedem časov bo nad teboj preteklo, dokler ne spoznaš, da gospoduje Najviši nad človeškim kralje- stvom, in ga dá, komur hoče.“ — In vse to se je res zgodilo; kralj je spoznal krivico, zato mu je Bog podaril zopet pamet in on je hvalil Najvišega in poveličeval večno Živega, ker njegova oblast je večna in kra- ljestvo njegovo od roda do roda.

Nabuhodonozar kralj je hotel biti Bogu enak, a za kazen postal je živalim

enak; ponižujmo se torej pred Bogom v prah kakor Marija, in on nas bo povišal in sprejel med svoje otroke.

Naloga:

Molite: 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je za nas s trnjem kronan bil. Občudujte na zaničljivem stolu sedečega Kristusa s trnjevo krono, s škrlatnim plaščem in s trstom v zasme, in premišlujte, kako zoperna mora biti Bogu prevzetnost človeška, zaradi katere trpi Kristus toliko ponižanje!

Sedemnajsti dan.

Marija slavi pravico božjo, s katero kaznuje sovražnike kraljestva božjega.

Odkar je postala Marija Mati božja, bilo ji je kraljestvo božje na zemlji najbolj pri srcu; veselilo jo je, kar je bilo temu kraljestvu v korist, žalilo pa, kar mu je bilo v škodo. Ko torej Marija poveljuje pravico božjo, s katero Bog razprši in vniči prevzetneže, ima gotovo prav posebno pred očmi sovražnike kraljestva božjega na zemlji. Ti

sovražniki so pred vsem Lucifer s svojimi tovariši, bogomorni judje in sprijeni neverniki. Vsi ti namreč so se in se še vzdigujejo zoper Boga in ovirajo, kolikor le morejo, razširjanje kraljestva božjega. V duhu gleda Marija boje, katere bo imela cerkev s hudimi sovražniki, a vidi povsod, kako Bog cerkev varuje in jo povzdiguje, napuhnene nasprotnike pa kaznuje; kako moč skazuje s svojo rokó in razkropi napuhnene v misli njihovega srca.

Poglejmo nocoj, kako je mogočna roka Gospodova zatirala sovražnike božjega kraljestva in skupno z Marijo bomo tudi mi slavili pravico božjo.

1. Jude je Bog izvolil za svoje ljudstvo, da bi v njem ohranil vero v enega Boga, in da bi ta narod druge pripravljaj na prihod Odrešenikov. V ta namen je Bog prav po očetovsko skrbel za Izraelce, s čudeži jih je varoval hudega in jih blagoslavljal s časnimi dobrotami. Toda Judovsko kraljestvo dvignilo se je v prevzetnosti zoper Boga, ni hotelo, da bi Bog njemu kraljeval,

ampak je tirjalo družega kralja, kakor ga imajo neverniki. Toda tudi ko je Bog svojega Sina jim poslal za kralja, niso ga hoteli sprejeti, zavrgli so ga in križali, sramotni pečat so si s tem vtisnili na čelo, postali so med narodi bogomorno ljudstvo. Zato jih je Bog zavrzel, Jeruzalem razdejal in s Kajnovim sramotnim znamenjem jih razgnal po svetu, koder še sedaj begajo po besedah svetega Pavla: „Bogu nedopadljivi in vsem ljudem zoperni.“ Judje so še dandanes kraljem in ljudstvom živa priča, kako mogočna je roka Gospodova, ker se brez kralja in brez doma kakor deseti brat potikajo po svetu.

2. Drugi sovražnik kraljestva božjega so bili in so še zdaj pagani. V stari zavezi so pagani skrunili tempelj pravega Boga s svojim malikovanjem; pagani so odvrčali Jude od vere v enega Boga in jih vabili v nejevero. Pagani so bili, ki so prva stoletja krščanstva z ognjem in mečem preganjali kristijane in ta boj še ni ponehal do današnjega dne. Toda

tudi paganski narodi in njih kraljestva izmirajo, ker sloni nad njimi težka in mogočna roka Gospodova.

Zakaj pa Bog mogočne tako mogočno kaznuje? Na to odgovarja sveti Izidor, rekoč: Kolikor večjo čast in višjo oblast kdo vživa, toliko večji grešnik je, ako svojo moč v slabo obrača in zato ga tudi toliko huje zadene mogočna roka Gospodova. In večinoma je napuh kriv pregreh mogočnih. Saj pravi duh božji v sv. pismu: Napuh se pri človeku začne s tem, da odpade od Boga, ker se njegovo srce loči od Stvarnika. In napuh je začetek vseh drugih pregreh . . . zato je vrgel Bog s prestolov prevzetne kneze in na njih mesta postavil prijazne in mile. Le odprimo zgodovino človeštva, kjer nam drago, povsod bomo našli te besede potrjene, povsod moramo pa tudi priznati, da vse to vlada mogočna roka Gospodova.

3. Posebno pa pri teh besedah Marija misli na očeta vsega napuha, na Luciferja, ki je najhujši sovražnik kra-

ljestvu božjemu na zemlji. Kako lep, kako mogočen in častitljiv je bil Lucifer in tovariši, ko so še dobri in pokorni v nebesih služili presv. Trojici. Toda ravno ta visokost jim je bila v pogubo. *Dvignil se bom nad visoke oblake, in enak hočem biti Najvišjemu*, tako je govoril Lucifer in mnogo angeljev ga je poslušalo in uprli so se zoper Boga, rekoč: *Ne bomo več služili!* Napuh je govoril iz njih. Toda: Bog ni zanesel angeljem, ki so grešili, marveč jih je z verigami pekla potegnil v brezdno, jih izročil v muko in pridržal za sodbo. — In od tedaj je Lucifer najhujši sovražnik Bogu in nasprotnik njegovega kraljestva. Zapeljal je Adama in Evo, človeštvo pahnil v nesrečo, vernike ločil od edino pravega Boga, Jude hujskal, da so celó Sina božjega umorili; toda žena je prišla, ki je kači glavo strla in Kristus sam pravi: *Videl sem satana, ki je kakor blisk padel iz nebes, ker Sin človekov je prišel na svet, da pokonča delo satanovo.* Od tedaj je zdrobljena moč hudobnega duha, ker

moč je pokazal Bog s svojo roko in ponižal napuhneže. Zato pravi sv. Bonaventura: *Sovražnik je slab in ne more nikogar premagati, razun le tistega, ki sam hoče premagan biti.* Tako tudi govori sv. Avguštin: *On bi rad škodoval, pa ne more, ker njegova oblast se mora uklanjati drugi oblasti; zakaj ko bi satan mogel škodovati, kolikor bi hotel, potem bi ne bilo več nobenega pravičnega in nobenega vernega na zemlji.* — Tako vidimo, kako je Bog odvzel moč sovražnikom svojega kraljestva na zemlji. Gibljejo se sicer še vedno, vojskujejo se še zmiraj zoper božje kraljestvo, hudobni duh še vedno hodi okrog, kakor rjoveč lev, to bo ostalo pri vojskovalni cerkvi vedno enako do konca sveta; toda kristijan ima močno podporo, da se more uspešno braniti vsem sovražnikom svojega izveličanja, katoliška cerkev ima pomoč zagotovljeno od Boga, ki vsemogočen ostane pri njej vse dni do konca sveta. In tako se zgodi, da sovražniki le množijo moč in slavo kraljestva božjega, ker prema-

gani v vsakem boju morajo sovražniki spoznati, da se s cerkvijo vojskuje Gospod vojskinih trum in to se bo godilo toliko časa, da bo Bog pokazal moč svoje vse-mogočne roke vsem svojim sovražnikom, saj beremo v svetem pismu: *Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sédi na mojo desno, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog.* — Kristijani, ako hočete, da ne bodete tudi vi s hudobnimi angelji obsojeni v pekel, ampak da bodete s Kristusom povišani, posnemajte ponižni Kristusa, ki se je ponižal za nas do smrti na križu, a ga je zato Bog povišal in mu dal ime, ki je nad vsa imena. Zato pravi sv. Avguštin: *Kristus kakor Bog je naša domovina, kamor nam je priti; Kristus kakor človek je pot, po kateri nam je hoditi.*

Kako Bog sovražnike svojega kraljestva ponižuje posebno na Marijino prošnjo, nam pojasni sledeči vzgled:

V sredi 16. stoletja so Hugenoti, krivo-verci kalvinski, posebno po Francoskem divjali proti katoličanom; roparski bojni oddelki

so se kakor povodenj drvili od kraja do kraja, ter pustošili, ropali in morili, kakor najgrozovitejši krvoločneži. Na potu svojem so prišli tudi v obilnem številu pred mesto Salins v Franche Comté. Katoliški prebivalci so se skrbno pripravljali za brambo in noč in dan so stražili in se bojevali na mestnem obzidju proti krutemu neprijatelju. Toda upanje je obleganim upadalo od dné do dné; ljudi, ki so branili mesto, je bilo vedno manj, lakota je vedno huje stiskala prebivalce, bili so prepričani, da se ne bodo mogli dolgo braniti, ako ne dobé kake posebne pomoči. — Živel je v tistem mestu pobožni in sveti menih Peter Marmet po imenu, ki je posebno goreče častil Marijo; on je pregovoril, da so mestni očetje obljubili Mariji v zahvalo postaviti cerkev, ako jih milostno reši iz te grozne stiske. Nekega dné nastane silen krik v mestu, češ, da bo sovražnik zdaj zdaj na enem kraji predril zidovje in prihrul v mesto. Vse je bilo zbegano. Otroci in žene so obupani kričali in tekali sem in tje kakor bi bili ob pamet, in tudi možem je srce upadalo. Peter je tedaj klečal v celici pred Marijino podobo. „Usmiljena mati“, klical je, „poglej našo stisko. Ako krivoverci prideró v mesto, pokončali bodo cerkve in samostane, pomorili mestne prebivalce in oskrunjevali svetišča božja. Mesto Salins ne bo več tvoje mesto,

ako ga ne boš ti obvarovala. Dvigni svojo mogočno roko, in reši nje, ki te ljubijo; ponižaj pa naše sovražnike, ki se predrzni ponášajo s svojo močjo in ne vedó, da si ti naša pomočnica!“ Peter hiti na ulice in ves iz sebe vidi čuden prizor: mestna vrata so odprta in obleganci hité skozi vrata ter preganjajo sovražnike, ki so vse popustili in si v daljavi iščejo rešitve; pa nobeden ni mogel vedeti, kaj je prišlo med krivoverce, da so naenkrat vsi preplašeni zbežali. Peter pa poklekne in vsa množica ž njim ter glasno moli: „Češčena bodi mati Božja, ki si pokazala nad nami svojo moč in poveličala svoje ime. Nikdar ne bo obtihnila v naših ustih tvoja slava in usmiljenje tvoje pomnili bodo še pozni rodovi.“ — To je začetek božjepotne cerkve Salinske, kjer še sedaj mnogoštevilni božjepotniki časté čudodelno pomočnico.

Kristijan, vojska je tudi tvoje življenje na svetu, zato tudi ti kliči k Mariji: Pomoč kristijanov, za nas Boga prosi!

Naloga:

Moli 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je za nas težki križ nesel. Kakor so pobožne žene, med njimi tudi Marija, spremljale Jezusa za križem in ž njim trpele: tako tudi ti,

kristijan, rad spremljaj Jezusa na krvavem potu, ker veš, da pot križa je kraljeva pot, ki vodi v nebesa!

Osemnajsti dan.

Marija slavi pravico božjo, ker ljubi Boga, ker ljubi pravične in grešnike.

Ako je res, da je Marija mati milosti in usmiljenja, kako je to, da poveljuje pravico božjo, ki končuje sovražnike njegove? Ako je res, da je Marija pribežališče grešnikov in da ima moč vsakega grešnika rešiti, kako pač to, da se Marija veseli, da Bog grešnike v svoji pravici časno in večno pogublja? — Ako je res, da Marija pri svojem božjem Sinu vse premore, in da ji Bog ne odreče nobene prošnje, zakaj pač Marija ne zadržuje njegove pravične roke in se celó raduje kazni zavrženih grešnikov? — Če je res, da Marija nima na sebi nič odurnega in sovražnega, ampak da je sama miloba in ljubeznivost in usmiljenje, kako pač more gledati, da se pogubi toliko njenih otrok?

Na ta vprašanja bi marsikdo rad zvedel odgovor, in zato o tem nocoj natančneje pre-mišljajmo. Spoznali bomo, da Marija pove-ličuje pravico božjo zato, ker ljubi Boga, ljubi pravične in grešnike — in zato bomo potem tudi mi še bolj ljubili Marijo.

Marija je med človeškimi otroci Boga najbolj popolno spoznala in ga najsrčneje ljubila, zato je bila njena želja na zemlji in je še vedno v nebesih, da bi bil Bog ljubljén od vseh stvari čez vse, da bi se množilo njegovo poveličevanje. Zato Boga slavijo njegovi izvoljeni angelji in svetniki v nebesih, ker oznanjujejo vsem stvarém neskončno ljubezen božjo, toda tudi za-vrženi angelji in pogubljeni ljudje pove-ličujejo pravico božjo, ki zadene trdo-vratne nespokorneže. Zatorej nebésa in pekel povelichujeta neskončno popolnega Boga, ki je bogat v usmiljenju, pa tudi strašen v kaznovanju. Zato govori Bog sam Izraelcem: *Egipčani naj vedó, da sem jaz Gospod, ko me bodo povelichevali Faraon, njegovi vozniki in njegovi konjiki.* In s kom so imenovani povelichevali Boga?

S tem, da so bili pokopani v valovih morja, ker so se zakrknjeni ustavljali pravici božji. — In Bog tudi ne more drugače ravnati; ker je neskončno svet, zato mora sovražiti in kaznovati vsako hudobijo. Ko bi torej mi slavili le božjo ljubezen in njegovo neskončno usmiljenje, bi slavili le ljubeznipolnega in usmiljenega Boga, ne pa tudi njega, ki je neskončno pravičen. Mi bi torej Boga prav ne slavili. Saj Bog sam govori po preroku, rekoč: *Kdor se hoče ponašati, ponaša naj se, da mene pozna in vé, da sem jaz Gospod, ki usmiljenje in pravico izvršujem na zemlji, ker to mi je všeč.* govori Gospod. Kdor bi torej ne hotel slaviti pravice božje, s katero Bog kaznuje hudobne, tak bi se družil s hudobnimi, tak bi pritrjeval hudobnim delom. Marija tega ni mogla storiti, zato hvali Boga, ki skazuje svojo moč in razkropi napuhnene v mislih njih srca.

Mogočni in imenitni grešniki pa niso le sovražniki božji, ampak tudi sovražniki pravičnih. Zakaj taki sovra-

žijo cerkev, preganjajo duhovne, oskrunjajo dneve Gospodove, uničujejo čednost, razširjajo zmoto in pregreho, sploh: bojujejo se zoper kraljestvo božje na zemlji in delajo za kraljestvo satanovo.

Kako bi se torej Marija ne veselila, kako bi ne hvalila Boga, ki tudi nad take ljudi stegne svojo mogočno roko in jih kaznuje za njih hudobije po svoji neskončni pravici in reši otroke božje, otroke Marijine. Ona bi ne imela nič srca, nič ljubezni za svoje, ako bi se ne veselila božje pravice, ki se razodeva nad preganjalci svete cerkve. Saj je že David klical k pravičnemu Bogu: *Dvigni se, Gospod Bog, in vzdigni svojo roko; ne pozabi ubogih! Razdrobi roko grešnika in hudobneža, da bodo iskali njegov greh, in ga ne bodo našli.*

Ker torej Marija ljubi kraljestvo božje, ker Marija želi srečne videti svoje otroke, ker je njena želja, da bi jih sovražniki ne nadlegovali in ne končavali, zato hvali Boga, da s svojo vsemogočnostjo zakliče preširnim sovražnikom:

Stojte! Do tukaj, in ne več naprej! ter jih zdrobi v prah. Saj tako mora tudi delati posvetni vladar, ako hoče biti enako pravičen vsem svojim podložnim; on mora hudobne, uporne podložnike, pred katerimi ni varno ne imetje, ne življenje drugih podložnih, kaznovati in s smrtjo odstraniti. Ko bi imel tako sočutje ž njimi, da bi tega ne mogel storiti, da bi raje gledal, kako taki še vedno drugim škodo delajo in jim po življenji strežejo, tak vladar bi bil krivičen nasproti svojim zvestim podložnim, ki smejo od njega tirjati varstvo za imetje in življenje.

Ali naj Bog, najpravičnejši, drugače ravna? Ali nima torej Marija prav, da ga slavi v kaznovanji neskončno pravičnega?

Toda vsi pravični niso tako popolni, da bi vedno in povsod iz ljubezni služili Bogu; treba jim je včasih tudi strahu, ki jih nagiba, da ostanejo v dobrem stanovitni. Ko namreč vidijo, kako Bog tudi imenitne kaznuje zarad

hudobij, spoznajo, da nad nami vsemi vlada mogočni Bog, katerega se je treba bati in mu služiti v otroškem strahu. In tudi zato se Marija veseli kaznujoče pravice božje, ki ohrani pravične stanovitne in Bogu zveste do konca.

Marija pri tem ne pozabi hudobnežev samih, tudi zaradi grešnikov ona pravičnemu Bogu hvalo poje. Njene pesmi naj namreč grešnikom po vsem svetu oznanjajo od roda do roda, kako strašen je Bog v svojih kaznih; ta opomin naj jih pretrese in poboljša, da tudi oni zapadejo enako strašni pravici božji. Kakor Izaju preroku, tako tudi Mariji veljajo besede Gospodove: *Klič! brez prenehanja, kakor trobenta povzdigu! svoj glas in oznanjuj mojemu ljudstvu njegove pregrehe in hiši Jakobovi njene hudobije.* — Marija torej s temi besedami kakor skrbna mati vabi svoje otroke, naj se nehajo upirati pravičnemu Bogu, da jih ne zadene njegova kazen. — Pa tudi za trdovratne grešnike same, o katerih Bog vé v svoji vsegavednosti,

da bodo do konca ostali trdovratni, je bolje, da jih čem prej zadene roka božje pravice, ker kolikor prej bodo kaznovani, toliko manj si bodo hudobij nakopali na svojo dušo, toliko manjša bo tudi zanje kazen v peklu. Zato povprašuje psalmist v svetem pismu: *Kakó dolgo, Gospod, se bodo ponašali grešniki in krivično govorili, kako dolgo se bodo bahali oni, ki krivico delajo?* Koliko pohujšanja je manj, koliko nesreč dušnih in telesnih, ako Bog v svoji pravični jezi konča hudodelnika, o katerem vé, da se nikoli poboljšal ne bo. — Marija torej, kakor smo videli, iz ljubezni do Boga, do pravičnih in do grešnikov slavi pravico božjo, katero njen Sin včasih izroči tudi svoji materi, da se zmaščuje nad sovražniki kraljestva božjega na zemlji, kakor nas podučí ta-le vzgled:

Ogrsko kraljestvo nosi prelepo ime kraljestvo Marijino, ker je pobožni kralj ogrski Stefan I. Mariji posvetil svojo deželo. Eden posebno gorečih častilcev Marijinih je bil kralj Ludovik I. On je vedno nosil seboj

svetinjo Matere božje in trdno je upal, da ga Marija podpira v miru in mu pomaga v vojski. Po srečno končanih vojskah razpusti svoje vojake na dom, in želi v miru preživeti svoje dni; kar naenkrat začuje se strašen glas, da se Turki pomikajo proti ogrski deželi. Kralj nepripravljen na sovražnikov napad, hitro skliče nekaj vojakov, in gré ž njimi sovražniku naproti. Toda kaj je bilo 20.000 vojakov proti 80.000 vojakom, katere je imel turški vojskovodja. Bal se je torej sam napasti sovražnika in zato je sklical svoje generale v posvèt. Vsi so bili enih misli, da s tako majhno peščico vojakov še misliti ni na napad, da se morajo vojske izogibati in skriti se v trdnjave, da se tukaj ubranijo sovražniku. Kralj spozná, da mu generali modro svetujejo, vendar ga je bolelo, da bi zopet krvooločni Turek pustošil krščanske kraje in moril njene prebivalce, zato reče v zboru, da jim bo drugi dan naznanil svoj sklep. Doma se obrne k Bogu za pomoč in tudi k Mariji kliče. Ko pa je hotel prijeti Marijino svetinjo, katero je vedno nosil seboj, opazi, da jo je v naglici in ves zbehan doma pozabil. Bil je zaradi tega žalosten, zato obljubi slovesno božjo pot v Marijino Celje, ako mu Marija sprosi zmago nad Turki. Ko truden po noči nekoliko zadremlje, prikaže se mu Marija ter mu reče: „Kaj se bojiš, moj Ludovik, in kaj

se treseš pred sovražnikom? Jaz bom šla s teboj, in vodila bom tvojo armado in jutri boš ti premagal Turke. V zastavo, da resnico govorim, sprejmi ta-le spomin!“ Tedaj mu Marija položi na prsi svetinjo, katero je kralj v naglici doma pozabil. Ko se Ludovik zbudi, najde svetinjo na prsih in spozna, da ga Marija kliče v boj nad sovražnike krščanstva, zato zdaj hiti k svojim generalom ter jim reče: „O čemur se včeraj nismo mogli dogovoriti mi, to je bilo skleneno v nebesih; danes bomo sovražnika napadli in zmagali.“ Ko vojaki zvedó, da gré Marija z njimi v boj, tedaj zaženó bojni krik, planejo na sovražnika in ga res popolno pokončajo. — In kmalu potem je romal pobožni Ludovik z mnogimi vojaki v Marijino Celje ter se zahvalil za pomoč Mariji, zaščitnici krščanstva, kateri naj na veke doni tudi naša hvala!

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je za nas težki križ nesel. — Zastava naša je sveti križ, za to zastavo je Marija zvesto hodila in zmagala; za križem tudi mi stano- vitno hodimo in tudi mi bomo premagali vse svoje dušne sovražnike.

Devetnajsti dan.

Marija slavi Boga kakor gospodarja vseh stvari.

*Moje je vse, kar je pod nebom, govori Bog v bukvah Jobovih. S tem sam naznanja, da je on gospodar vseh stvari in zato tudi stvarjem razodeva, da jih je on vstvaril in ne same sebe, da se morajo torej ravnati vedoma ali nevedoma po njegovi volji, ako hočejo spolnovati namen, zaradi katerega so poklicane v življenje. Ako bi se torej katera stvar prostovoljno ne hotela vklanjati zapovedim božjim, jo mora Bog kakor njen gospodar opomniti s kaznijo, da naj ne pozabi, da je le en Bog in da razven njega ni drugega Boga. Kdor se torej sam proti Bogu povzdigne na prestol božji, tacega Bog poniža in vrže v brezdno njegove ničevnosti in tukaj Bog med ljudmi ne dela nobenega razločka, posebno očitno pa še kaže svojo moč nad mogočneži, ki se upirajo njegovi oblasti. To mogočnost božjo občuduje Marija in zato pravi dalje v svoji pesmi „Magnifikat“ :
On je vrgel mogočne s prestola in povišal po-*

nižne. Tako se Bog kaže vladarja in gospoda vseh stvari.

Danes poglejmo, s kako pravico Bog gospoduje svetu.

Vsak gospodar, ki hoče pravično vladati svoje podložne, mora zato imeti gotove pravice. Ali ima torej Bog take pravice? In katere so?

Brez dvoma ima Bog take pravice in sicer:

1. zato, ker je on vse stvaril. Svet je torej njegova lastnina; in kakor ima človek pravico, da ravna s svojo lastnino, kakor mu drago, tako ima tudi Bog pravico gospodovati svet, ker je njegova last. — Pred stvarjenjem nič ni bilo, razven Boga; še-le ko je Bog povzdignil svojo vsemogočno besedo: Bodi! bili so vstvarjeni svetovi in stvari. Zato pravi Bog Jobu: *Opaši svoji ledji, kakor mož; vprašal te bom, odgovori mi! Kje si bil, ko sem zemlji temelj pokladal? Povej mi, ako imaš razum?* Kdo je meni poprej kaj dal, da bi mu bil jaz dolžan? Vse je moje, kar je pod

nebom. In Bog kakor naš stvarnik ima pravico, da tako govori, ker sv. Bonaventura pravi: *Iz nič kaj vstvariti je tako veliko delo, da bi najmanjše stvarice ne mogli vstvariti, ko bi se združile vse moči angeljske in človeške, nebeške in podzemeljske.* — Ako je torej Bog vse vstvaril, je torej vse njegova last, je torej on gospodar vsem stvarjem.

2. Toda Bog ni sveta le vstvaril, da bi potem pripustil, naj se stvari same vladajo na svetu, ampak Bog tudi ohranjuje vse, kar je poklical v življenje, in kakor hitro bi Bog odtegnil svojo oživljajočo moč od stvari, precej vse neha živeti in se spremeni v prah. Zato pravi sveti Gregor: *Mi nismo nič, ako nas zapusti naš Stvarnik s svojo pomočjo.* — *Velik se zdi človek sam sebi, pristavlja sv. Nil, ako ga podpira moč božja; ako ga pa zapusti, precej spozna, kako slab da je prepuščen sam sebi.*

3. Bog ima pravico gospodovati nad človekom dalje zato, ker ga je izgubljenega odrešil. Z grehom je namreč

zapravi človek svoje duševno in telesno življenje, kakor pravi sv. Avguštin: Greh je ničevost, in kdor greši, se v nič razgubi, neha torej živeti; greh je torej tolika krivica, da človek zasluži, da bi nehal živeti. Zato pravi Jezus o Judu Izdajalcu: *Bolje bi bilo, da bi rojen ne bil ta človek.* — Ako Bog torej grešnika ni končal in ga kaznoval z večno smrtjo, ampak mu je ohranil njegovo življenje in blagoslavlja dela njegovih rok, ako mu je zopet podelil duhovno življenje in ga sprejel za svojega otroka, potem ima pač pravico njemu ukazovati. Sv. Ambrož namreč pravi: *Več mi je Kristus dal s tem, da me je odrešil, kakor s tem, da me je vstvaril. Ker Bog je le hotel in rekel in bilo je vse vstvarjeno; da je bil pa človek rešen, bilo je Jezusu krvaveti in umreti na križu.* Zato nadaljuje isti učenik: *Več hvale sem dolžan, o Jezus, tvojemu trpljenju, s katerim sem bil odrešen, kakor tvojim delom, po katerih sem bil vstvarjen; kaj bi mi bilo namreč pomagalo, da sem rojen, ko bi ne imel*

upanja, da bom odrešen. Po pravici torej vpraša sveti apostol Pavel: Ali ne veste, da niste sami svoji? Zakaj odkupljeni ste s predrago ceno. Nobeden izmed nas ne živi sam sebi, nobeden sam sebi ne odmrje. Zakaj ako živimo, živimo Gospodu, ako umrjemo, umrjemo Gospodu; naj torej živimo ali umrjemo, Gospodovi smo. Zato je namreč Kristus umrl in od mrtvih vstal, da bo kraljeval nad mrtvimi in nad živimi.

Kristus torej, naš Odrešenik, je naš Gospodar in bo zato tudi naš Sodnik. Zato so vlečili Izveličarja na zemlji od sodnika do sodnika pred Jude in nevernike, da bo tudi on sojen po krivici od ljudi, sodil sodnji dan vse ljudi: žive in mrtve, kakor sam pravi: Oče ne sodi nikogar, ampak je vso sodbo izročil Sinu, da tudi Sina vsi časté, ki časté Očeta. In zato se moramo vsi prikazati pred sodnji stol Kristusov, da vsakdo prejme, kakor je delal v svojem telesu dobro ali hudo.

Bog je torej naš neomejeni gospodar, ki za svojo vlado ni nikomur odgovoren, v njegovi roki je naše življenje in v njegovi oblasti naša večnost.

4. Dovršil in na veke vtrdil pa bo Bog svoje gospodarstvo v večnosti, kjer bo angelje in izvoljene svoje na veke osrečeval v nebesih, zavržene pa v peklu vekomaj kaznoval. S tem namreč bodo dosegli angelji in dobri ljudje svoj namen v Bogu in s tem bo tudi izpolnjen namen vstvarjenja, ker: *On bo prebival med njimi, in oni bodo njegovo ljudstvo in On, Bog sam, bo ž njimi njih Bog.*

Pa tudi zavrženi bodo na svojem kraju za vselej, ker so se odvrnili od Boga in ga niso hoteli spoznati za svojega vladarja na svetu. Zato Marija poveljuje Boga kot gospodarja vseh stvari, ona oznanuje v svarilo vsem ljudem, da Bog tudi izvršuje svojo oblast nad dobrimi in hudobnimi, ker vrže močne s prestola in povzdigne ponižne. Zato hoče Marija reči: *Kralji poslušajte in bodite modri, ker Gospod vam je dal*

oblast in Gospod bo preiskal vaša dela in sodil vaše misli, ker Bog ne gleda na osebe in se ne méni za imenitnost, ker je vstvaril majhnega in velikega in za vse enako skrbi.

V svarilen vzgled za to nam bo Nestorij, ki je postal proti koncu četrtega stoletja patrijarh Carigrajski. Nekaj časa mirno vodi svojo škofijo; ko se pa čuti dovolj trdnega, hitro pokaže svoje krivoverske rogove. Očitno začnè učiti v cerkvi, da kristijani Marije ne smejo imenovati Matere božje, da je ne smejo častiti, kakor neverniki časté svoje boginje. — Znano pa je, kako goreče je tedaj ljudstvo posebno po vzhodnih krajih častilo Marijo; zato se vzdignejo duhovni in ljudstvo ter zvesti Bogu zapusté nezvestega pastirja. Glas začudenja in nevolje se čuje kmalu po vsem svetu in hitro skliče papež Celestin škofo katoliške cerkve v Efez na cerkveni zbor, da že v kalu zatró to krivo vero. Zberó se v cerkvi in ko vse ugovore ovržejo, pride zadnji dan, ko imajo naznaniti razsodbo. Ljudstvo v trumah čaka pred zaprtimi cerkvenimi vrati. Ko se zvečerí, tedaj se odpró vrata in vesel glas zadoni med ljudstvo: Marija je res Mati božja! — Marija je res Mati božja: ta glas se je ponavljal med množico, zaslišijo se v

temno noč lepe Marijine pesmi, ki poveljujejo Marijo kakor Mater božjo; nočna tmina se umakne čudoviti svetlobi, ker prebivalci so v svojem veselju razsvetlili mesto in tako poveljevali Boga, ki se je očitno potegnil za čast svoje matere. Tedaj začelo je ljudstvo moliti: Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri; in ta glas se milijonkrat ponavlja sedaj vsaki dan in bo odmeval do konca sveta! Nestorij pa je bil odstavljen in živel še nekaj let, a se ni spokoril; v kazen pa mu je že tukaj odgnil pred smrtjo jezik, s katerim je skrunil čast Matere božje.

Tako se je tudi tukaj pokazal Bog mogočnega Gospodarja ter dal čast Mariji, katera ji gre med vsemi stvarmi.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je za nas križan bil. — Marija, Mati Jezusova, pa je stala pod križem, pravi sveto pismo. — Kristijani, tudi mi se z Marijo radi mudimo pod križem, ker tukaj se nam lajša trpljenje, tukaj se nam manjša dolg, tu pri umirajočem Jezusu umirajo tudi naše strasti!

Dvajseti dan.

Marija slavi Boga, ker ponižuje mogočne in povišuje pravične.

Čudovita je modrost in previdnost božja, katero Bog razodeva kot vladar vsega stvarjenja. *Ona deluje od konca do konca in vse prijetno vravnava*, beremo v bukvah Modrosti. Bog pazi na vsako najmanjšo stvar in tudi najimennitnejša se ravna po njegovi previdnosti. Zato vpraša Izveličar: *Ali ne prodajajo pet vrabcev za dva vinarja? In ne eden od njih ni pozabljen pri Bogu. Celó lasje so vsi prešteti na vaši glavi.*

Toda Bog v svoji neskončni modrosti ne povrne in ne kaznuje vsega že na tem svetu, ker se naše življenje ne konča na tem svetu; ampak on plačuje in kaznuje po svoji skrivnostni previdnosti tako, da vsakdo lahko spozna, da je Bog vsemu gospodar, pa da tudi lahko sprevidi, da si marsikaj storjenega na svetu, dobrega in hudega, pridrži za dan sodbe. Zato mi ne bomo nikoli mogli popolno umeti previdnosti božje, s katero vlada svet, ampak bomo rajši z Marijo slavili vsemogočno

previdnost božjo, ki mogočne pahá s prestola in nanj posaja ponižne.

V ta namen si oglejmo, kako Bog vlada mogočne in ponižne in posebno kako to izvršuje Sin božji, kateremu je Oče sodbo izročil.

Mogočne je pahníl s prestola in povíšal ponižne. Te Marijine besede potrjuje v vseh časih zgodovina človeštva. Ni ga ljudstva na svetu, ki bi samo ne bilo priča takih božjih sodbá. Bog je po Jozui 31 kananejskim kraljem vzel kraljetva in jih izročil ubogemu ljudstvu Izraelskemu. Bog je ošabnega Savla, kralja Izraelskega, zavrge, in na njegovo mesto postavil Davida, priprostega pastirja, ki pozneje v svojih psalmih kakor kralj in pevec prelepo opeva to skrivnostno vlado božjo, rekoč: Visoko nad vsemi narodi je Gospod in nad nebesi je njegovo veličastvo. Kdo je, kakor Gospod, naš Bog, ki prebiva na višavi, in na nižave gleda v nebesih in na zemlji, kateri majhnega dvigne iz prahu, in iz blata poviša reveža, da ga posadi

med kneze, med kneze svojega ljudstva. Na vislicah je strepetal prevzetni Aman, katere je bil pripravil ponižnemu Mardoheju, nasledniku svojemu na častnem mestu. Skoro vsem knezom in mogočnejšem sveta je Bog ob prihodu Kristusovem na svet vzel kraljeva žezla ter jih združil v mogočni roki Avgustovi. V onem času je vzel kraljevo palico tudi zadnjim kraljem Izraelskim in tujec je gospodoval v Jeruzalemu. — Po prihodu Odrešenikovem je Bog grozovitega Heroda vrgel črvom v živež, ker se je pregrešil nad Najsvetejšim; Pilata je pahn timer z njegovega sodnijskega prestola in zavrgel je nekda izvoljeni, prvorojeni narod judovski, ki je zakrkn timer v svoji hudobiji; razdejal je cvetoče mesto Jeruzalemsko in njegov kras in ponos: veličastni tempelj je zdrobil v prah. — In pozneje, kako mogočno se kaže vladanje božje v rimskem cesarstvu! Cesar spodnašal je prestol cesarju, in vojaki in podložni so se vsedali na kraljeve prestole, dokler kralji in narodi nekda

skoro vsemogočnega cesarstva rimskega niso izginili iz sveta, kakor izgine na cesti prah, ko se vzdigne vihar ter ga odnese seboj. — In tako mogočno vlada Bog do današnjega dne. Koliko je bilo po različnih deželah in državah že do sedaj kraljevih prestolov in kraljev, ki so se vzdignili zoper Boga in Maziljenca njegovega — a izginili so in ni jih več.

Tako vidimo, kako res Bog vlada in vodi tudi mogočne; kako da ima torej Marija prav, ko pravi, da Bog paha mogočne s prestolov in povzdiguje ponižne.

Enako kakor s kralji pa Bog ravna tudi s podložnimi. Ako so narodi skromni, vdani Bogu in pobožni, blagoslov božji se očitno kaže nad njimi; ako se pa narod spridi, vzame mu Bog dobre vladarje, kakor beremo v knjigi pregovorov: *Ako dežela greši, imela bo mnogo vladarjev; ako so pa ljudje modri, in razumejo, kar se jim reče, bo podaljšano življenje vladarjevo.* — Hudobne narode Bog tudi kaznuje s slabimi nesposobnimi vladarji, kakor pravi Izaja

prerok: *Otroke jim bom dal, da jim bodo vladali in slabotneži jim bodo gospodovali, in med narodom stiskal bo drug drugega, vsak svojega bližnjega; otrok se bo upiral staremu, in majhen mogočnemu.*

Kraljem torej in podložnim, višim in nižjim treba, da se klanjajo Bogu, sicer jih kaznuje s svojo mogočno desnico in zato je treba, da goreče molimo drug za drugega, kakor piše sv. Pavel: *Prosimo vas tedaj pred vsemi rečmi, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočila in zahvale za vse ljudi, za kralje in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli v vsi pobožnosti in čistosti. Zakaj to je dobro in dopadljivo pred Bogom, Izveličarjem našim.*

Tako vidite, predragi, kako se v vseh rečeh, velikih in majhnih, pri vseh ljudeh mogočnih in nizkih kaže vladajoča previdnost božja. Posebno skrb pa obrača Kristus na svojo nevesto, na katoliško cerkev, ker je ravno katoliški cerkvi obljubil posebno varstvo in ker pri njej ostane vse dni do konca sveta. Kdor se

torej vzdigne zoper cerkev, postane tudi sovražnik Kristusov in nad takimi Kristus, kralj, kaže svojo posebno maščevalno šibo, ker on bo kraljeval toliko časa, da položi vse sovražnike v podnožje svojim nogam. In zato Marija, polna svetega navdušenja, poveljuje Boga, ki se vsem stvarjem kaže neomejenega gospodarja, ki skrbi za vse kakor oče, ki plačuje vsakemu, kakor zasluži, ki zato: mogočne, prevzetne pahá s prestola in nanj posaja ponižne. In to že večkrat stori v tem življenji, kakor nas prepriča pričujoči vzgled:

Leon, s priimkom Tracij, je bil stotnik v starodavnem vzhodnem cesarstvu. Šel je nekega dné iz Carjigrada na deželo. Ko je hodil po prostranem polji, slišal je, kako da nekdo od daleč z obupnim glasom kliče na pomoč. On gré vedno proti kraju, od koder se je slišal proseči glas. Pride do nekega grmovja, kjer zagleda slepega reveža, ki se je oddaljil s ceste in iskajoč pravega pota se v goščavi izgubil. Stotnik ga potolaži, prime za roko, ga vodi iz grmovja zopet na cesto; nato ga še nekoliko časa spremlja do kraja, kjer je večkrat sedel slepi revež in

ubogajme prosil. Toda revež ga poprosi ter mu reče: Gospod, bili ste tako prijazni, da ste me izgubljenega zopet pripeljali na pravo cesto, prosim vas še za požirek hladne vode, ker zapuščенost, vročina in vpitje so me tako užejile, da mi skoro ni več mogoče žeje prenašati. To prošnjo uslišati ni bilo lahko za Leona, kajti daleč na okrog je široko polje brez studencev in vodá; toda reveža, katerega je rešil iz gošče, tudi ni mogel sedaj pustiti, da bi omagal od žeje. Imel je usmiljeno krščansko srce, in zato poskusi in hodi na vse strani, kje bi zagledal kako vodo. Že je hotel po dolgem iskanju vrniti se, kar zasliši iz višave glas: „Leon!“ On pogleda in posluša. In zopet čuje besede: „Pojdi globeje v gozd, tam boš našel mlako, napolnjeno z vodo. Napoj z vodo žejnega reveža, z blatom pa pomaži mu oči, da bo spregledal.“ Stotnik se čudi besedam ter vpraša: „Kdo je, ki iz nebeških višav tako prijazno govori z nevrednim služabnikom?“ „Jaz sem, Marija“, zasliši stotnik glas, „ki sem gledala tvoje usmiljenje in trud, ki si ga imel s slepim revežem. Bog je milostljivo blagoslovil delo tvojega usmiljenja, revež bo napojen in pogled mu bo povrnen, tebi pa bo Bog izročil vladarstvo mogočnega kraljestva. Ti pa, v časti povzdignen, spomni se kraja, kjer boš našel mlako in vodo, in postavi na

onem mestu cerkev meni v čast.“ Leon hití, najde vodo, zajme jo s svojo čelado ter hití k revežu, ki napojen in ozdravljen na očeh s svojim dobrotnikom hvali Marijo, ki se je svojim otrokom skazala tako milostno. Kmalu nato umrje cesar Marcijan brez naslednikov in česar bi ne bil nikdo pričakoval se je zgodilo: vojaki in ljudstvo izvolili so si Leona Tracija za svojega vladarja, ki je rad zahajal v krasno cerkev, katera je stala na onem kraji, kjer mu je bila Marija milostna in mu napovedala, da ga bo Bog ponižnega in usmiljenega povišal ter ga postavil na kraljevi prestol.

Če ne prestola na tem svetu, nam bo gotovo Marija sprosila stalni prestol v nebesih, če bomo posnemali ponižno deklo Gospodovo.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je za nas križan bil. — Za strašnim velikim petkom nastopil je trpečemu Jezusu slavno veliki dan, ko je obhajal slavno zmago nad smrtnimi silami. Tudi nam po kratkem življenji nastopi dan večnosti: skrbimo torej, da bomo tukaj trpeli s Kristusom in se zato z njim v nebesih veselili na veke!

Edenindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ki se kaže vladarja ob smrti, ob sodbi in v večnem povračilu.

Videli smo do sedaj, kako Bog v svoji neskončni pravičnosti že na tem svetu prevzetne grešnike kaznuje in ponižne vernike podpira in povzdiguje. Vendar pa se vselej in povsod ne prikaže pravica božja dobremu ali hudobnemu na tem svetu, ker to življenje je le poskušnja, katero moramo dostati za večnost. Tukaj na zemlji vlada zato bolj ljubezen božja, kakor pa njegova pravičnost. Toda ko se nagne dan časnega življenja, ko mine čas poskušnje, mine ž njim tudi čas milosti in začne se za vsacega dôba ojstre pravice božje v večnosti. Tedaj razodene Bog nad vsakim svojo vladarjevo in sodnikovo oblast in vsakdo bo prejel povračilo po svojih delih.

V smrti, pri sodbi in v večnem povračilu bo najbolj očitna pravica božja, tedaj se bodo nad vsakim do pike natanko splovale besede Marijine pesmi: *On je pahnil*

mogočne s prestola in povzdignil je ponižne.
In ravno to si sedaj natančneje ogledjmo!

Kristus, naš kralj, bo posebno o b smrti, ob sodbi in v večnem povračevanju vsakemu pokazal, da kdor se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.

1. S smrtjo Bog pahne s prestola vso človeško moč in mogočnost. Krono, žezlo, škrlat treba je tedaj kralju zapustiti in krije ga priprosto oblačilo mrtvaško; s smrtjo Bog pokoplje vso posvetno čast: ni več visokega stanu, ni več imenitne službe, izgubé se častni naslovi, vse treba pustiti na zemlji in telo se položi v jamo, da se združi z materjo zemljo v prahu; smrt zlomi vojskovodji zmagoslavni meč, učenjaku zaprè usta in izmakne pero, umetniku razdrobi dleto, čopič — vsi se morajo umakniti in drugim napraviti prostor in njih slava je ž njimi pokopana za vselej. Tedaj pa bodo morali spoznati ljudje, ki niso služili Gospodu vseh gospodov, rekoč: *Kaj nam je pomagal napuh? Kaj nam koristilo*

blesteče bogastvo! — Upanje brezbožnih je kakor cvetlični prah, ki ga veter odnese, in kakor tanka pena, ki jo vihar upihne, in kakor dim, ki ga sapa razžene. in kakor spomin na mimogredočega dnevnega gosta.

Ponižne pa smrt poviša: zakaj s smrtjo mine zanje revščina, ki jih je stiskala, zaničevanje, ki jih je povsod spremljevalo, trpljenje, pod katerim so vzdihovali; posušé se solze, ki so jih točili in žalost se umakne veselju, kakor je pisano: *Bog bo obrisal vse solze od njih oči; smrti ne bo več, ne žalosti, ne tožbá, ne bolečine, ker minulo je poprejšnje.* In večna Modrost pravi: *Pravični pa bodo živeli in pri Gospodu bo njih plačilo in zanje bo skrbel Najviši. Zato bodo prejeli slavno kraljestvo in lepo krono iz roke Gospodove; ker s svojo desnico jih bo varoval, in branil s svojo sveto roko.* In napuhneni bodo gledali to slavo pravičnih in se čudili, rekoč: *Mi neumni smo imeli njih življenje za nespamet in njih konec za nečast. Glejte, kako so sedaj*

prišteti med otroke božje in njih delež je pri svetnikih! — Tedaj smo mi zgrešili pot resnice in luč pravice nam ni svetila in ni nam vzhajalo solnce spoznanja! In sveti Duh pristavi: *Tako bodo govorili grešniki v peklu.* Zares: Pravico božjo kaže naš Gospod ob smrti, ker takrat pahne s prestola mogočne in ponižne poviša!

2. Posebno strašna se nam pa pokaže pravica božja sodnji dan. Takrat bodo zdrobljeni vsi prestoli, le en prestol se bo svetil na oblakih neba, na katerem bo sedel in sodil neskončno pravični Sodnik. Vsak se bo moral pred njim zagovarjati, kako je obračal svojo oblast in svojo čast, kako je gospodaril z bogastvom, ki ga mu je Bog naklonil. Vsak bo moral odgovoriti, kako je spolnoval svoje dolžnosti, kako je spolnoval božje in cerkvene zapovedi, kako je vladal svoje misli, želje, besede in dejanja. Za vse to bo treba odgovarjati pred Sodnikom, kateremu ni nič skrito, ki preiskuje srca in obisti. Pred njim

bodo vsi ljudje stali in ne bo se poznalo, kdo je bil kralj, kdo podložen, kdo bogatin, kdo berač, kdo slaven, kdo pozabljen — vsi bodo enaki, razdeljeni in ločeni le po svojem zasluženju, po svojih delih, dobrih ali hudih. Oj kako grenki, kako strašni trenutki za ošabne grešnike, katere bo pravični Bog sodil vpričo vseh ljudi. Zato pravi o takih sveto pismo: *S strahom v spominu na svoje grehe se bodo bližali, in tožile jih bodo njih lastne hudobije.* O pravičnih pa velja beseda božja: *Takrat bodo pravični z veliko stanovitnostjo stali nasproti onim, ki so jih stiskali in jih oropali sadu njih dela.* Pač da, kam se hočejo tedaj grešniki obrniti? Kamor pogledajo, vse jih toži: Sodnik, ki so ga prevzetni zaničevali, in ljudje, katere so neusmiljeni stiskali; zato bodo obupani klicali goram: Padite na nas! in hribom: Pokrijte nas! Toda ne bo ga, ki bi pokril njih sramoto sodnji dan. — Ozrimo se pa na pravične sodnji dan; o njih pravi sveto pismo: Pravični se bodo tedaj

svetili in lesketali kakor zvezde; ljudstva bodo sodili in gospodovali narodom in Gospod bo njih Bog na veke! — Da, sodnji dan bo pričal, kako resnično Marija govori: *Pahnil je mogočne s prestola in povišal ponižne!*

3. In večno povračilo, katero prejmo grešniki in pravični, bo celo večnost potrjevalo resničnost teh Marijinih besed.

Kakošno pa bo povračilo pravičnih? Poslušajmo, kaj o tem govori Bog sam: *Potem reče kralj onim, ki bodo na njegovi desnici: Pridite, blagodarjeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, katero vam je pripravil od začetka sveta!* Ponižne torej bo povišal, jim dal kraljestvo in prestol, kjer bodo kraljevali vekomaj. Na levi zbranim pa poreče: *Proč od mene, vi prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudobnemu duhu in angeljem njegovim* — pahneni bodo s prestola svojega napuha v brezdno, kjer je jok in škripanje z zobmi. Tedaj, ko bodo pravični povišani iz časnega poniževanja

na kraljeve prestole nebeške, in ko bodo prevzetni grešniki s posvetnih višin, s časnih prestolov strmoglavljani v brezno pogubljenja, tedaj se bo na veke splovala Marijina beseda: Mogočne je pahnili s prestolov in povišali ponižne!

Kristijan moj, kje bo takrat naš prostor, ali na desni ali na levi? Kje bo takrat naš delež, ali na večnem prestolu v nebesih, ali v globinah pekla? Težko je na to odgovoriti; toda upati smemo za trdno: Kdor se bo z Marijo tukaj poniževal, povišan bo tudi z Marijo v večnosti. — Kako da Bog vlada vse pravično, poduči naj sledeča pri-godba:

Na Španskem pride k zdravniku, Fabas-u po imenu, mož z veliko rano na nogi, katero so mu črvi glodali. Zdravnik mu daje zdravila — a vse zastonj. „Zdravnik“, pravi bolni mož, „vi me ne bote nikoli ozdravili, jaz ponesem to rano v grob, povem vam namreč še-le sedaj, kar bi bil moral povedati prvi dan. Dvajset let star stopil sem l. 1793. med vojake z dvema tovarišema iz vasi, Francetom in Tomažem. Bili smo mladi,

razuzdani in brezverni, bili smo popolni norci. Kot vojaki pridemo o priliki na potu do neke mnogo obiskovane Marijine podobe. Da bi ljudi dražili in pokazali svojo hudobijo, zgrabi Tomaž za puško in vstreli — zadel je podobo na čelo; za njim pomeri France in krogla zadene prsi. ‚Vstréli‘, vpijeta na-me, bal sem se ju in vstrelil sem in krogla je zadela — nogo. Neka žena, ki je videla to grozodejstvo, nam reče: ‚Brezbožneži, v vojsko greste, a ne bo se za vas dobro končala.‘ — Mi hitimo dalje in boji se začnó. Prvi boj je bil srečen, zapodili smo sovražnika v beg in ko vodja ukaže, da obstojimo, začuje se pok izza skale in Tomaž ležal je mrtev, zadet v čelo, kamor je on zadel Marijino podobo. France mi žalosten reče: ‚Jutri pridem jaz na vrsto.‘ In res je bilo. Drugi dan smo morali bežati in na begu je zadela krogla Franceta in mu skozi hrbet na strani predrila prsi. Ves obupan je klical po duhovna, a predno je prišel, je bil France mrtev. In sedaj sem jaz na vrsti, si mislim. Toda vojska se srečno konča in nevarnost mine. Pa ko smo se nekega dné tovariši vadili v orožju, sproži se enemu puška in strel oprašne mojo nogo. Poklicani zdravnik pravi: ‚V dveh, treh dneh bo vse dobro!‘ — Toda minulo je že 20 let in še ni dobro in nikoli ne bo, ker Bog ne dovoli, da bi se norčevali iz njegove Matere.

Vendar nekaj je dobro za-me. Rana na nogi mi je ozdravila rano na duši, in dasi bom nesel rano na nogi v grob, upam, da bo Bog milostiv saj moji ubogi duši pri sodbi.

Naloga:

Molite: 5 Češčena Marij in prvo skrivnost častitljivega dela svetega rožnega venca: Ki je častit od smrti vstal. — Kristus je vstal iz groba in rane na njegovem telesu so bile poveličane. — Kristijan, preišči danes in jutri svojo dušo in preglej, če ni tudi tvoje duše ranil smrtni greh. Izprašaj torej nocoj prav skrbno svojo vest!

Dvaindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ki pravično in radodarno deli ljudem natorne darove.

Slavila je do sedaj Marija Boga kot Stvarnika nebes in zemlje, poveličevala ga je kot Odrešenika, ki je posebno njej in po njej vsemu človeštvu donesel rešenje; Marija je občudovala njegovo svetost in moč, katero molimo; njegovo usmiljenje, ki nas vabi k

sebi; in njegovo neskončno pravičnost, ki nas napolnjuje s svetim strahom. Sedaj pa Marija začenja hvaliti Boga, ker je neskončno dobrotljiv in radodaren do vseh svojih stvari, posebno pa še do ljudi. Dela njegove dobrotljivosti nam Marija oznanja, rekoč: *Lačne napolnjuje z dobrotami*, da bi jih spoznali in bili Bogu zanje hvaležni, ker sicer se bo nam godilo, kakor Marija dalje pravi: *Bogate pa odsloví prazne*. Dobrotljivost božjo bomo spoznali, ako pomislimo, kako nam je Bog radodaren v časnih potrebah, v čeznatornih darovih in v darovih, ki jih deli v večnosti. Spoznali bomo, kako modro in pravično Bog ljudem kaže svojo dobrotljivost in srca naša se bodo topila toliko večje hvaležnosti do Boga, kolikor jasneje nam bodo znane njegove dobrote. Zato bomo z Marijo tri večere poveličevali radodarno dobrotljivost božjo: nocoj si oglejmo, kako nam je Bog radodaren v časnih potrebah in kako je pravičen pri svojih darovih.

Skoro da najslabši in najnepopolnejši med vsemi stvarmi, ki se rodé,

pride človek na svet. Kako ubogo je dete v zibelki! Nič, prav nič si samo ne more pomagati; glada bi umrlo, ko bi mu Bog ne preskrbel dobre matere, prve in največje prijateljice njegove. In tudi ko človek dorase, koliko potreb ima na vse strani: Treba mu je živeža, obleke, stanovanja, treba mu je vzgoje in naukov; na vseh straneh ima polno sovražnikov, polno nevarnosti. V vsem tem si on sam iz svojih moči ne more pomagati, za vse to potrebuje Boga, ker Bog mu daje vse, kar ima in v božjih rokah je prihodnost človekova.

Zato nima človek na svetu nič varnega in zanesljivega. V čegavi oblasti je kmetov dvor in njegove žetve? Ali ima kupec v svoji oblasti kupčijo in blago in kupovalce? Ali je uradnik varovan na svojo službo, bogatin na svoj denar, narod na svoje blagostanje? Kdo more reči, da bo jutri še imel, kar ima danes, sploh da bo jutri še živel? Vse torej, kar smo in kar imamo, nam je Bog dal, zato prosi David Gospoda,

rekoč: *Jaz pa sem reven in ubog, o Bog, pomagaj mi!* Zato vprašuje sveti Pavel: *Kaj imaš, da bi ne bil prejel, ako si pa prejel, čemu se ponašaš, kakor da bi ne bil prejel?* In zato nas je Kristus učil moliti: *Daj nam danes naš vsakdanji kruh!*

Te resnice, kristijani moji, nas morajo pač ponižati pred Bogom; ker reveži smo pred Bogom vsi, in kaj je bolj zopernega, kakor prevzeten berač? In kdo je večje kazni vreden, kakor revež, ki nabrane darove zapravlja in v slabo obrača? Toda ali ne dela tega tudi grešnik s časnimi darovi, katere prejema od Boga? Zakaj mi nismo gospodarji svojega časnega imetja, ampak mi je le oskrbljujemo. Zato pravi naš Gospod: Veliko bom tirjal od onega, komur sem veliko dal in veliko zahteval od onih, katerim je veliko izročenega. In v tem pomenu pravi Marija: Bogate pa Bog odslovi, da prazni odidejo, in sicer tudi v časnih potrebah, kar se nam bo sicer čudno zdelo na prvi pogled; a nam vsakdanja

skušnja potrjuje. Bogatin, ki je tudi kakor vsi ljudje vstvarjen za Boga, in je le v Bogu popolno srečen, ni zadovoljen in pokojen tudi pri vsem svojem bogastvu in na njem se spolnujejo besede Jezusove: Kaj pomaga človeku, ako pridobi ves svet, če pa na svoji duši škodo trpi? Bogatin večidel nima nikoli dovolj; kolikor več mu dá Bog, toliko več želja mu še obudi satan pri imetji; kolikor več časti vživa na svetu, toliko bolj bi bil še rad povišan v slavi. In nenasitljiv je tudi v svojem vživanju, z najbolj potratnimi veseliciami ni zadovoljen. Zato prav pravi sveti Ambrož: Nič ne nasiti lakomnega bogatina; kolikor več ima, toliko več še želi. Bogatin je kakor brezdno, ki se ne dá napolniti, vedno lačen in žejen po zlatu, katerega mu je vedno premalo. Zato tak ni nikoli nasičen, ker že pregovor pravi: Lakomnik nima (ker si ne privošči), zapravljivec ne bo imel (ker bo vse potratil). Ta pregovor potrjuje Marijino besedo: Lačne bo odslovil, da prazni, ne-

nasičeni odidejo, ker pekel in brezdno nista nikdar sita, ravno tako človeške oči niso nikdar site, beremo v svetem pismu. Preg. 27. 20. Dalje je bogastvo zeló nezanesljivo in nestalno; polno je sovražnikov, ki nanj prežé, in zgodi se mnogokrat, da je bogatin, ki je gradove kupoval, nazadnje vesel, da ga revež prenoči v svoji koči. Posebno to Bog dopusti nad takimi, ki časnih darov niso prav obračali. In nazadnje: ko bi tudi človek imel v življenju vsega v obilnosti, vendar le na koncu življenja prazen odide s sveta, ako si ni nabiral zakladov za nebesa, katerih rja ne razjé in molji ne snedó, ako si ni z denarnim mamonom kupoval dobrih del. Večno resnične namreč ostanejo besede, katere Bog govori po svojem apostolu: Nič nismo prinesli na svet in brez dvoma tudi nič seboj ne ponesemo. Kdor si torej ni nabral zaslug za nebesa, bo prazen odšel s tega sveta. In gorjé mu, ker o takem pravi sv. pismo: Umrl je pa tudi bogatin in je bil pokopan v peklo.

Iz tega spoznamo, da revščina ni taka nesreča, kakor ljudje navadno mislijo in da bogastvo ni tolika sreča, kakor svet navadno sodi. Revščina namreč človeka vodi k Bogu, ker v sili se človek najraje spominja Boga, pomanjkanje ga priganja k delu, ki ga varuje greha, največje nesreče za človeka. Kako pa je nasproti pri bogatinu nevarnost za dušo velika, da se vdá lenobi in pohajkovanju, ki je začetek in mati vsakateri pregrehe. — Bodimo torej bogati ali revni, nikoli ne pozabimo, da imamo vse od Boga v ta namen, da si z imetjem ali pomanjkanjem služimo nebesa; nikdar pa neredno in krivično ne hrepenimo po preobilnem posvetnem blagu, ker pravi sv. Pavel: Tisti pa, ki želijo obogateti, padejo v skušnjave in zanjke satanove in imajo mnogo nekoristnih in škodljivih željá, ki vodijo človeka v nesrečo in pogubo. Raji pa se držimo besed modrega v sv. pismu, ki pravi: *Gospod, ne dajaj mi ne uboštva, ne bogastva; podeli mi le, kolikor mi je v živež potreba,*

da morda presit ne bom napeljevan te tajiti in ne rečem: Kdo je Gospod? ali da po revščini prisiljen ne kradem in ne prisegam po krivem pri imenu svojega Boga. V vseh časnih stiskah pa se zaupljivo obračajmo k Mariji, ki nam rada pomaga iz stiske, kakor vas prepriča sledeča dogodka:

Sedanji sv. oče Leon XIII. so bili nad 30 let nadškof v Perudžiji. L. 1853. in 1854. bili so za škofijo Perudžijsko slabi časi, in v tem letu se je to-le zgodilo: Pomladi je skoro neprenehoma dežilo in poletje so vodé narasle, da je bila vsa žetev pod vodó. Perudžijanci so imeli posebne svetnike za svoje varuhe in z njih zastavami so hodili v procesijah ter prosili Boga milosti. Toda bilo je zastonj; solnce se ni hotelo prikazati in dež je lil neprenehoma. Sedaj se škof zateče k Mariji. V mestu imajo shranjen Marijin poročni prstan, zato se škof podá k mestnim očetom, da bi dovolili, da se vzame iz predala ter se slovesno v prosivni procesiji nosi okrog, da bi bil Bog na Marijino priprošnjo milostiv. Mestni očetje so se nekaj časa branili, ker je bil prstan mestna svetinja in pa ker ga še nikdo ni premaknil iz zakladnice; toda, ker nalivi le ne odjenjajo in škof

upanje daje, da bo Marija izprosila pomoč, slednjič očetje dovolijo. Škof izdā pastirsko pismo in povabi prebivalce vse škofije, naj se vdeležé procesije, pri kateri bodo duhovni nosili Marijin prstan. Bilo je 1. junija l. 1854. Nad 50.000 ljudi se je zbralo od vseh strani; dež pa je neprenehoma lil celo jutro. Škof se zbere z mestno duhovščino v cerkvi, a zaradi hudega vremena mu odsvetujejo, naj nikar procesije ne vodi po mestu. Toda škof poln zaupanja na Marijo, jim reče: „Pogum velja! Marija bo pomagala!“ In res, ko procesija stopi iz cerkve, dež pojenja, dasi gosti in črni oblaki prepregajo nebo. Na določenem kraju vzame škof v roke dragoceno svetinjo in ž njo dá blagoslov. In v tem trenutku razdeli se črn oblak in svetlo solnce posije na proseče, razsvetli dragoceni prstan in kmalu na to se nebo razjasni; od tistega časa ni več deževalo, in lakota, ki je vsled slabe letine grozila prebivalcem, bila je po priprošnji Marijini odstranjena.

Iz tega spoznamo, kako Marija vernikom pomaga tudi v časnih potrebah; ta dogodba nam pa tudi pojasnuje, zakaj imajo sv. Oče še vedno toliko zaupanje do Marije, da vernim pri vsaki priliki priporočajo njeno češčenje. Da bi pač

saj mi v tem oziru poslušali svetega Očeta!

Naloga:

Molite: 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je častit od smrti vstal. — Kristus živi po svojem vstajenju še 40 dni poveličan na zemlji. — Kristijan, ako si včeraj sprašal svojo vest, očisti jo v dobri spovedi, katero kmalu opravi za Šmarnice, da boš tudi ti kedaj s Kristusom živel poveličan v večnosti!

Triindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ki radodarno deli čeznatorne dobrote.

Besede Marijine, da Bog lačne nasituje z dobrotami, bogate pa odslavlja prazne, se izpolnjujejo v časnih zadevah, kakor smo sinoči slišali. Za to je imela Marija tudi dovolj dokazov pri svojem ljudstvu. Saj je Bog Izraelsko ljudstvo, ki je štel tri milijone duš, preživel skozi štirideset let, ko je brodilo po puščavi, z mano, katero jim je pošiljal iz nebes. Potem je hudobne Kananejce pregnal

iz dežele, v kateri se je cedilo mleko in mēd, in jo je izročil Izraelcem. Angelj hranil je lačnega preroka Elijo, in po preroku Habakuku je Bog rešil Daniela v levnjaku od smrti za lakoto. In ko je silna suša Izraelce v kazen obiskovala tri leta za vrstjo, je Bog čudovito množil hrano vdovi v Sarepti in njenim sinovom. — Tako Bog že v časnih rečeh skrbi za svoje zveste in kaznuje one, ki se zanašajo na svoje premoženje. — Toda s temi besedami Marija ne hvali Boga samo zaradi časnih dobrot, ampak prav posebno ga slavi tudi zaradi duhovnih dobrot in milosti, ki jih radodarno deli svojim otrokom.

Zato danes premislimo, kako Bog lačnim na duši, to je hrepenečim po milosti božji, deli svoje darove in kako bogatim, to je vnémarnim za dušno korist, take milosti odteguje.

1. Marija sama in druge hčere Izraelske so nam priče, da Bog res lačne napolnjuje z dobrotami, bogate pa odslavlja prazne. Marija je bila lačna, je goreče hrepenela, da bi sveto živela in se nasitovala v ljubezni božji; bolj je

želela po tem, nego vse druge hčere Izraelske; zato je pa tudi Bog Marijo napolnil z dobrotami, zato jo je imenoval angelj milosti polno. — Nikdo ni tako zaželel po Odrešeniku, kakor Marija in zato ravno njej veljajo krasne besede božje: Milost si našla pri Bogu. Sveto, ki bo rojeno iz tebe, bo imenovano Sin božji. In ako se vprašamo, zakaj je Bog napolnjeval Marijo s tolikimi dobrotami, reči moramo, da zato, ker je ona tako hrepenela po milostih, ker je ona izpraznjeno imela svoje srce in iz njega odstranjevala vse nečimerno, vse posvetno, vse minljivo. Posoda torej je bila prazna in zato jo je Bog napolnil z milostmi.

Kjer pa Bog ne najde toliko hrepenenja, kjer je vse napolnjeno s posvetno nečimernostjo, tam seveda on ne more polniti srcá s svojo milostjo. Kakor torej lačen želi kruha in žejen kozarec vode, kakor raztrgan hrepeni po obleki, tako je tudi nam hrepeneti po milosti in Bog nas bo gotovo napolnjeval z duhovnimi dobrotami.

2. Te Marijine besede pa veljajo tudi o judih in paganih; pri teh se posebno kaže, komu Bog deli svojo milost in komu jo odteguje. Ali mar niso bili judje gledé duhovnih dobrot pravi bogatini nasproti paganom? Saj so vse imeli, kar jim je bilo potreba; imeli so pravo vero, božjo postavo, duhovne, daritev, svete bukve, preroke, ki so jim napovedovali največjo milost, namreč Odrešenika. Judje so bili izvoljeno ljudstvo in prvi poklicani v sveto cerkev; njim se je najprej oznanoval evangelij. Bili so torej res z vsem oskrbljeni, bili so res bogati v milostih! — Kaki reveži so bili v primeri ž njimi pagani! Imeli so sicer svojo pamet in prosto voljo in čutečo vest; sanjalo se jim je nekaj o pravem Bogu, imeli so sicer toliko milosti, da jim je bilo mogoče sodelovati za svoje izveličanje; toda kako grozno so bili zakopani v zmote in kako globoko so zabredli v strast in pregreho! Malike in satana so častili, za pravega Boga ni bilo ne tem-

peljna, ne altarja, ne duhovna! Res zapuščeni so bili in ubogi, seveda po lastni krivdi.

In kaj se je zgodilo z bogatimi judi, kaj pa z lačnimi neverniki? Bogate, pa nehvaležne in bogomorne jude je Bog zavrgel, revne in zapuščene nevernike pa je sprejel za svoje otroke. Apostoli so najprej judom oznanovali besedo božjo, a ker je niso marali, otresli so prah domače zemlje od svojih čevljev ter nevernikom oznanovali veselo oznanilo. Zato je rekel sv. Pavel antijohijskim judom: Vam je bilo treba najprej govoriti besedo božjo, ker jo pa zametavate in se ne čutite vredne večnega življenja, zato, glej, se obrnemo k nevernikom; saj nam je Gospod rekel: *Kot luč sem te postavil nevernikom, da jim boš v izveličanje do pokrajin zemlje. Ko so pa to slišali neverniki, so se veselili in slavili besedo Gospodovo, in verovali so, kolikor jih je bilo odločenih v večno življenje.*

Tako je Bog zavrgel svoje izvoljeno ljudstvo, odslovil jih je lačne; zapuščene nevernike pa je nasitil z duhovnimi dobrotami, s pravo vero in krščanskimi čednostmi, zato jim piše sv. Pavel: *Vi tedaj niste več gostje in ne tujci, ampak vi ste rojaki svetnikov in domačini božji.*

Kristijani, tudi naši pradedje so bili malikovavci; v svoji revii niso poznali pravega Boga; cerkvá niso imeli, marveč so na prostem po logih in dobravah častili svoje malike: belega boga in črnega boga; k Perunu so klicali za vgodno vreme, Striboga so prosili za srečo pri živini, boginji Ladi so izročali pomladnje poljske pridelke in pred grozno Morano so se tresli, ker jim je donášala smrt.

Tako so tavali naši očetje v temi in smrtni senci — lačni so bili na duši, ker jim sre ni hranila edino-zveličavna vera Kristusova — toda misijonarji se prikažejo tudi v naše kraje: ss. Mohor in Fortunat vsejeta seme prave vere,

ss. Ciril in Metod mu pozneje prilivata; da požene v krepko drevo, pod katerim sedaj mi verni in varni živimo v kato-liški cerkvi.

Dolžnost naša je torej, da smo Bogu hvaležni, ker nas je obdaril s tolikimi milostmi, in nam jih še vedno pomno-žuje, zakaj sicer je za nas nevarnost ve-lika, da nas zapusti, odsloví prazne, ter drugim ljudstvom prižge luč svete vere, ki bolj goreče hrepené po božjih darovih. Kako žalostno je torej, da imajo malo-marni kristijani dovolj časa za vse, le za svojo dušo poskrbeti, zato nikoli ne utegnejo. V delavnikih delajo od zore do mraka, v nedeljah pa pravijo, da morajo počiti in se poveseliti; na Boga pa, ki blagoslavlja delo njih rók, popolno pozabijo; takim veljajo grozne Jezusove besede: *Gorjé vam, ker vi ste že pre-jeli svoje plačilo; gorjé vam, ki se sedaj smejate, ker žalovali bodete in jokali; vse to se bo nad njimi izpolnilo; ker take Bog odsloví prazne. Nasproti pa: Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo.*

Blagor jim, ki hrepené po nebeških rečeh, po duhovnih dobrotah, ker njih hrepenenje jim Bog izpolni v večnem življenji, kakor nam kaže sledeči vzgled:

Na zahodno-indijskem otoku Trinidad imajo bolnišnico za gobove, katerih je dandanes žalibog še mnogo po onih krajih. Leta 1868. so prevzele to bolnico redovnice sv. Dominika. Bilo je vse zapuščeno. ko so prišle na otok; ni bilo ne kapele, ne stanovanja za sestre, le nesrečne gobove so dobile, ki so se kakor živi mrličji vlačili po otoku; strašno jih je bilo videti; enemu odpadle so že roke, drugemu noge, tretjemu je bolezen razjedala glavo in kamor so pogledale sestre, sami gobovi; razen sester ni nobenega zdravega človeka na celem otoku. Koliko trpljenja čaka tukaj uboge sestre; in pa še nekaj: gobova bolezen je nalezljiva, torej že vedó, kaj jih čaka, ako jih že poprej ne pobere strašna mrzlica. Toda sestre se vendar lotijo težavnega dela, saj jih je krščanska ljubezen prignala na otok, ta ljubezen pa zavoljo Boga vse pretrpi, vse upa, vse prenese. Najprej priredé prijazno kapelico in jo posveté Kraljici sv. rožnega venca in z njeno pomočjo strežejo kakor skrbne matere nesrečnim bolnikom, pa jih tudi pripravljajo za sveti krst, ker jih je med njimi veliko

nevernikov. Toda že leto pozneje 1869. pobere grozna mrzlica od 15 sestrá v 20 dneh 9, med njimi umrè tudi sestra prednica. Svet bo rekel: Uboge sestre, čemu so zapustile domovino, čemu so se podale na otok gobovih, kjer jih je čakala zgodnja smrt; pač čudne stvari, ki tako slabo obračajo dneve kratkega življenja! Toda kako so pa te bogoljubne duše same mislile? Poslušajmo, kaj piše sestra Marija Henrieta zadnji dan pred smrtjo gospej prednici v Evropo: „Ljubeznjivi Izveličar mi je tako dober, da mi dovoli, da vam še sama po pismu sporočim svoj zadnji ‚z Bogom!‘, preden umrjem! Kako sem vam hvaležna, mati prednica, da ste me poslali med gobove, kjer mi je Bog naklonil toliko milosti, kjer se bom tako kmalu zjedinila s svojim Odrešenikom. Vse sestre bom v nebesih pozdravila, vi pa prosite za-me, da kmalu pridem tje gori. Oj, kako sladko je umreti človeku, ki le po Bogu hrepeni! Z Bogom! mati prečastita; veselite se s svojo hčerjo, katero je izvolil Ženin, da jo kmalu popelje v nebesa! Z Bogom!“

Kristijani, sestra Marija ni bila bogata v časnem premoženju, saj je vse zapustila zavoljo Boga; a bila je bogata, ker ji je Bog podaril hrepenenje po nebesih in v plačilo večno življenje. Hre-

penimo tudi mi po čeznatornih milostih, da bodo tudi nebesa naša!

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je častit v nebesa šel. — Apostoli so po Jezusovem vnebohodu gledali v nebesa, kamor je Kristus odšel; glejmo radi tudi mi proti nebesom, kakor je gledala sestra Marija Henrieta, in smrt tudi za nas ne bo — strašna!

Štiriindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ki tako pravično ljudem deli plačilo v večnosti.

Ko poveljučujemo z Marijo pravico božjo, odgovoriti nam je še na ugovor, ki ga pogosto čujemo med svetom. Ako je Bog res neskončno pravičen, tako govoré ljudje, kako pa je to, da vidimo na svetu večkrat dobre in svete ljudi, kako da jih obiskuje bolezen in smrt, kako jih stiska revščina, koliko morajo pretrpeti zaničevanja? Nasproti pa poznamo brezbožne, neverne ljudi, katerim se

prav dobro godi, bogati so in zdravi in pri ljudeh uživajo obilno čast, kakor pravi sveto pismo: *Glej, grešniki so in vendar imajo na svetu vsega bogastva obilno.* O pravičnih pa tudi beremo: *Videl sem stiske, ki se godé pod solncem in solze nedolžnih, in ni ga pomočnika.* Ali ni to čudno? Kako so torej pri vsem tem resnične besede Marijine: Lačne napolnjuje z dobrotami, bogate pa odslovi prazne?

Ako ne pozabimo, da je ta svet za človeka le poskušnja in da plačilo ali kazen prejmemo še-le po smrti v večnosti, nam bo vse jasno. Tukaj vlada ljubezen božja, tam prevzame žezlo pravica Gospodova. — Da tudi mi kedaj ne bomo godrnjali nad previdnostjo božjo, premislimo nocoj, kako pravično Bog ljudem deli plačilo v večnosti!

Bog v svoji pravičnosti poplača vse, kar je plačila vredno, in kaznuje, kar je kazni vredno. Gotovo pa je, da mnogi grešniki na svetu tudi mnogo dobrega storé, da so usmiljeni do ubogih, pravični itd., toda njih dobra dela pa ni-

majo pri Bogu nobenega zasluženja za nebesa, ker so storjena v smrtnem grehu, zato Bog takim grešnikom plačuje že na tem svetu, da jim deli čast in telesno zdravje. Sami pa, ki v grehah živé in se jim vendar dobro godi, naj pomnijo besede Jezusove: *Resnično vam povem, taki so že prejeli plačilo.* Izvoljeni pa, ki živé v milosti božji, nabirajo si zakladov za nebesa, vendar imajo na sebi še mnoge slabosti človeške, zato jih pa Bog tukaj obiskuje z britkostjo, da jim bo v večnosti toliko lepši venec položil na glavo. In to nam pojasnjujejo skrivnostne besede sv. pisma: *Kogar Bog ljubi, ga tepe; kaznuje ga tukaj, da mu tam toliko prej lepše plačilo podeli.*

Po smrti človekovi pa neomejeno zavlada pravica božja. Pravični prejme po zasluženji svoje plačilo, hudobni pa svojo kazen. Pravičnim veljajo besede Jezusove: *Pripravim vam kraljestvo, kakor ga je Oče meni pripravil, in pravični ne bodo več lačni in žejni, ker jagnje jih bo*

paslo v sredi pred prestolom in jih vodilo k studencu žive vode in Bog bo obrisal vse solze od njih oči; kraljevali bodo ve-
komaj. Res: Lačne bo Bog napolnil z dobrotami! — Revež torej prejme v plačilo neizmerno bogastvo, trpin neskončno veselje, zaničevani večno čast; to naj nas tolaži, da govorimo s sv. Pavlom: *Zato se ne utrudimo . . . ker za sedanjo stisko, ki je kratka in ne težavna, pride na nas slava čez vse velika in večna.* Tega upanja pa nimajo krivični, ker so že prejeli svoje plačilo. Bogastvo so morali pustiti — in tlači jih reva; veselja zanje ni več, ampak večna žalost; časti so minule in sedaj uživajo neskončno sramoto. Ne morejo več reči: „Očenaš, kateri si v nebesih“, ne več: „Kriste usliši nas!“, ne več: „Pridi sv. Duh!“ kajti izgubili so Boga. Ne morejo več klicati: „Sveta Marija, svetniki božji, za nas Boga prosite“, ker izgubili so nebesa. Pa tudi zemljo so izgubili, ker so jo morali zapustiti. — Izgubili so torej vse, le nekaj jim je ostalo: večno trpljenje!

Zares, bogate grešnike Bog odslovi prazne! Prazne že na tem svetu, ker tudi v največjem šumu sveta ne morejo pozabiti za vselej, kaj jih čaka v večnosti, ker jim tudi tukaj čast in vživanje ni zagotovljeno do konca, da že na svetu morajo sami sebi ponavljati besede, katere govori duh božji, rekoč: *Mi smo se utrudili na potu hudobije in pogube, in hodili smo po trdih potih; nismo pa poznali pota Gospodovega.* Rojeni smo bili, pa kmalo smo izginili, a znamenja čednosti ne moremo pokazati, ker končala nas je hudobija naša.

Ko torej nastopi dan večnosti, nastopi ž njim tudi dan plačila, v katerem se bo celemu svetu natanko in popolno razodela pravična roka Gospodova, tedaj bodo videli vsi ljudje, kako resnične so besede Marijine: Lačne napolnuje z dobrotami, bogate pa odslovi prazne, Gledali bodo, kako bode Bog stiskane in zaničevane reveže povišal, kako jim bo Bog sam v večno plačilo; videli bodo pa tudi, kako prazno in minljivo je po-

svetno blago, ki samo človeka ne osreči, ampak ga pogubi, ako ga prav ne obrača.

Kristijan, te resne resnice imej pred očmi in dobro bo za-te v večnosti. Ako te tlači teža življenja, ne godrnjaj nad Bogom, ne obupaj, ker vedno bližje je za-te dan plačila; ako se pa veseliš časnih dobrot, ne pozabi, kako da je vse na svetu minljivo, ne bodi torej zadovoljen s tem, kar imaš, ampak vzbujaj vedno želje po nebesih; s časnimi darovi pa, katere ti je Bog naklonil, nabiraj si zakladov za večnost.

Vsi torej obudimo danes živo vero v neskončno previdnost božjo, ki nas vse vodi k pravi sreči, le da se mi ne branimo; ki nam pa tudi le toliko breme naloži, kolikor vé, da ga bomo zmagovali. Kadar se pa stiska pomnoži in pre-sega našo moč, jo Bog preloži in nam hitro pošlje svojo pomoč, kakor vas podučí pričujoča dogodba:

V Parizu sta živela mož in žena, oba delavca, v največji revščini. Dokler sta bila mlada in zdrava, preživela sta se skromno

in pošteno; a ko so jima odpovedovale roke na starost, tedaj se je v njijino stanovanje vselilo veliko pomanjkanje. Za večerjo sta hodila večjidel lačna spat, za kosilo bile so jima suhe skorje, katere sta zmočila v vodi. Vendar nista se mogla premagati, da bi šla prosit; kdor vé, kako delaven človek nerad prosi, jima tega ne bo zameril. Zato sta zadnji čas prodajala in zastavljala svojo borno obleko, da sta si sproti kupovala najpotrebnejšega za vsakdanji živež. Bila je neka sobota. Žena je bila slabotna. mož je ležal bolan na trdi klopi, zadnja capa je bila prodana in tudi skorjice kruha ne več v hiši. Sedaj sta plakala in molila k Bogu starčka-poštenjaka. V nedeljo bilo je še hujše; žena nazadnje vendar gré na cesto, da bi poprosila dobre ljudi za pomoč, a sramežljivi ni mogla prošnja iz ust. „Nič nisem dobila, sram me je prositi“, pravi možu, ko pride do smrti trudna domu. „Žena, nama je umreti; Bog je na naju pozabil!“ — „Ne!“ reče žena hitro in glasno, „Marija tudi, kakor mati, še čuje nad nama.“ Pri tem se spomni, da ima nekje še košček sveče, katere ni hotel nikdo kupiti; prižge in jo postavi pred podobico Matere božje. Tu poklekne žena in glasno molita z možem ter prosita za pomoč Marijo, tolažnico žalostnih. — Bilo je že pozno po noči in neki gospej, ki je čula pri svojem bolnem otroku,

se je čudno zdelo, kaj da v tako pozni uri pomeni luč pri starih stanovalcih, kjer je bilo po noči vedno tema. Morda se je pripetila kaka nesreča, morda je bolezen katerega napadla, ker sta stara, si misli gospa ter vzame luč, in gre gledat v sobico pod streho. Ko vrata odpre, skoro bi od žalosti omedlela: Po sobi vse prazno, na trdi klopi leži in stoče bolan mož, žena omahuje in povzdiguje roke proti podobici Marijini in konček sveče migljaje pojemlje pred podobico, zdaj, zdaj ugasne, in ž njo ugasneta morda tudi starčka — za lakoto. Gospa hitro povpraša, kaj je vzrok žalovanju in ko zve, nagloma izgine ter se kmalo vrne s krepko juho, ki pokrepča slabotna človeka. — Konček sveče, prižgan pred Marijino podobico, privabil je gospo v kraj revščine, ki pa se je spremenil po dobrotljivosti gospe v kraj zadovoljnosti.

O kako dober je Oče nebeški, kako skrbna je Mati božja in naša, da s tako neznatno stvarjo lajšata britkost trpečim ljudem. Slava tebi, Oče nebeški, hvala tebi, Mati božja, hvala na veke!

Naloga:

*Molite 5 Češčena Marij in skrivnost:
Ki je častit v nebesa šel. — Apostoli so po*

vnebohodu Jezusovem za njegovo vero veliko delali in trpeli, zanj razun sv. Janeza vsi tudi svojo kri prelili. — Kristus naj podpira tudi nas, da voljno prenašamo vsakdanje težave, ker vemo, da nam bo Bog še-le po smrti popolno poplačal naše zasluženje!

Petindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ki usmiljen zvesto spolnjuje obljube, katere je dal pravemu Izraelu.

Zadnje tri večere strmeli in občudovali smo z Marijo pravico božjo, s katero Bog deli časne, duhovne in večne dobrote, ki pa tudi po zasluženji kaznuje slehernega, kdor zanemarja in prezira njegove darove. Sedaj se Marija kakor hči Izraelska obrne k svojemu ljudstvu in slavi Boga, ki je ravno njenemu narodu, ki je ravno Izraelcem skazoval prav posebno svojo milost in zato pravi v svoji pesmi dalje: *Sprejel je Izraela, svojega služabnika, in se je spomnil svojega usmiljenja.* Tu ima pred očmi obljube, katere je Bog zvesto spolnoval Izraelcem, ko je ž njimi

sklenil posebno zavezo; gleda pa Marija tudi, kako so judje to zavezo raztrgali in kako je Bog poklical druge narode: duhovni Izrael, sveto cerkev, da v njej nadaljuje svojo zavezo, katero bo na veke potrdil v nebeškem Izraelu, v večnosti.

Zato hočemo z Marijo naslednje tri večere poveličevati Boga, ki je v svojih obljubah zvest pravemu, duhovnemu in nebeškemu Izraelu!

1. Ko so bili že skoraj vsi ljudje odpadli od pravega Boga, tedaj Bog pokliče Abrahama, rekoč: *Zapusti svojo deželo in svoje sorodnike in hišo svojega očeta, in pojdi v deželo, katero ti bom jaz pokazal.* Ni bilo lahko Abrahamu to storiti, zapustiti očeta in mater in vse, kar mu je bilo ljubo in drago na svetu. A ker je to storil zaradi Boga, zato ga je Bog blagoslovil s trojnim blagoslovom:

a) Ti se več nikar ne imenuj Abram, ampak Abraham, zato, ker sem tebe odločil, da boš oče mnogim narodom. Rasel boš v moči in postavil te bom čez ljudstva in iz tebe bodo izšli kralji. To je bil

prvi, časni blagoslov, s katerim je Bog osrečil pokornega Abrahama, in Marija slavi Boga, ki je zvesto spolnoval to obljubo.

b) V tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi, rekel je Bog Abrahamu, in mu s tem obljubil, da se bo iz njegovega rodu rodil Odrešenik, ki bo prinesel blagoslov vsem ljudem. — To je drugi duhovni blagoslov, odločen zvestemu služabniku. In Marija, ki je Odrešeniku izvoljena posoda, slavi zato v obljubah zvestega Boga.

c) Zavezo svojo hočem skleniti med seboj in med teboj in med tvojimi nasledniki v njih rodovih, večno zavezo, da sem jaz tvoj Bog in Bog tvojih naslednikov. Tako je v tretje Bog govoril Abrahamu in s tem ljudstvo njegovo izvolil za svoje ljudstvo, katero je po čudežih varoval, branil in množil, do dneva, ko Marija zato povečuje njegovo ljubezen, rekoč: Sprejel je Izraela, svojega služabnika, in se je spomnil svojega usmiljenja.

In Izraelcem je Bog zvesto spolnoval te obljube:

Bog namreč je rešil Izraelce iz egiptovske sužnosti, On je končal Kananecje, On je vedno Izrael branil pred sovražniki. Zato govori Bog sam Mojzesu: *To le povej hiši Jakobovi in to-le oznani sinovom Izraelovim: Videli ste, kaj sem storil Egipčanom, kako sem vas nosil na orlovih perotih in vas vzel k sebi . . . Kakor orel vabi svoje mlade, da bi vzleteli, tako sem jaz razprostiral svoje peroti, vas sprejel in nosil na svojih ramah.* — To zavezo je Bog ponovil na gori Sinajski, ko je dal zapovedi svojemu ljudstvu, in ko je pozneje Davidu obljubil, da iz njegovega rodu pride Odrešenik na svet; je to zavezo vedno ponavljal, ker je ljudstvu pošiljal preroke, da so ga vodili po pravem potu. Sploh moramo reči: kakor kralj je Bog vladal svoje ljudstvo, kakor oče kaznoval, kakor mati jih je ljubil in vnemal se zanje goreče, kakor ženin za svojo nevesto.

In kakošno mu je bilo plačilo za vso očetovsko skrb? Zapustili so Izraelci pravega Boga in darovali malikom, ki jih niso poznali — in vendar Bog jih ni zapustil. Ali more mati pozabiti svojega otroka? — In če bi ga pozabila, jaz ne bom pozabil tebe! Glej, na Svoje roke sem te zapisal. To ljubezen božjo je gledala Marija, o kako ji je iz dna srca prikipela beseda njene hvalnice: Sprejel si Izraela, svojega služabnika, in spomnil si se svojega usmiljenja.

Kristijan, ko občudujemo usmiljenje božje, katero je skazoval Izraelcem in ko gledamo njih hudobno nehvaležnost, nikar jih ne obsojajmo, marveč raje v britkosti svoje duše spoznajmo, da mnogi kristijani niso nič boljši, če ne še veliko hujši, ker je v cerkvi usmiljenje božje še veliko večje, kakor je bilo pri Izraelcih. Vzdihamo torej skesanih in potrlih src tudi mi s prerokom: *Usmiljenje Gospodovo je, da nismo končani, zakaj milost njegova ne pozna nobenega konca.*

Bog je bil zvest svoji obljubi do konca. Ko je prikipela hudobija ljudstva izraelskega do vrhunca, ko je bilo Judom v kazen vzeto kraljevo žezlo iz Judovih rok in izročeno nevernikom, tedaj so se dopolnili časi vseh obljub, tedaj so se nebesa odprla in oblaki so rosili Pravičnega: Beseda je meso postala in je med nami prebivala: Kristus, Sin božji, je prišel na svet, da reši pogina izgubljeni rod človeški.

In ravno malo poprej, preden je Marija zapela svojo pesem „Magnifikat“, se je to zgodilo, zato ni čuda, da hvali usmiljenje božje zaradi največje milosti, katero je Bog ravno po njej skazal Izraelcem, da je iz njih srede, iz njih rodu rojen bil Jezus, Odrešenik sveta. Tedaj prav posebno je Bog sprejel Izraelce za svoje posebne prijatelje, tedaj se je prav posebno spomnil svojega usmiljenja, svoje neskončne ljubezni. Saj je Bog svet tako ljubil, da je poslal na svet lastnega svojega Sina, da kdorkoli vanj

veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje.

Ker se torej tudi mi vdeležujemo neskončne dobrote Odrešenja božjega, ali ni prav in potrebno, da se tudi mi radi pridružujemo Mariji, ter poveljujemo Boga, da je toliko milosti skazoval Izraelcem tudi zato, da bi po njih posijala luč prave vere tudi onim, ki so takrat še tavalili v temi in smrtni senci nesrečnega paganstva, da se po njih tudi mi veselimo edinozveličavnih Kristusovih nauk.

Kakor nekdej, tako tudi še sedaj Marija ni pozabila svojih nesrečnih zavrženih rojakov, ampak jim vedno prosi milosti, kakor nas prepriča pričujoči vzgled:

Ko so hoteli blaženi Katarini Emmerih brati, kako se je spreobrnil nek judovski rabbinar ali duhoven, rekla je zamaknena svetnica: Ta zgodba mi je znana. Videla sem v duhu, kako se je nekdej ta rabbinar vozil v poštnem vozu. Z njim so se vozili tudi pobožni popotniki, ki so se na potu pogovarjali o svetih rečeh, tudi o Mariji, Materi božji.

Jud pa je zaničljivo dejal: „Mati božja, Mati božja? Bog nima nobene matere“ in je zasmehoval katoliško vero. Kristijani so bili žalostni in prosili so Marijo, da bi tudi judu pokazala, da je res Mati božja. Pozneje sem videla, da je ta judovski duhovnik pogosto mislil na Marijo in da si ni mogel teh misli izbiti iz glave, če se je še toliko prizadeval; gledala sem večkrat, kako se mu je Marija bližala z Jezusom v naročji, rekoč: „Poglej, to je Odrešenik sveta!“ Ne vem, ali je on res videl to prikazen, ali sem jaz v duhu gledala le njegove misli. On sam se je vojskoval proti takim mislim in bližal se je procesiji sv. Rešnjega Telesa, da bi zasmehoval katoliške obrede. Videla sem pa, da je ob neki priliki — bilo je na sv. Rešnjega Telesa dan — padel na kolena pred Najsvetejšim in videla sem, da je Marija vzela sv. hostijo iz monštrance in mu kazala dete Jezusa; priča sem bila, ko je pozneje ta jud prejel sveti krst. In trdno sem prepričana, ako njega vprašate, kaj da mu ni dalo miru, dokler ni prestopil v katoliško cerkev, rekel vam bo, da ga je Marija vedno pregnjala in vznemirjala. Jaz dosedaj nič nisem slišala o tej spreobrnitvi in sem si mislila, da so bile le prijetne sanje. — Pričujoči pa, ki so imeli zgodbo popisano v časnikih, vedeli so, da to niso sanje, ampak, da je popolna resnica, da

tudi še sedaj Marija skrbi za nesrečne jude, da bi spoznali svojo zmoto in častili svojega Odrešenika in Boga!

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je častit sv. Duha poslal. Sv. Duh, ki je razsvetlil apostole in jih vtrdil, da so neustrašeni pričali sv. vero, naj razsvetli tudi jude, da se obrnejo k Bogu s skesanim srcem, razsvetli naj pa tudi nas, da bomo z njegovo milostjo stanovitno delali za svoje izveličanje!

Šestindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ki radodarno deli svoje milosti duhovnemu Izraelu.

Izraelsko ljudstvo si je Bog izvolil za svoje ljudstvo zato, da bi po njem na svetu ohranil vero v enega Boga in da bi pripravil človeški rod na prihod Odrešenikov. Ako sprejme Izrael Odrešenika za svojega, bo tudi še zanaprej njegovo izvoljeno ljudstvo, ako ga pa zavrže, zavrže tudi svoj namen, neha biti izvoljeni narod. — Judje so Jezusa

zavrgli in umorili, zato je Bog odtegnil svojo milost pravemu Izraelu in jo je naklonil duhovnemu Izraelu, to je: katoliški cerkvi. In tudi katoliško cerkev, ki bo Marijo vedno srečno imenovala, ima Marija pred očmi, ko pravi v svoji pesmi: On sprejme Izraela svojega služabnika in se je spomnil svojega usmiljenja.

Oglejmo si torej nocoj, zakaj Marija preslavlja dobrotljivost Božjo, katero razkazuje Bog katoliški cerkvi.

Judje so kričali pred Pilatom: Mi nimamo nobenega kralja razven cesarja! Zoper Kristusa so vpili: Proč, proč ž njim! Križajte ga! In zoper sebe so prisegali: Njegova kri pridi na nas in na naše otroke! In vse to se je natanko dopolnilo. Mi nimamo nobenega kralja, rekli so, in res ga nimajo do današnjega dne. Proč z Jezusom, so kričali in res se je ločil Jezus od njih; kakor zavržen narod še sedaj brodi po svetu. In kri Kristusova, ki je drugim v odrešenje, prišla je na njih otroke v prokletstvo. Vse to je že Jezus gledal v duhu pred

seboj in zato beremo v evangeliju: Ko se je približal in zagledal mesto, se je razjokal, rekoč: O da bi pač spoznalo saj ta svoj dan, kaj da je tebi v mir, toda to je skrito tvojim očem. Prišel je namreč Tit, rimski vojskovodja, z velikansko vojsko, razdejal je mesto, vpepelil tempelj, opustošil deželo, pomoril prebivalce, ostanke pa odpeljal v sužnost in od tedaj veljajo nad Judi besede Ozeja preroka: *Imenuj njegovo ime, „ne moje ljudstvo“, ker vi niste moj narod in jaz nisem vaš Bog, ker mnogo dni, pravi isti prerok, ostanejo sinovi Izraelski brez kralja, brez kneza, brez darov, brez altarja, brez efoda in terafima, t. j.: brez vsake vere.*

Na razvalinah zavrženega Izraela je pa Kristus vstanovil duhovni Izrael, katoliško cerkev, s katero je sklenil novo, večno zavezo, ter jej obljubil, da ostane pri njej vse dni do konca sveta, ter da jo obsiplje s posebnimi milostmi in dobrotami. — Največja milost, katero je Bog skazal katoliški

cerkvi, je ta, da je poslal svojega Sina na svet, da jo ustanovi. V stari zavezi je govoril Bog le po prerokih, in po vojvodih je vodil svoje ljudstvo, sedaj pa pride Sin božji sam na svet, da reši in posveti duhovni Izrael. Zibelka katoliški cerkvi stekla je na gori Kalvariji; tedaj ko je umiral Kristus, začetnik življenja, tedaj se je cerkev rodila, smrt Kristusova vzbudila je na svetu novo duhovno življenje, ki bujno cvete do današnjega dne v katoliški cerkvi. Res o tem veljajo besede Marijine, kakor jih razlaga sveti Avguštin, rekoč: *Sprejel je Izraela, pa ne, kakoršnega je našel; marveč sprejel ga je, kakor zdravnik sprejme bolnika, da slabega ozdravi, vjetega reši, brezbožnega posveti, in pravičnega za vselej osreči.*

Druga posebna milost, katero skazuje Bog duhovnemu Izraelu, je pa ta, da so v katoliško cerkev povabljeni vsi rodovi zemlje. Sveti Pavel namreč piše: *Bog hoče, da bi se zveličali vsi ljudje in prišli do spoznanja resnice. Ker*

en Bog je in en srednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus, ki se je za vse daroval v spravni dar. — Zato se imenuje Kristusova cerkev katoliška ali vesoljna, ker je njen namen, da zbere otroke vesoljnega sveta pod svoje materino krilo, da vse ljudi brez razločka, ali so beli ali so črni, ali prebivajo v Evropi ali v Afriki, z isto ljubeznijo podučuje v svetih resnicah, da vsem z enako dobrotljivostjo deli svete zakramente, iz katerih se kakor po studencih razliva na vse kristijane obilna milost, katero Bog v svojem usmiljenji deli svojim duhovnim Izraelcem. Iz tega spoznamo, kako se spodobi, da tudi mi z Marijo hvalimo Boga za milosti, ki jih skazuje katoliški cerkvi; saj smo namreč tudi mi njeni udje in se vdeležujemo vseh teh milosti in jih okušamo vsak dan. Kaj namreč bi bilo z nami, ko bi bil Bog ravnal po našem zasluženju, ne pa po neskončni milosti? Kje bi bili sedaj, kje v večnosti? Kaj bi bil Bog za nas? Ali ne strašni, večni Sodnik?

Kaj bi bila za nas nebesa? Ali ne nam večno zaprta domovina? A ker je Bog sprejel svojega služabnika in se spomnil svojega usmiljenja, nam je Bog sedaj milostljiv Oče, in vrata v nebesa so nam vedno odprta. Zato pa tudi delajmo sami za svoje izveličanje.

Poklicani smo v sveto cerkev, a izvoljeni še nismo za nebesa. Vedno naj nam bodo kot strašilni vzgled pred očmi judje, ki so tudi prejeli brez števila milosti od Boga, a so sedaj od njega zavrženi. Kdor namreč tudi sedaj zame-tava dobrote Gospodove, tak, če je tudi v katoliški cerkvi, bo zavržen vekomaj, zato poslušajmo sv. Pavla, ki nam vsem pravi: Kdor stoji, gleda naj, da ne pade. I. Kor. 10. 12, in zato: S strahom in trepetom delajte za svoje zveličanje. Fil. 2. 12.

Zaveza, katero je Bog sklenil, ima dvojno stran; ona veže Boga, pa veže tudi nas. Bog, kakor nam spričujejo vsa stoletja, je zvest svojim obljubam, kar je rekel, ni še nikoli oporekel; zato je pa tudi nam potreba, da tudi mi dolž-

nosti vestno spolnujemo, katere nam naklada zaveza božja. Toda koliko je kristijanov, ki so prelomili zavezo, ki se ločijo od Boga in služijo hudobnemu duhu, svojemu najhujšemu sovražniku! K Mariji naj pribežé vsi taki nesrečni kristijani, da jih ona spravi z razžaljenim Bogom, saj njeno ime je mogočno, njeno ime nam kaže, katerega Boga treba, da kličemo na pomoč, da nam pomaga iz naših stisk, česar se prepričamo iz sledeče dogodbe:

V letnih poročilih družbe za razširjanje svete vere pripoveduje misijonar Koppez iz zahodne Indije sledeče: V vasi Manapadam bilo je med mnogimi malikovalci tudi nekaj katoličanov, ki so v prijazni Marijini kapelici častili pravega Boga. Dolgo časa že ni bilo v onem kraju nobenega dežja in strašna vročina je žgala in uničevala poljske pridelke. Malikovalci so poskusili že skoro vse praznoverske pripomočke, klicali so vže vse svoje malike na pomoč, pa dežja le ni hotelo biti. Tedaj sklenejo še zadnji poskus. Vse malike so že prosili in sedaj niso vedeli, kateremu bi se priporočili za odvrnenje grozne nesreče. Zato naj odloči to srečkanje. Vzeli so najrajst pal-

movih listov in so napisali na vsak list ime kakega imenitnega malika. Nekateri Indijanci so pa svetovali, naj vzamejo še dvanajsti palmovi list in naj nanj zapišejo ime Marija, katero tako zelo časté kristijani v tisti vasi. Potem zanetijo na tistem prostoru velik ogenj. Zbere se okrog ognja skoro cela vas; nato reče eden prvakov: „Vse malike smo že prosili pomoči, toda uslišani nismo bili, ker sedaj ne vemo, h kateremu bogu bi se obrnili, zato naj to tisti bog sam naznani. Tukaj je dvanajst palmovih listov, katere vse vržem v ogenj in tistega boga bomo prosili za pomoč, čegar ime ostane na palmovem listu ohranjeno. Nato vrže vseh dvanajst palmovih listov v ogenj in naenkrat se vsi v ognji spepelé, le enega lista se ogenj ne dotakne. Hitro ogenj pogasé, vzamejo radovedno list iz pepela in beró ime Marija! Bog kristijanov bo naš pomočnik in Marija nam bo pomagala, tako kričé malikovalci in hité k Marijini kapelici ter prosijo pomoči. Marija se jih usmili in rahli dež je kmalo napajal polje Indijansko, pa tudi rosa milosti božje je napolnila srca Indijancev, da so postali goreči kristijani. Palmov list z imenom Marijinim hranijo in časté še vedno v domači Marijini kapeli.

Tako Bog po Mariji množi duhovni Izrael in razširja katoliško cerkev po svetu.

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je častit sv. Duha poslal. Duh božji je spremenil in popolno prenovil apostole binkoštni praznik! Da bi se pač tudi mi s sprejemanjem svetih zakramentov prav pridno vdeleževali milosti sv Duha.

Sedemindvajseti dan.

Marija poveljuje Boga, ki svojo zavezo z ljudmi potrjuje v nebeškem Izraelu na veke.

Sveta je zaveza, katero je Bog sklenil v starem zakonu z Izraelci in v novem zakonu s katoliško cerkvijo, Bog je zvest svojim obljubam in zaveza mu je sveta, toda človek je slab in spriden, zato jo večkrat raztrga. Tako smo videli, da so jo judje popolno pretrgali, pa tudi mnogi kristijani jej niso zvesti do konca. Toda Bog hoče, da se utrdi ta zaveza na veke in kar se ni zgodilo pri pravih Izraelcih, kar se vselej ne zgodi pri duhovnem Izraelu, to se bo zgodilo v nebeškem Izraelu pri Bogu v večnosti; zaveza

namreč, katero bo Bog tam sklenil s svojimi izvoljenimi, bo večna in neovrgljiva. In po tej stalni večni zavezi z Bogom hrepenelo je Marijino ljubeče srce in to rajsko veselje, katero je gledala v duhu, množilo ji je ljubezen do Boga, ki je v svoje prebivališče na veke sprejel Izraela svojega služabnika in se spomnil svojega usmiljenja, da ga nikoli več ne pozabi.

Kakor otroci Marijini povelečujmo tudi mi danes Boga, ki v nebeškem Izraelu na veke potrjuje svojo zavezo z ljudmi.

Ljubezen do doma je prirojena človeškemu srcu, in kolikor dalje je človek od svoje domače hiše, toliko bolj čuti v srcu to ljubezen. Kako rad se učenec na tujem spominja domačega kraja; vojaku med bojnim krikom rade uhajajo misli na dom, in ako je kdo skoro vse življenje preživel na tujem, tedaj ga na stara leta žene želja v njegov rojstni kraj, ker zdí se mu, da mu bo doma najlažje umreti in da v zemlji domači truplo počiva najslajše. — Kristijan pavi, da je povsod na zemlji tujec, da

O komu, ki rad misli na svoj večni dom, ne bo pri tem premišljevanji srce zahrepenelo po nebeškem Izraelu, kjer nas čaka tolika rajska radost; saj: Nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo in nobeno srce ni občutilo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo, pravi sv. Pavel, ki je nekako od daleč že na tem svetu gledal to neskončno veselje. Kako rad bi že zaslišal prijazno povabilo božje: *Služabnik zvesti, pojdi v veselje Gospodovo!* Kako rad bi že govoril: Bog mojega srca in delež moj večni!

Kristijan, potrpi, kmalu se tudi tebi izpolnijo želje po nebesih, morda le malo časa še in tvoja pot na zemlji poteče in približa se čas, ko boš šel uživati, kar si zaslužil na svetu. Išči torej rad v zdravju in mladosti, kar je zgorej, kjer Kristus sedi na desnici Očetovi. Marija, mogočna hči prvega Izraela, Marija, mati duhovnega Izraela ali katoliške cerkve, Marija je tudi kraljica nebeškega, večnega Izraela, zato kristijan, se k njej obrni, da ti ona v svoji mo-

gočni oblasti in veliki ljubezni pripravi prostor v nebesih, ki že na zemlji tako rada reši ljudi iz stisk, kakor nam kaže pričujoči vzgled :

V strašni francoski prekuciji, blizo pred sto leti, sedel je v ječi med drugimi pobožni grof, ki je vsak trenutek pričakoval rabeljna, da ga popelje na morišče. Neko jutro stopi v ječo stražnik in prebere imena jetnikov, ki bodo umorjeni še tisti dan. Tudi moje ime je bilo med njimi, pripoveduje grof sam. Strašen jok se začuje po ječi: v smrt obsojeni so jokali in se hudovali nad zatiralci, katerim ni sveto ne življenje, ne imetje državljanov. Vsi so že zapustili ječo, jaz sem še iskal Marijino svetinjo, katero sem celo življenje nosil na vratu, a sem jo bil v tej zmešnjavi izgubil. „Potrpite za trenutek“, prosim jetničarje, „da poiščem svetinjo, saj ob smrtni uri jo bom posebno potreboval.“ „Svetinjo? Kaj svetinjo? Naprej v smrt!“ zadere se rabelj nad menoj. „Imejte usmiljenje z menoj, vzeli so mi vse: obilno premoženje, častno službo, vzeli drago mi ženo in celo nedolžne otročiče, ki sedaj begajo po svetu; vsaj to svetinjo, dovolite, da poiščem in nesem seboj v smrt!“ „Ostani torej za danes“, reče mi jetničar, „a ne misli, da si jutri tudi tako podaljšaš življenje“; s temi besedami zaloputne

ječna vrata in odide. Jaz pa kmalu najdem svetinjo na svojem ležišču med slamo; poljubljam jo, kakor dragocen zaklad in zdelo se mi je, da mi svetinja reši življenje. Drugo jutro stopi drug vratar v ječo, bere zopet imena v smrt obsojenih, a mojega imena ni bilo med njimi. Ne vem še sedaj, ali so mislili, da sem že mrtev, ali so me zapisali med begune. Čez kakih osem dni začuje se strašen krik: „Gorí! ogenj!“ in tedaj se odpró vrata in nekdo zavpije: „Hitite in rešite se, kdor more!“ Bil je glas prijateljev, ki so nas hoteli rešiti. Bežali smo vsi, a ušlo jih je le malo, ker straže so jih večinoma prijele in usmrtile. Jaz sem ušel in bežal na Nemško. Bil sem sam, brez premoženja, brez otrok in njih matere, samo svetinja Marijina bila je moje edino premoženje. Edina moja želja je bila, najti družino, a samo to sem zvedel o njih, da prebivajo nekje na Nemškem. Dve leti sem hodil iz mesta v mesto iskaje svojih dragih, a nisem jih našel. Obupal sem že skoro, da bi se še kedaj tu videli, kar zapazim nekega dné v cerkvi, kjer sem zapuščen iskal tolažbe, v črno oblečeno gospo z dvema deklicama klečati pred Marijino podobo in precej mi je djalo srce: To so tvoji domači. Kakor cela večnost, zdelo se mi je, ko sem jih čakal, da so se poslovile od Marije. Ko gredó mimo mene, zapazim

res svojo ženo in hčerki, a skoro bi bil umrl od veselja. Sapa mi je zastala, srce bilo tako močno, da se mi je zdelo, sedaj sedaj mora počiti. Bal sem se enake nevarnosti za svojo družino, zato jim pišem, ko zvem za stanovanje, pod tujim imenom, da se je njih oče rešil iz ječe in da že dve leti išče svojih po svetu. — Drugi dan so se našli oče, mati in otroci — bili so neskončno srečni, ter Bogu in Mariji so hvalo dajali, da so se vendar še našli na svetu. „Še vedno nosim pri sebi svetinjo“, pravi grof k sklepu, „ki mi je rešila življenje in od nje me tudi smrt ne loči, ker ponesem jo seboj v grob kot popotnico. Marija pa, ki mi je toliko milosti izprosila na svetu, upam, da mi bo mati tudi v nebesih.

Upajmo, prosimo in delajmo, da bo Marija tudi naša mati v večnosti!

Naloga:

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki je častit svojo mater v nebesa vzel. Marija je živela sicer na svetu, a njeno srce je bilo vedno v nebesih pri Bogu, zato jo je ob smrti vzel častito v nebesa. Tudi mi povzdigujmo radi po Marijinem vzgledu svoje oči proti nebesom, ker smo tudi mi odločeni, da nas Bog častito vzame v nebesa!

Osemindvajseti dan.

Marija hvali Boga, ker je zvesto in resnično spolnil svoje obljube.

Na vse strani je že dosedaj Marija opevala neskončno popolnega Boga, molila ga je, kakor svojega Stvarnika, topila se je v njegovi brezmejni ljubezni, hladila se je v njegovem neskončnem usmiljenji, občudovala je moč in mogočnost božjo, trepetala je v strahu zaradi njegove ojstre pravice in še sedaj gleda in premišluje, kako zvest, kako resničen da je Bog v svojih obljubah, ker vse, kar reče, je res, in kar zagrozi, gotovo izpolni. Ko torej Marija v duhu vidi, kako milostljiv je Bog bil Izraelcem, kako je še sedaj kristijanom, in kako bo na veke izvoljenim, spozná, da je storil vse, kakor je govoril našim očetom, Abrahamu in njegovemu zarodu.

Slišali smo že, da je Bog s trojnim blagoslovom oblagodaril Abrahama, in da je vse obljube njemu dane dopolnil ob svojem času. — Občudujmo torej tudi mi nocoj z Marijo Boga, ki je zvest in resničen v svojih obljubah!

Dolgih 4000 let je minulo, preden je Bog dopolnil svojo obljubo, katero je govoril prvim starišem, ko jih je razžaljen zaradi greha moral izgnati iz raja, pa jih kakor oče vendar zagrešenih ni hotel zavreči popolno in za vselej. To svojo obljubo je Bog pozneje večkrat ponovil po svojih očakih Abrahamu, Izaku in Jakobu, ponavljal jo je po prerokih, katere je od časa do časa pošiljal svojemu ljudstvu; to obljubo zatrdiril je Davidu, možu po njegovem srcu, ter mu zagotovil, da se iz njegovega rodu utrne zvezda-danica, iz katere bo izšlo solnce pravice: Kristus, naš Bog.

Marija sama se je torej vdeleževala teh božjih obljub, ker njo in Sina njenega so oznanovala vsa prerokovanja in vse obljube stare zaveze. Saj je bila Marija ona mogočna žena, o kateri je Bog govoril v raji, da bo kači strla glavo. Marija je bila hči Davidova, po kateri ima priti na svet oni Kralj, ki bo na veke vtrdiril prestol svojega kraljestva. Marija je bila devica, o kateri

je govoril Izaja prerok: Glej, Devica bo spočela in rodila Sinu in njegovo ime bo Emanuel, to je: Bog z nami! Ker so se torej posebno po Mariji človeštvu izpolnile obljube božje, zato se ona rada spominja, kako je vse to že davno davno obetal očetom, Abrahamu in njegovemu zarodu.

Pa tudi mi kristijani imamo dovolj vzroka, da z Marijo poveljučujemo v obljubah neskončno zvestega in resničnega Boga; kajti, kar so judje zastonj pričakovali tisoč in tisoč let in niso dočakali, to sedaj mi izpolnjeno gledamo in uživamo in nam veljajo besede Jezusove: Srečne oči, ki vidijo, kar vi vidite, ter slišijo, kar vi slišite. O, kako srečni smo, da nam ni treba vzdihovati po Odrešeniku, kakor so vzdihovali judje v stari zavezi; kako prav je torej, da slavimo v obljubah zvestega in resničnega Boga.

Morda bi kdo povprašal: Kako pa to, da Bog toliko časa ni spolnil svojih obljub, da je bilo treba čakati celih

4000 let, da je došel svetu od vseh zaželjeni in težko pričakovani Odrešenik? — To je bilo potrebno zaradi ljudi; zakaj ako bi bil Bog takoj po grehu, ali kmalu potem spolnil svoje obljube ter se usmilil in poslal Odrešenika izgubljenemu človeštvu, bi ljudje ne bili na prihod pripravljeni. Človeka je namreč napuh ločil od Boga in pahnil v nesrečo; treba je bilo človeka ponižati, da bi ubog in zapuščen sam spoznal, kako potreben mu je Odrešenik; dalje je moral človek tudi živeti po obljubah božjih, da saj nekoliko zadosti Bogu za svoje razžaljenje in se vrednega skaže prihoda Jezusovega. — In da je bilo prav, da je Bog toliko časa odlašal in svojih obljub ni spolnil, to nam kažejo pagani, prav posebno pa še judje. — Kako dolgo časa neverniki niso vprašali po pravem Bogu, koliko časa niso čutili nobene potrebe za kakega Odrešenika; še le najhujše nesreče, ki so jih obiskovale, najžalostnejši propad dušni, v katerega so zabredli, in iz katerega

si niso več mogli rešilnega pota najti, še-le vse to jih je prignalo do prepričanja, da si ljudje sami sebi ne morejo več pomagati, da jim tudi ne pomorejo maliki, dasi je njih število legijon, ter je treba, da nekdo pride iz nebes, ki jih bo rešil splošnega propada. In tedaj še-le približal se je čas, da bodo tudi neverniki sprejeli Odrešenika kot svojega edinopravega Boga, katerega jim bodo označevali apostoli krščanski. In zgodovina judovskega ljudstva nam priča, kako hitro so judje v blagostanji pozabili svojega Boga in Kralja, kako hitro zapustili studenec žive vode in iskali vode po vodnjakih, ki vode niso držali; iskali pomoči pri tujih malikih, ki pa po besedah sv. Pavla še sami sebi niso mogli pomagati. Še-le tedaj, ko so za kazen vzdihovali pod tujimi cesarji, spoznali so, kako grenko je človeku zapustiti pravega Boga; še-le tedaj so se jim jele vžigati želje po Odrešeniku, še-le takrat je ljudstvo s svojimi preroki soglasno klicalo: Rosite nebesa in oblaki dežite

Pravičnega! In takrat, ko je človeštvo ponižno spoznalo svojo revo, takrat, ko krivi bogovi niso več našli spoštovanja na svetu, takrat, ko so bili ljudje brez srca, brez sočutja, kakor pravi sv. Pavel, potem ko so se sovražili in preživali v neprestanih bojih, potem zadoni v tihi noči nad betlehemskimi planjavami veseli glas angeljske pesmi: *Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!* takrat je Beseda meso postala in med nami prebivala, takrat so se časi dopolnili in ž njimi je Bog tudi izpolnil svoje obljube.

Vse to gleda Marija v duhu pred seboj in vse to vidi spolnjeno v sebi in tedaj po pravici slavi v obljubah resničnega in zvestega Boga, ki je vse dopolnil, kar je obljubil očetom, Abrahamu in njegovemu zarodu. — Marija se pa tudi pri teh obljubah kaže srednico med Bogom in ljudmi, ker že tedaj je po njej ljudem dohajalo usmiljenje božje, katero dohaja po Mariji še dandanes, kakor nas uči sledeča dogodba iz novejšega časa:

Nekaj let že se opravlja čudna pobožnost na čast Materi božji v cerkvi sv. Izidora v Madridu na Španskem. Vsako leto pride določeni dan neka družina pozdravljat božjo Mater in nazadnje mašnik pričuječe blagoslovi. Najbolj čudno pri tej pobožnosti je pa to, da nad pobožno družino, ki kleči pred Marijino podobo, drži strežaj z biseri in zlatom okrašen dežnik ali marelo razprostrto. Kaj pač pomeni to? Poslušajmo: V zadnjih prekucijah na Španskem, ko so se različni kraljeviči bojevali za španski prestol in za kraljevo krono, so uporniki napadli grad, ki je bil zvesto udan kraljici Izabeli. V gradu je bila le Izabelina hči in njeni služabniki. Ti seveda niso mogli mnogo braniti in sovražniki so precej pridrli v grad ter hoteli zgrabiti kraljevo hčer; ta pa je bežala v zadnjo skrito sobo, kjer navadno nihče ni stanoval. Tu se je skrila in prav goreče priporočila Marijnemu varstvu. Toda kmalu vsa prestrašena sliši stopinje sovražnikov, hoteč se braniti, zgrabi v naglici za star obrabljen dežnik, ter skoči ž njim na odprto okno. Ko eden zarotnikov odpre vrata in skoči proti grofinji, vidi ta, da jo čaka smrt v rokah sovražnikov, zato poskusi najhujše ter skoči z visokega okna na kameniti tlak. Toda čudo: ko se je namreč grofinja spustila z okna, odprl se je dežnik od nasprotne sape in je branil, da ni

grofinja s silo priletela na tla, ter se vsa potrla in polomila, ampak, da je popolno zdrava hitela z dvorišča na prosto ter se po dolgem trudu zunaj mesta varno skrila v koči nekega kmeta. In v obletnico tistega dne gre gospa vsako leto v cerkev pred Marijino podobo s svojo družino in nad njimi drži strežaj dragoceno ozaljšan dežnik, ki jo je na Marijino priporočilo bil rešil gotove smrti.

Kdor v Marijo upa, ne bo osramoten!

Naloga:

Molite: 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki te je častit v nebesa vzel. — Mati naša je v nebesih, kaj hočemo mi njeni otroci početi tukaj na zemlji; skrbimo torej, da bomo tudi mi za odhod tako pripravljeni, kakor je bila Marija, kadar nas Gospod pokliče s sveta!

Devetindvajseti dan.

Marija slavi Boga, ker je po njej izpolnil vse svoje obljube.

Glej, Devica bo spočela in rodila Sina in ime njegovo bo Emanuel, to je Bog z nami. Brez Boga, brez pravega Boga so živeli ne-

verniki pred prihodom Odrešenikovim; a tudi zanje bo prišel Bog na svet, tudi oni bodo osrečeni klicali: Emanuel, Bog z nami. Pa tudi Izraelci se niso veselili osebno pričujočega Boga, ker velikokrat in mnogotero je Bog govoril nekdam očakom po prerokih, pravi sv. Pavel, a poslednjič, pristavi, tiste dni nam je govoril po Sinu. Toda Bog je postal nevernikom in judom Emanuel, Bog z nami, še-le po Mariji, ki mu je bila Mati. Ker je torej po Mariji došel Izveličar na svet in ker je Bog z Odrešenikom dopolnil vse svoje obljube, moramo reči, da je Bog vse obljube spolnil po Mariji, da ima torej Marija še prav poseben vzrok hvaliti v obljubah zvestega in resničnega Boga, ki je ravno njo izvolil v pomoček, s katerim spolnuje ljudem dane obljube. Poveselimo se torej nocoj tudi mi z Marijo, po kateri je Bog dopolnil vsa svoja prerokovanja, ki jih je govoril našim očetom, Abrahamu in njegovemu zarodu.

Bili so v stari zavezi mnogi in veliki svetniki, bogati v čednosti in zasluženji, ki so se veselili prijaznosti božje in katerim je Bog zaupal veliko imenitnih

skrivnosti. Kako častitljiva so imena: Abraham, oče vernikov, Izak in Jakob. Kako velik je Mojzes, vodja, učenik, postavodajalec in prerok Izraelski; kako razsvetljeni so bili preroki: Izaija, Jeremija, Ecehiel in Daniel, kako mogočni so bili kralji David, Salomon, Ecehija! Bile so v starem zakonu mogočne žene: Rahela, Sara, Estera, Ana, katere pohvalno omenja sv. pismo; toda nobenemu izmed teh velikih mož in žená ni bilo dano gledati Izveličarja sveta. Dobili so obljube, da pride, klicali so po njem, a videli ga niso. Vdeleževali so se že naprej dobrot odrešenja in s tem zveličali svoje duše, toda bogatih zakladov, katere sedaj hrani katoliška cerkev, se niso še mogli veseliti. O največjem med njimi, pravi Odrešenik, da je najmanjši v njegovi cerkvi: Resnično vam povem, ni ga večjega rojenih od žená, kakor Janez Krstnik, toda najmanjši v nebeškem kraljestvu je večji, nego on. Drobtine torej so dobivali v stari zavezi, a kruha, katerega nam daje sv. cerkev, se niso

mogli nasititi. Toda Marija reče: Zgôdi se mi po tvoji besedi, in stara zaveza je nehala. Kristus je bil spočet in delo odrešenja se je začelo, spolnjene so bile vse obljube. Vse to Marija vidi in čuti v tem trenutku, kako bi torej ne hvalila neskončno zvestega in resničnega Boga, ki je med vsemi hčerami izraelskimi ravno njo izbral za izvoljeno posodo, da v njej dopolni vse svoje obljube.

Pa tudi mi se po pravici veselimo z Marijo in hvalimo zato dobrotnega Boga, ker po Mariji so tudi nam došle milosti spolnjenih obljub, nam ni treba še-le hrepeneti in željno pričakovati Odrešenika, na nas že rosé milosti Odrešenja, ko se še pameti ne zavemo, in potem so nam na ponudbo celo življenje: o blagor nam, če se jih pridno poslužujemo, ker njih sladkost bo napolnila tudi naša srca, da bomo z Marijo hvalili neskončno zvestega in resničnega Boga. Saj namreč Marija s to hvalo množi božjo čast, ko dopoveduje svetu, kako do pike Bog

natanko spolnuje, kar obljubi; saj ona se vedno veseli v Bogu, svojem Izveličarji. Saj ona kakor mati Odrešenikova pove-ličuje s tem svojega Sina, kakor hči svojega nebeškega Očeta, in kakor ne-vesta svojega ženina, in tako Marija časti s tem Očeta in Sina in svetega Duha, ki je večne časti in hvale vreden.

Marija pa gleda tudi v prihodnje čase in vidi, kako bode Bog tudi poznim rodovom svoje obljube spolnoval po Mariji. Pod križem postala je Marija Mati vseh ljudi, postala še posebno mati katoliške cerkve, ki ima pod križem Kristusovim svoj začetek. Marija je bila bin-koštne praznike pri vkladnji temeljnega kamna za katoliško cerkev, ko je z apo-stoli v molitvi zbrana pričakovala pri-hoda svetega Duha, katerega je poslal Kristus po svojem vnebohodu, da va-ruje in vodi sveto cerkev vse dni do konca sveta. In pomoč kristijanov je ostala Marija katoliški cerkvi vsa stoletja do današnjega dné. Vse obljube svojega neskončnega usmiljenja Bog tudi še dan-

danes spolnuje po Mariji. In zato ona po vsi pravici hvali Boga, ki se je ozrl na nizko deklo in po njej človeštvu spolnuje svoje obljube.

Predragi, ali ne bo ta resnica v nas množila zaupanja do Marije? Ako Bog le po Mariji deli svoje milosti, ali ni naša dolžnost, da se tudi mi najprej zatekamo k njej za pomoč? Pa to še ni dovolj. Mi moramo tudi tako hvaležni biti za neskončno milost, da smo rojeni ob času, ko je Bog že dopolnil svoje obljube, ko Kristus že 19 stoletij vlada sveto cerkev in tudi nam, njenim udom, deli vsak dan brezštevilne dobrote. In kako bi jih ne delil v zakonu ljubezni božje, ker pravi sveti Pavel: On, ki celó svojemu lastnemu Sinu ni zanesel, temuč ga daroval za nas vse, ali nam ni ž njim podaril vsega? In ravno zato, ker nam je Bog s svojim Sinom vse podaril, zato Marija Boga poveličuje v njegovih dobrotah in s svojo hvalnico vzbuja in množi med svojimi otroci ljubezen do Boga, ki tudi še sedaj posebne

milosti ljudem deli po Mariji, kakor vam pojasni naslednji vzgled:

V začetku tega stoletja, ko so smeli Jezuitje le še v Rusiji prebivati, živel je v Peterburgu, na Ruskem, pobožen redovnik družbe Jezusove. Neki večer pred praznikom angeljev varhov se je pripravljaj na pridigo. Kar potrka nekdo na vrata in kmalo stopi v sobo čvrst, mlad mož, ki vljudno in prijazno prosi duhovnika, da bi se potrudil k neki bolnici. Pové mu za hišo, naznani mu v hiši nadstropje in sobo, kjer bolnica počiva. Reče mu še nazadnje: Prosim pa, prečastiti gospod, da kmalo pridete in jej podelite sv. zakramente za umirajoče, ker bolnica je zelo slaba in morda ne bo več jutra dočakala. Mladenič se poslovi, duhovnik pa se urno s potrebnim preskrbi in hiti proti hiši, kamor mu je mladi mož rekel iti. Pot ga pripelje v neko gostilno, v drugo nadstropje in sicer v zadnjo sobo. On stopi k bolniški postelji ter reče: „Zdaj sem pa prišel.“ Bolnica odpre oči in vpraša s slabim glasom: „Kdo pa ste?“ Duhovnik odgovori: „Jaz sem katoliški duhovnik, katerega ste poklicali.“ „Jaz, da bi bila duhovnika poklicala?“ pravi žena, „saj sem protestanške vere.“ Duhovnik ji reče: „Ne zamerite gospa, da vas nadlegujem, morala je biti pomota, dovolite, da se poslovim.“ „Ne“, pravi žena, „ker ste že tukaj, potolažite me ob moji

zadnji uri, ker zapuščena sem od vsega sveta.“ Mašnik ji pravi: „O gospa, kako rad in kako lahko bi vas potolažil, ko bi vam smel govoriti o Mariji, katerega imena pa vam protestantom še omeniti ne smem, in vendar je Marija tudi vaša mati.“ „Zakaj ne“, reče žena, „neko posebno spoštovanje čutim vedno do Marije, in zdi se mi, da mi ravno ona sprosi srečno zadnjo uro.“ Duhovnik jo vpraša: „Ali verujete, da je Jezus pričujoč v zakramentu sv. Rešnjega Telesa?“ „Zakaj ne bi bil“, pravi bolnica, „saj je Bogu vse mogoče storiti.“ „No“, pravi duhovnik vesel, „sedaj vas potolažim, lahko potolažim, le pripravite se nekoliko in jutri zopet pridem, da vas nocoj ne utrudim preveč.“ „Ne, gospod moj, precej prosim, opravite!“ „Ako ste zadovoljni“, pravi duhovnik, „počakajva, da pride nazaj oni mladi mož, katerega ste k meni poslali!“ „Kak mladi mož? Jaz nisem nikogar poslala, ker vdova sem in v mestu popolno tuja.“ Mašnik spozná, da je Marija angelja poslala k njemu, da reši dušo bolne žene, zato jo še tisti večer z vsem oskrbi in ko jo hoče drugi dan zopet obiskati, bila je že umrla, najdena hči preselila se je k svoji Materi.

Prosimo, da tudi nam stoji Marija ob smrtni uri na strani, da bo srečna tudi naša smrt!

Naloga :

Molite 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki te je častit v nebesih kronal. — Marija povišana nad angeljske vrste v nebesih, veseli se častitljive krone; tudi za nas so pripravljene krone; hitimo za Marijo, da jih dosežemo.

Trideseti dan.

Marija hvali Boga zaradi milosti, ki človeštvu dohajajo po izpolnjenih obljubah božjih.

Mi vsi smo postali vsled izvirnega greha otroci jeze, in vsi trpimo tudi kazni zato, ker kakor je po enem človeku prišel greh na svet in po grehu smrt, tako je prišla smrt na vse ljudi, ker so vsi v njem grešili, uči sv. Pavel.

Zapadli smo torej smrti, ne le telesni, ampak tudi dušni smrti, ker smo izgubili prvotno milost božjo. Toda Bog je spregovoril in njegova beseda je oznanovala usmiljenje; on ni ljudi, kakor angelje, precej pahnil v pekel; on jim je obljubil, da jim ob svojem času pošlje Odrešenika in ž njim se je zopet milost božja vdomačila na

zemlji, ker zgodilo se je, kar pravi sv. Pavel: *Vsi so grešili in nimajo veličastva božjega, a opravičeni so brez zasluženja po milosti, po odrešenji, ki je v Jezusu Kristusu.*

Za vse te obilne milosti, ki so došle človeštvu od Boga po izpolnjenih obljubah, ima Marija odprto srce, in zato polna hvaležnih čutil slavi Boga za milosti, ki nam dohajajo po Kristusu, na katerega se ozirajo vse obljube stare zaveze. Zahvalimo se tudi mi nocoj z Marijo za te velike milosti, ki se jih po Kristusu vdeležujemo tudi mi.

Velika je bila milost božja, da je Bog sploh kaj obljubil nepokornim ljudem. Mi navadno obljubimo človeku darilo, ako nas uboga, ako stori, kar in kakor mi hočemo. Kdor pa nam nasproti dela, kdor nam je nepokoren, takemu ljudje navadno ničesar ne obljubimo, marveč mu le s kaznijo zagrozimo. Bog pa je drugače ravnal v svojem usmiljenji, on je tudi še po grehu ostal oče svojih, če tudi neposlušnih otrók, in za to naznani že v raji prvo obljubo, da prekletstvo, katero je moral zaradi storjenega greha

izreči nad ljudmi in nad zemljo, da ne bo trajalo za vselej, da ne bo satan vedno rogovilil po svetu, temuč da pride žena, ki bo kači glavo strla in s tem vzela moč hudobnemu duhu, da pride Kristus na svet, ki bo razdejal delo sata-novo, ker on je začetnik vseh milosti. Marija že gleda v duhu delo neskončnega odrešenja božjega, vidi že, kako izvirajo iz gore Kalvarije sedmeri studenci, po katerih nam dohaja milost božja, ona vidi, kako da se bo to delo nadaljevalo vse dni do konca sveta in sicer po celem svetu, zato hvaležna, kakor mati človeških otrok, poveljuje Boga za vse milosti, ki jih je skazal njej in jih skazuje njenim otrokom do konca sveta, ker je izpolnil z odrešenjem vse, kar je govoril očetom, Abrahamu in njegovemu zarodu.

Kristijani, po vzgledu Marijinem se tudi mi radi in hvaležni spominjajmo milosti in dobrot božjih, ker to je naša sveta dolžnost. Zato pravi sveti Avguštin: Kdor ne vidi milosti božjih, tak je slep;

kdor jih pa vidi in Boga ne hvali zanje, tak je nehvaležen, kdor pa se takim ustavlja, ki ga hvalijo, tak je brez pameti. — Spominjati se dobrot božjih nam je koristno tudi zato, ker se toliko skrbneje varujemo razžaliti Boga, kolikor bolj so nam pred očmi njegove milosti, kakor pravi sv. Krizostom: *Spominjaj se dobrot božjih in živel boš v čednostih*. S tem pa si zaslužimo novih milosti, in zasluženje za nebesa se nam s tem obilno pomnožuje.

Kaj pa je, predragi, cela pesem Marijina „Magnifikat“, katero smo premišljevali in občudovali v letošnjih Šmarnicah? Ali ni to pesem, v kateri Marija slavi Boga za njegove milosti, katere je Bog skazoval njej in vsemu človeškemu rodu? Ali nas Marija ne spominja s to pesmijo posebno dobrot božjih, za katere bodimo Bogu hvaležni? In kaj želi sveta cerkev, ki vsak dan v večernicah po svojih mašnikih za Marijo ponavlja, prepeva in moli to prelepo pesem? Ali ne, da se vsak dan spominja dopolnjenih

obljub božjih in milosti, katerih se zato vdeležujemo? Ali ne bote torej radi tudi vi kristijani s to pesmijo hvalili Boga, čegar usmiljenje je od roda do roda, ki tudi na vas vsak dan pošilja svoj blagoslov?

Velik je Bog in neskončno vzvišen nad vso človeško hvalo; velika so njegova dela in tudi v delih je vreden neskončne hvale. Zato pravi sv. Krizostom: Ako bi tudi vse dni svojega življenja Boga poveličeval in se mu zahvaljeval za vse njegove dobrote, vendar bi mu nikdar ne mogel dostojno povrniti vsega, kar ti je dal. Kako dobro je torej za nas, ki sami od sebe ne moremo dostojno hvaliti Boga, da nam je Marija zapela veličastno pesem zahvalnico, v kateri moli, slavi in zahvaljuje Boga tako krasno in popolno, kakor ga pred njo in za njo ni in ne bo slavila nobena stvar. Kako draga in prijetna nam torej mora biti pesem „Magnifikat“, kako z veseljem jo moramo ponavljati tudi mi in z Marijo hvalo dajati Bogu, svojemu

Izveličarju, ki nas je odbral za otroke božje in nam kakor oče neprenehoma deli svoje milosti. S takim zaupanjem bomo klicali k Bogu, ako ga bomo poveličevali z besedami Marijinimi, ki pri Bogu vse doseže, kar prosi; z Marijo Boga poveličevati donese človeku srečo in blagoslov, kakor bode razvideli iz pričujoče dogodbe:

Trikrat na dan se oglašá po katoliških cerkvah Marijin zvon, ki vabi vernike, naj pozdravijo nebes Kraljico, svojo in božjo Mater. In koderkoli prebivajo verni kristijani, radi se ob angeljevem zvonjenji trikrat na dan spominjajo neprecenljive dobrote, da se je Sin božji po Mariji včlovečil ter človeštvo spravil z razžaljenim Očetom in zato na znamenje zvoná radi molijo angeljevo češčenje. Taka je navada pri nas, tako je navada v katoliški španski deželi. Tam so se pred nekaj leti različni knezi poganjali za kraljevo krono. V teh bojih je bil slednjič premagan Don Karlos, in njegovi zvesti bili so polovljeni in kakor uporniki obsojeni v smrt. Med njimi je bil tudi plemeniti gospod Don Zavala. Precej ko so ga vjeli, postavijo ga pred vojaške sodnike in po kratkem posvetovanji

reče predsednik: „Preskrbite mu spovednika“, to se pravi: v smrt je obsojen!

Na večer, pol ure pred Ave Marija-zvonenjem bilo je odločeno, da bo vstreljen. Hitro se približa večer in ključ zaropota v vratih ječe in kmalo vojaki odpeljejo Don Zavalo na morišče; mirno je šel plemeniti gospod, vest ga je tolažila, da se je bojeval za pravično stvar. Brez števila ljudij se je gnjetlo po ulicah, da bi videli, kako bo umrl Karlist, katerega so se silno bali. Kmaló so na morišču, vojaki ga obstopijo v kolo in čakajo povelja sodnikovega. Hitro se začuje njegov glas: „Napnite!“ In v tem trenutku je merilo sedem nabitih pušk na prsi Don Zavalo. Že je zamahnil vodja z roko, da bi vskliknil: Vstrelite! Kar v večerni mrak zapoje zvon Ave Marija: In precej na povelje vojaki pobesijo svoje puške, oficir se odkrije in Don Zavala poklekne, da bi še enkrat pred smrtjo, da bi zadnjikrat še pozdravil svojo nebeško Mater. In ko zvon odzvoni in verniki odmolijo, Don Zavala zopet stopi pred vojake, ki naj ga usmrte, tedaj pa priskoči jezdec na čilem konju in zamahne z belo rutico; ko se približa, zavpije: „Milost!“ — Zavala je bil pomiloščen. Kdo da je bil njegov rešitelj, tega ni zvedel, pač pa je bil trdno prepričan, da ga je rešila Marija, kateri v čast se je ravno v odločilnem trenutku oglasil zvon:

Ave Marija! Zato se je njej iz globočine hvalnega srca zahvalil za to posebno milost.

Da bi pač po njegovem vzgledu tudi pri nas radi vsi verniki pozdravljali Marijo ob Ave Marijinem zvonjenji, da bi se nikdo ne sramoval tudi na cesti odkriti se in dati Bogu in Materi božji zasluženost čast; potem bi tudi pri nas verniki spoznavali, kako Marija svoje častilce, ako ne vselej časne, gotovo pa večne smrti reši!

Naloga:

Molite: 5 Češčena Marij in skrivnost: Ki te je častit v nebesih kronal. — Nebeška kraljica, kateri se blesketa krasna krona njene deviške in materine časti na glavi, sprosi naj tudi nam milost, da se tudi mi veselimo spolnovanja vseh obljub pri Očetu in svoji božji Materi v nebesih!

Edenintrideseti dan.

Marija poveljuje Boga večnega v bistvu in njegovih delih.

Zadnjikrat že zbrali smo se letos k Šmarčni pobožnosti; komaj smo jo dobro začeli,

že nam jo je končati; pač kako urno mine vse na svetu — le eden ostane nespremenljiv, večni, neskončni Bog, ki je od vekomaj do vekomaj isti. In zato Marija k sklepu svoje pesmi slavi večnega Boga, ki je tudi človeka vstvaril, ne da bi umrl, marveč da bo živel na veke, kakor beremo v bukvah modrosti: *Bog ni naredil smrti in se ne veseli pogina živečih; vstvaril je namreč vse zato, da živi.* Greh je smrt vdomačil na svetu, ker grešnik končá v sebi življenje milosti, umre na duši in v kazen za to zasluži časno in večno smrt.

Toda Bog noče smrti grešnika, marveč da se spokori in da živi; zato je prišel Kristus na svet, da nam je zopet odkupil življenje in nam pridobil večnost. In zato slavi Marija Boga, ki — sam večen — želi, da se tudi stvari njegove vdeležujejo večnosti, da molijo in občudujejo, kakor Marija, slavo njegovo na veke. Z Marijo hočemo tudi mi zadnji večer poslaviti večnega Boga, ker je tudi nas vstvaril za večno življenje.

Marija pristavi koncu svoje pesmi besede: „Na veke!“ Te besede pomenijo, kakor pravi sv. Bonaventura: „Od

vekomaj do vekomaj si ti, o Bog! — Marija s to besedo poveljuje Boga, ki je začetek in vir vsega stvarjenja, kamor se vse nagiblje in kjer najde vsakdo svoj namen. To misel razodeva tudi Marija v pesmi „Magnifikat“. Z Bogom začenja Marija svojo pesem: „Duša moja pove-ličuje Gospoda“, ker Gospod je začetek in vir vsem stvarem; z Bogom konča svojo pesem, ker je Bog tudi namen in konec vsemu stvarjenju.

Toda Bog ni le sam v sebi, v svojem bitju večni; on je večni tudi v svojih delih, ker vse misli, vsa dela so večna, pri njem ni nobene spremenljivosti in tudi ne sence kaknega spremenjenja; od njega, po njem in v njem je vse; njemu bodi slava na veke!

Zato se Marijine besede: Na veke! obračajo na vso njeno pesem, v kateri opeva večna dela božjega usmiljenja. Na veke se Marija veseli v Bogu svojem Izveličarju; na veke ostane, kar je velikega storil Bog Mariji in po njej vsem ljudem; na veke Bog razodeva svoje

usmiljenje vsem, ki se ga bojé; na veke se on ustavlja napuhnjenim in povišuje ponižne; na veke on nasituje vse, ki hrepené po nebesih, in v posvetno in minljivo zakopane odslavlja lačne; na veke on izpolnjuje obljube, katere je govoril v stari zavezi in zato se bo tudi na veke glasila njegova slava po Marijini pesmi: „Magnifikat“. V goricah judovskih, v hiši Caharijevi je svetu popolno neznana devica prvikrat zapela to pesem; toda od takrat se je ta pesem razglasila po vesoljnem svetu, da se razlega dan na dan, od izhoda do zahoda, in napolnjuje zemljo in nebesa in zato gledamo v Mariji nevesto sv. Duha, kateri ji je govoril v preroškem duhu v visoki pesmi: „Golobica moja v razpoklem pečevji, v votlinastem ozidji, pokaži mi svoje obličje, doni naj tvoj glas v mojih ušesih, ker tvoj glas je sladak in zalo je tvoje obličje.“ Res pokazala se je Marija vsa lepa in ni ga madeža na njej, oglasila se je in s svojim glasom

prepeva slavo večnega Boga, ki po njej odmeva po vesoljnem svetu.

Delo božjega odrešenja je torej odločeno za večnost, kakor nam kaže Marija; za večnost smo torej odločeni tudi mi, zato treba vsakemu skrbeti za srečno večnost, brez tega ne doseže svojega namena; v tem pomenu pravi sv. Gregor papež: Majhen je, kdor časno ljubi; velik pa, kdor po večnem hrepeni. Kaj je torej telesno za duhovnega človeka? Kaj je minljivo neumrljivemu, kaj je pozemeljsko onemu, ki je vstvarjen za nebesa, kaj hoče človeško takemu, ki le v Bogu najde svojo srečo?

Ni ga torej veselja, ne miru, ni je sreče za človeka razen v večnosti in v Bogu. Zato nas vse želi Marija s svojo pesmijo dvigniti k Bogu. Treba torej, da po vzgledu Marijinem srca svoja ločimo od časnega ter jih približujemo Bogu; vkvarjati se moramo sicer s časnimi potrebami; toda srca svojega svetu ne smemo dati, ker srce je božje in zato ga hoče Bog imeti od nas. Da pa to

raje storimo, obračajmo se s prošnjami do Marije, ki vse naše časne zadeve tako vodi, da z njimi večnih ne zgrešimo, kakor nam kaže sledeči vzgled:

V zadnjem boji med Rusi in Poljaki vjeli so Rusi poljskega grofa in ga obsodili v smrt. Ko njegova pobožna žena zvé to strašno novico, hiti s svojim desetletnim sinom v grajsko kapelico pred altar žalostne Matere božje in glasno moli, rekoč: „Žalostna Mati božja, usmili se nas, reši mi moža in daj otroku nazaj njegovega očeta.“ V solzah vtopljeni dozori ji sklep, da hoče sebe darovati, le da reši moža. Hitro se napoti k ječi s sinom, ter nekaj z denarjem, nekaj z solzami gane jetničarje, da so jo pustili k možu. Uro pozneje so videli, da se gospa z zagrnjenim obrazom zopet vrača s sinom iz ječe. Kmalu na to odpre jetničar ječo, toda kako se prestraši, ko namesto grofa zagleda v ječi žensko, ki je oblekla moža v žensko obleko, da je straže premotil in se rešil; upala je žena, da bodo ž njo imeli več usmilenja in da jo bodo s časoma izpustili. — Grof beži s sinom v Pariz in pol leta že prosita Marijo, da bi jima pripeljala blago ženo in mater nazaj. Sinko se je pripravljajl z veliko pobožnostjo za prvo sv. obhajilo in nekega dne stopi pred očeta, ter mu reče: „Oče,

trdno sem prepričan, da bo tudi moja mati pričujoča pri mojem prvem obhajilu; v ta namen danes začnem opravljati devetdnevno in jo opravim ravno na predvečer pred sv. obhajilom in takrat upam trdno, da ne bom le vas, ampak tudi mater prosil odpuščanja, predno grem k spovedi za prvo sveto obhajilo. Oče se britko nasmehlja in hiti od njega, da se skrivaj razjoka, ker je pred nekaj dnevi zvedel od svojega zvestega služabnika Petra, da so gospo odpeljali v Sibirijo v pregnanstvo ter je pristavil, da jo bo poskusil rešiti na potu; a to skoro ni mogoče, mislil si je grof in zato se mu je trgalo srce od žalosti, ko mu je sinček tako za trdno pripovedoval, da tudi mati pridejo k njegovemu prvemu sv. obhajilu. Bil je zadnji večer, sin je opravil spoved in šel radoveden gledat pred vrata, kjer je vratar neki strgani in vmazani ženski branil v hišo, ker je hotela govoriti z mladim grofom Stanislavom. Ko ženska zagleda dečka, zgrudi se od veselja na tla — bila je njegova mati, kateri se je posrečilo, da je na potu v Sibirijo s pomočjo služabnika Petra ušla, ter hitela v Pariz, da bi našla sina in moža, da bi skupno hvalili Marijo, ki kakor skrbna mati čuje nad svojimi otroci. Kmalu pride tudi oče, in drugi dan vesela gledata oče in mati, kako pobožno prejme nju sin prvo sv. obhajilo, in vsi trije

hvalijo Jezusa v najsvetejšem zakramentu, hvalijo Marijo, ki jih je zopet tako čudovito združila.

Pokleknimo tudi mi pred Marijin altar ter ob sklepu letošnjih Šmarnic položimo nanj svojo prošnjo in zahvalo:

O kraljica majnikova, sprejmi našo presrčno zahvalo, ker si nam izprosila pri Bogu milost, da smo tudi letos celi mesec majnik se zbirali pred Tvojim Šmarničnim altarjem in s tvojo prelepo pesmijo poveličevali neskončnega Boga. S teboj smo se veselili usmiljenja božjega in neskončne ljubezni, s teboj smo trepetali pred pravico božjo in tebe srečno imenovali vsaki dan, ker ti je Bog skazal toliko milosti. Danes pa smo se zbrali v slovo, za letos gotovo zadnjikrat, morda zadnjikrat za vselej, zato imamo do tebe ponižno prošnjo: O Marija, ne pozabi na nas, ne zapusti nas tudi zanaprej; saj si ti naša mati in mi tvoji otroci, varuj nas torej in brani kakor svojo lastnino in posestvo ter dodeli, da po

tem kratkem življenji tudi vsak izmed nas s teboj v večnosti prepeva krasno pesem „Magnifikat“ ter s teboj na veke srečen v Bogu govori:

Duša moja poveličuje Gospoda —
na veke! Amen.

O. A. M. D. G.

Sveta maša.

(Po sv. Alfonzu Ligvoriju.)

~~~~~

V imenu Boga † Očeta in † Sina
in sv. † Duha. Amen.

Presveta Trojica! v Tvojem imenu
hočem biti pri tej sveti in veličastni da-
ritvi, da Te po dolžnosti častim in molim.

Božji Zveličar! daj, da se sklenem
v duhu s Tvojim mašnikom, da večnemu
Očetu darujem predrago daritev, ki je
dana za moje zveličanje, in dodeli mi
tiste občutljeje, kateri bi me bili vne-
mali, ko bi bil na Kalvariji pri krvavi
daritvi Tvojega trpljenja.

Pristop.

Ozri se v britkosti svojega srca na mnoge grehe, ki si jih storil v svojem življenju. Spomni se vzlasti tistih grehov, kateri te najbolj ponižujejo. Potoži Bogu vso svojo revo in prosi ga, da ti odpusti grehe in da ta sveta daritev skliče božje preveliko usmiljenje na tvojo preveliko revo.

O moj Bog! spovem se Ti vseh grehov, ki sem jih storil vpričo Marije, najčistejše izmed vseh devic; vpričo vseh svetnikov in vernikov spoznam, da sem kriv, da sem silno kriv. Zato prosim Marijo, preblaženo devico, in vse svetnike: molite za-me pri Bogu!

O moj Bog! milostljivo usliši mojo molitev, in dodeli mi odvezo in odpusčenje vseh mojih grehov!

Gospod usmili se nas.

Obudi v srcu veliko zaupanje v božjo dobrotljivost, ki ti daje tako gotov pomoček, da pri Bogu dosežeš milost.

O Bog, Stvarnik naših duš! usmili se dela svojih rok; usmiljeni Oče, bodi milostljiv svojim otrokom! Začetnik našega zveličanja, ki si bil za nas darovan, vdeleži nas zasluženja svoje smrti in drage krvi, ki si jo prelil za nas!

Preljubeznjivi Zveličar, sladki Jezus! imej usmiljenje z našo revo in odpusti nam grehe!

Slava.

Obudi v srcu veliko željo, skazati Bogu vso čast, bližnjemu vse dobro, kar je v tvoji moči. Veseli se s svetimi angelji vred, da tudi ti spoznavaš skrivnost svete vere. Tvoje srce napolnуй se z velikimi in visokimi mislimi o veličastvu božjem in o slavi njegovega Sina Jezusa Kristusa.

S svojim svetim Duhom, o Bog! me napolni, da bom z angeljskimi kori prepeval Tvojo čast, da bom deležen veselja in miru, ki ga nam le Ti daješ.

Večna slava Ti bodi tam v Tvojem nebeškem veličastvu, večna slava pa tudi tukaj na sedežu Tvoje neskončne ljubezni v najsvetejšem zakramentu! Razširjaj se Tvoja čast in slava po vsem svetu! In to češčenje Tvojega presvetega imena izbriši vso nečast, s katero so Te žalili in Te še žaliyo sovražniki! O da bi se jaz nikdar ne družil s Tvojimi sovražniki, da bi vedno živel in gorel le za Tvoje češčenje! Podpiraj me s svojo mogočno roko, da ne omagam. Ta nebeški kruh me poživljaj, me krepčaj, da bom močen zoper vse Tvoje sovražnike, in da bom zdaj in vselej, tukaj in tamkaj živel le za-Te in s Teboj vekomaj. Amen.

M o l i t e v.

Dodeli nam, o Gospod! po prošnji Marije, prečiste Device in svetnikov, katere častimo, vse milosti, katerih Te

mašnik, Tvoj služabnik, prosi za-se in za nas. Ž njim združen molim za vse tiste, za katere sem dolžan moliti in Te prosim, o Gospod! daj meni in vsem pomoč, ki je potrebujemo, da dosežemo večno zveličanje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

Berilo.

Misli si, da živiš v času očakov in prerokov, ki so neprenehoma zdihovali po Odrešeniku. Imej tudi njih hrepenenje, obudi v sebi njih želje in čutila. Tudi ti čakaš istega Zveličarja; ali ti si veliko srečnejši, kakor oni, zakaj imel ga boš pričujočega.

O moj Bog! med toliko in toliko ljudmi, ki živé v nevednosti, si me poklical v pravo vero. Glej, z vsem srcem sprejemem Tvojo božjo postavo; z vsem spoštovanjem poslušam, kar si nam oznanjeval po svojih prerokih, in vse to sprejemem s tisto spokornostjo, ki sem

jo dolžan besedi božji, in veselim se iz vsega srca, da so se izpolnile te obljube.

O moj Bog! Zakaj ni moje srce enako srcem svetnikov stare zaveze! Zakaj nimam enake želje, Tebe spoznati in častiti, kakeršno so imeli očaki in preroki? Zakaj nimam srčne želje apostolov, Tebe ljubiti, in edino le Tvoj biti?

Evangelij.

Evangelij, ki se bo zdaj bral, naj ti bo pravilo tvoje vere in tvojega vedenja, pravilo, katero nam je dal sam Jezus Kristus in katero smo obljubili spolnovati s krstno obljubo; pravilo, zoper katero se velikrat pregrešimo, in po katerem bomo sojeni ostro in brez usmiljenja.

O moj Bog! ne bodo me učili mojih dolžnostij le preroki, ampak tvoj edino-rojeni Sin sam. Njegova je beseda, ki jo evangelij oznanuje. Ali kaj mi bo pomagalo, o Jezus! ko verujem, da

je Tvoja beseda, če pa vendar ne ravnaj svojih del po tem spoznanju? Kaj mi bo pred Tvojim sodnim stolom pomagalo, da imam vero, če pa nimam dobrih del, ki izhajajo iz ljubezni do Tebe?

Verujem, o moj Bog! in vendar živim kakor bi ne veroval. O moj Bog! ne sodi me, ker so moja dela večkrat nasprotna moji veri. Verujem, o moj Bog! daj mi moč in srčnost, da bom tudi izpolnoval, kar verujem. Saj vsa ta čast Tebi velja, o moj Jezus!

Vera.

Potrjuj se zdaj v sveti veri. Karkoli nam sveta cerkev verovati zapoveduje, opira se na besedo božjo; naznanjali so jo preroki, sveto pismo jo je razodelo, čudeži so jo potrdili, nezmotljiva sveta katoliška cerkev jo uči, sveti mučenci jo spričujejo in kažejo jo vsi pravi kristijani, ki se zvesto držijo naše svete vere.

O moj ljubeznjivi Jezus! Tvoja sveta vera je tisti zaklad, katerega je vedno

in najbolj skrbno iskati. Za Tvojo sveto vero sem pripravljen dati vse, tudi svoje življenje. Daj mi milost, da dopolnim ta svoj sklep. Pomagaj moji veri! Oživi in ohrani v meni posebno trdno vero, da si resnično pričujoč v najsvetejšem zakramentu; da vidim in spoznam Tvojo neskončno ljubezen do mene, da Te potem tudi jaz toliko ljubim, kolikor koli Te stvar ljubiti more. Le po tebi, o Jezus! želim, le po Tebi hrepenim, zdaj in vselej in na vekomaj! Amen.

Darovanje.

Spomni se neskončne sreče, da smeš v tej daritvi Boga najbolj popolnoma častiti, se mu tako zahvaljevati, da je tvoja zahvala vredna njegovih darov; da moreš svoje grehe izbrisovati, ter za-se in za druge prejeti vse milosti, ki jih potrebuješ. Dobro obračaj vse drage trenutke tega milostnega časa.

Neskončno sveti Oče, vsegamogočni, večni Bog! dasi sem celo nevreden pred Te stopiti, vender se predrznem in Tebi čisti dar po mašnikovih rokah darujem s tistim namenom, s katerim je naš Gospod Jezus Kristus postavil to sveto daritev, in ki ga še zdaj ima, ko se vnovič na tem altarju za nas daruje.

Darujem Ti ta dar, da spoznam Tvoje najvišje gospostvo čez me in čez vse stvari; darujem ti ga v odpuščenje svojih grehov in v zahvalo za vse dobrote, katere si mi delil preobilno.

Darujem Ti, o moj Bog! visoki dar, da od Tvoje neskončne dobrote za-se in za svoje dobrotnike, prijatelje in neprijatelje dobim tiste drage izveličavne milosti, ki se grešnikom delijo le zavoľjo zasluženja Jezusa Kristusa, kateri edini se sme imenovati pravičen in kateri je blagovolil za nas vse biti spravni dar.

Spomni se tudi, o Gospod! vseh vernih duš, in zavoljo zasluženja svojega Sina jim daj kraj ohladila, luči in miru. Skaži milost, o moj Bog, svojim in mojim sovražnikom. Usmili se vseh nevernikov, vseh krivovercev in vseh grešnikov. Blagoslovi vse, kateri me preganjajo; odpusti mi moje grehe, kakor jim tudi jaz odpustim vse, karkoli mi hudega delajo, ali bi mi radi delali.

Predglasje.

Dvigni se v duhu v nebesa pred prestol božji. Časti Gospoda v svetem strahu pred njegovim neskončnim veličastvom in hvali ga z angeli in kerubi, kateri obdajajo prestol božji. — Glej, bliža se srečni trenutek, ko bode prišel Kralj angeljev in ljudij na altar.

O moj Bog! daj mi svojega svetega Duha, loči moje srce od vseh pozemeljskih stvari, da bom mislil le na Te. O kako zelo sem dolžan hvaliti Te

vselej in povsod, o Bog nebes in zemlje, neskončno veliki Gospod, vsegamogočni večni Oče!

O moj Bog! res dolžnost, prav in dobro je, da se z Jezusom Kristusom sklenemo in te neprenehoma molimo. Po njem časté zveličani duhovi Tvoje veličastvo, po njem ti hvalo dajejo nebeške moči in se tresejo v svetem strahu. Dodeli nam, o Gospod, da svojo slabo hvalo združimo s hvalo svetih angeljev, in da ž njimi skleneni veselo prepevamo: Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaot!

Po predglasju.

Z angeljskimi kori, z vsemi nebeškimi duhovi se v ljubezni združimo, ter spoznamo neskončno veličastvo Tvoje in Ti pojemo večno čast in slavo. O Jezus! ki si naše altarje izvolil sebi v prebivališče, sprejmi milostljivo naše če-

ščenje tukaj na prestolu svoje ljubezni, svoje milosti, tako rad, kakor ga sprejemaš od nebeških prebivalcev tam v nebesih. Blagoslovi nas, svoje otroke, da Ti zvesto in vedno služimo. Svet, svet, svet je naš Bog in Gospod v najsvetejšem zakramentu! Tvoja čast, Tvoja slava razlegaj se po vesoljnem svetu vekomaj! Amen.

Tiha maša.

Pomisli, da bo Jezus zdaj prišel na altar, kakor na prestol neskončne milosti, kjer smeš tudi ti navzočen biti, da potožiš Jezusu vse potrebe, da ga prosiš in vse prejmeš od Boga. Ali nam bo pač še kaj odrekel Bog, ki nam je dal svojega edinorojenega Sina?

Ponižno Te prosimo, premilostljivi Oče! po Jezusu Kristusu, Sinu Tvojem, Gospodu našem, sprejmi in posveti te prečiste darove, katere Ti darujemo za sveto katoliško cerkev, da jej mir do-

deliš, jo varuješ, jo ohraniš v edinosti, in jo vodiš po vsem svetu; pa tudi za tvojega služabnika našega papeža I., in našega škofa I., in za našega cesarja I., in za vse, kateri so zvesti pravi katoški in apostolski veri.

Prav posebno Ti priporočamo, o Gospod! vse, za katere smo dolžni moliti; vse, kateri so pri tej presveti daritvi pričujoči, in vzlasti I. I. In da ti bo naše češčenje še bolj dopadlo, združimo svoje molitve z molitvijo prečiste device Marije, matere našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa; združimo jih z molitvami vseh Tvojih apostolov in mučencev in vseh svetnikov Tvoje veličastne cerkve v nebesih. O moj Bog! da bi jaz zdaj čutil one goreče želje, s katerimi so sveti očaki hrepeneli po prihodu Mesijevega! o da bi vendar imeli njih vero in ljubezen! Pridi, moj Gospod

Jezus, prelubeznjivi Odrešenik sveta!
pridi in spolni največjo skrivnost!

Povzdigovanje.

Glej, tvoj Zveličar in Sodnik Jezus Kristus pride na altar. Molči nekoliko časa in čudi se temu, kar se godi na altarcu. Ponovi gorečnost, moli in upaj v detinskem strahu božjem.

Včlovečena Beseda! Gospod Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek! verujem, da si tukaj pričujoč. Molim Te ponižno, ljubim Te iz vsega srca; in ker danes iz ljubezni prideš k nam, se Ti tudi jaz vsega posvetim!

Češčena bodi, predraga Kri! katero si Ti, o moj Jezus! prelil za vse ljudi. Upam, da tudi za-me ni bila zastonj prelita. Daj mi milost, vdeležiti se zaslužnja, katero si mi pridobil s prebitko smrtjo. Prelubeznjivi Jezus! glej, svoje srce Ti darujem v zahvalo za neskončno

dobroto, ki Te je nagnila, da si iz ljubezni do mene življenje daroval svojemu nebeškemu Očetu.

Po povzdigovanji.

Poln ljubezni premišljuj svojega Jezusa na altarju, premišljuj skrivnosti, ki jih tukaj ponavlja. Daruj mu dušo in telo. Daruj se vsega nebeškemu Očetu in prosi ga, naj milostljivo sprejme molitve, katere mu prelubi Sin opravlja za-te. Moli tudi ti za druge.

O moj Bog! kako bi bil pač nehvaležen, ko bi vnovič privolil v greh, odkar sem videl, kar se je tukaj zdaj godilo. O moj Bog! nikdar nečem pozabiti, česar si me opomnil po tej visoki skrivnosti, namreč bolečin, ki si jih prestal v svojem trpljenju. Nikdar ne smem pozabiti, da je Tvoje ranjeno Telo, da je Tvoja za-me prelita Kri na tem altarju resnično pričujoča. Glej, neskončno veličastni Bog! zdaj Ti resnično

darujem čisti, sveti in brezmadežni dar, ki si ga nam Ti sam blagovolil dati. O veliki Bog! tukaj je resnično več, kakor v vseh daritvah, katere so Ti darovali Abel, Abraham in Melkisedek. Edina daritev, vredna Tvojega altarja, je naš Gospod in Bog, je Tvoj Sin Jezus Kristus, katerega ljubiš od vekomaj.

Ponižno Te prosimo, vsemogočni Bog! naj bodo vsi, kateri se z besedami ali srcem vdeležujejo te presvete daritve, napolnjeni s Tvojimi dobrotami. Dodeli, o moj Bog! da bodo tudi duše vernih, ki so zaspali v miru svete cerkve, deležne Tvojih dobrot, zlasti I. I. — O Gospod! zavoljo te daritve jih reši vsega trpljenja. Neskončno milostljivi Bog! tudi nam grešnikom, ki smo Tvoji služabniki in upamo v Tvoje veliko usmiljenje, daj milost, da se bomo združili s Tvojimi apostoli in mučenci in z vsemi svetniki,

da Te bomo ž njimi združeni vse večne čase ljubili in hvalili.

O č e n a š.

Zdaj smo z Jezusom v duhu na Kalvariji. — Ostanimo pod križem v srčnem žalovanju, kakor Marija Magdalena; v zvesti ljubezni, kakor sveti Janez; s trdnim upanjem, da bomo svojega Izveličarja enkrat gledali v njegovem veličastvu, kakor drugi učenci. Ozirajmo se na-nje in objokujmo svoje grehe, kakor sveti Peter.

O moj Bog! kako srečen sem, da si Ti moj Oče! o kako me razveseljuje misel, da bodo nebesa, kjer zdaj Ti kraljuješ, kedaj tudi moje prebivališče! Vladaaj, o Gospod! vsa srca in voljo vseh ljudij. Daj svojim otrokom dušno in telesno hrano. Glej, jaz odpustim vsem ljudem iz vsega srca, odpusti tudi Ti meni. Potrjaj me v skušnjavah, in podpiraj me v trpljenju revnega življenja;

varuj me posebno greha, največjega zlega.
Amen.

Jagnje božje.

Bog, ki je tako veličasten v nebesih, tako mogočen na zemlji in tako strašen v peklu, je na altarcu kakor pohlevno in milostljivo jagnje, ki odjemlje grehe sveta. Ta misel povišuje tvoje zaupanje in te tolaži!

Jagnje božje! ki si bilo za-me zaklano, usmili se me!

O presveta daritev, ki si bila darovana za moje zveličanje, reši me!

Božji Srednik, dobodi mi milost pri svojem Očetu, dobodi mi mir!

Obhajilo.

Za duhovno obhajilo glej, da si v milosti božji, obudi vnovič vero v pričujočnost Jezusa Kristusa. Obžaluj vse svoje grehe in imej goreče želje, svojega Izveličarja vredno sprejeti v svoje srce. Prosi Jezusa, da milostljivo sprejme tvoje hrepenenje in se sklene s teboj, če si vreden.

O moj preljubeznjivi Jezus! kako rad bi bil med tistimi srečnimi kristijani, ki smejo vsak dan pristopiti k mizi božji!

O kako dobro bi bilo za-me, o moj Jezus! ko bi Te smel zdaj v svoje srce sprejeti, da bi Te počastil in Ti potožil svoje potrebe, in se vdeležil milostij, ki jih deliš njim, ki Te resnično prejmejo! Ker pa zdaj nisem vreden te milosti, o moj Bog! pridi Ti moji slabosti na pomoč. Odpusti mi vse grehe, zakaj glej! studim jih iz vsega srca, ker jih Ti sovražiš.

Očisti me z žarkom svoje milosti in daj, da Te bom smel skoraj sprejeti v svoje srce. Zdaj Te pa prosim, o moj Bog! dodeli mi tiste milosti, katere po mašnikovem obhajilu dobivajo vsi verni, ki so pri sveti daritvi pričujoči.

O moj Bog! pomnoži po tem pre-svetem zakramentu mojo vero, potrdi

moje upanje, očisti v meni ljubezen, ki jo imam do Tebe; daj, da bom le po Tebi hrepenel, da bom le za-Te živel. Amen.

Poslednje molitve.

Daruj Jezusu samega sebe, lastno ljubezen, strah pred ljudmi, vse težave in vsa nagnenja, ki te zadržujejo v izpolnovanju tvojih dolžnostij.

O moj Bog! Ti si daroval sam sebe za moje izveličanje; glej! tudi jaz se hočem darovati za Tvojo čast. Glej, Tvoj dar sem, ne prizanašaj mi. Radovoljno hočem sprejeti vse trpljenje, katero mi boš poslal. Vse nadloge hočem sprejeti in jih skleniti s trpljenjem svojega Jezusa! Poslednjič trdno sklenem, najmanjši greh sovražiti in se ga varovati, vzlasti pa se ogibati tistih grehov, v katere me najmočneje vabi hudo nagnenje. O moj Bog! Tvoje zapovedi hočem zvesto spolnovati, in rajši vse izgubiti in

potrpeti, kakor le eno tvojih zapovedij prelomiti.

Mašnikov blagoslov.

O moj Bog! blagoslovi svete sklepe, blagoslovi nas vse z roko svojega mašnika, in daj, da bo Tvoj blagoslov vedno nad nami!

V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in sv. † Duha. Amen.

Poslednji evangelij.

O božja Beseda! edinorojeni Sin Boga Očeta, prava luč svetá, ki si z nebes prišel in nam pokazal pot v nebesa; nikar ne pripusti, da bi bil jaz enak nesrečnemu ljudstvu, ki Te ni hotelo spoznati Mesija. O moj Bog! nikar ne dovoli, da bi tako oslepel, kakor oni nesrečni, ki so rajši hoteli biti sužnji hudobnemu duhu, kakor pa otroci božji, v katere si jih hotel preroditi.

Včlovečena Beseda! molim Te z vso ponižnostjo; le v Tebi je vse moje upanje; in zvesto pričakujem, ker si moj Bog, edini pravi Bog, ki si se včlovečil zavoljo našega izveličanja, da mi boš dal milosti, ki jih potrebujem v svoje posvečevanje tukaj na zemlji, da Te bom v večnosti poveličeval v nebesih. Amen.

Molitve,

katere naj se klečé opravljajo, po ukazu svetega očeta papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.

Mašnik moli trikrat z verniki:

Češčena Marija itd.

Potem tudi z verniki skupaj antifono:

Češčena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci. K tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ů. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i m o !

O Bog, pribežališče naše in moč, ozri se milostno na ljudstvo k Tebi vpijoče; in na priprošnjo častitljive in brezmadežne Device Marije, Božje porodnice, sv. Jožefa, njenega ženina, Tvojih svetih apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov, usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere sv. cerkve. Po Kristusu Gospodu našem.

Pristavi naj se še invokacija:

Sveti nadangelj Mihael, brani nas v boju; proti zlobnosti in zalezovanju hudobnega duha bodi nam pomoč! — Ukroti naj ga Bog! ponižno za to prosimo. In ti, prvak nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z močjo Božjo v peklenško brezдно pahni! Amen.

Lavretanske litanije.

(O praznikih Matere božje in sobotah.)

(Odpustka 300 dni za vsakokrat; popolni odpustek pa o vseh zapovedanih praznikih Matere božje, ako jih moliš vsak dan.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

} usmili se
nas!

} za nas Boga
prosi!

Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda častitljiva,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,

za nas

Boga prosi!

Pomoč kristijanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznavalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža iz-
 virnega greha spočeta,
 Kraljica svetega rožnega
 venca

} za nas
 Boga prosi!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš itd. Češčena Marija itd.

Molitve.

K presvetemu Rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kateri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kateri si nam v prečudnem Zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti svojega Telesa in svoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. (Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.)

K sveti Devici, Materi Mariji.

(Ako v papežev namen zjutraj moliš: »Češčena bodi Kraljica« ... in zvečer: »Pod tvojo pomoč«, zadobiš za vsak dan odpustka 100 dni; za nedeljo 7 let in 7 kvadragen; popolni odpustek o vseh praznikih Matere božje, o prazniku vseh Svetnikov in o smrtni uri; popolni odpustek tudi dve nedelji v mesecu, katerega si izvoliš.)

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

K sveti Devici, Materi Mariji.

O usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi

vstati, ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

V. Angelj Gospodov je Mariji oznanil.

O. In je spočela od svetega Duha.

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naša srca vlij, da, ko smo po angeljevem oznanenju včlovečenje Kristusa, tvojega Sina, spoznali, po njegovem trpljenju in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, katerega je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije

pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristijanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I.,

našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas !
O. Amen.

Oče naš itd. Češčena Marija itd. (petkrat).

